

26
ΔΕΛΤΙΟ
ΣΕΕ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Το μετάλλιο που φιλοτέχνησε ο γλύπτης Αρμακόλιας
το οποίο καθιερώθηκε σαν σύμβολο του ΣΕΕ
για την απονομή τιμητικών διακρίσεων,
με απόφαση του Δ.Σ. ύστερα από εισήγηση της προέδρου

26

ΔΕΛΤΙΟ
ΣΕΕΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

Φένια Καρασαββίδου - Κανάκη
ΠρόεδροςΣούλα Αντωνίου
Α' ΑντιπρόεδροςΕλένη Κατωμελίτη
Β' ΑντιπρόεδροςΤζούλια Ασημακοπούλου*
Γεν. ΓραμματέαςΔρ. Π. Μπάτρα
Αν. Γεν. ΓραμματέαςΚάτια Μιχαλοπούλου
ΤαμίαςΜπ. Θεοφυλάκτου - Σιδηρά
Υπεύθυνη Διεθνών ΣχέσεωνΈλσα Μαυραγκά - Κ. Νικόλη-Ηλιοπούλου
ΜέληΚαλλιτεχνική Φροντίδα - Ηλεκτρονική Επεξεργασία:
Ραλλού Καρτέρη
Παραγωγή - Εκτύπωση:
ΠΕΡΙΤΕΧΝΩΝ* Η κ. Τζούλια Ασημακοπούλου αντικατέστησε την
παραιτηθείσα κ. Ιωάννα Καστρίτση - Καθαρίου

Με συντονισμένες προσπάθειες των μελών του Δ.Σ. και των επιτροπών, αλλά και πολλών μελών του ΣΕΕ, πραγματοποιήθηκε η έκδοση του 26ου δελτίου, με την οικονομική συμβολή του προγράμματος EQUAL.

Κορυφαίο γεγονός για τον ΣΕΕ, το 2004, ήταν ο εορτασμός των 80 χρόνων από την ίδρυσή του. Παράλληλα όμως, υλοποιήθηκαν πολλές άλλες εκδηλώσεις μορφωτικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα, που μόνο συνοπτικά μπορούν να αναφερθούν.

Η επέτειος των 80 χρόνων από την ίδρυσή του ΣΕΕ, ευχόμαστε να αποτελέσει δημιουργικό κίνητρο για πολλαπλές δραστηριότητες, στο δύσκολο και ανταγωνιστικό περιβάλλον της εποχής μας.

Η συντακτική επιτροπή είναι ανοιχτή τόσο σε προτάσεις μελών όσο και σε καλόπιστη και εποικοδομητική κριτική, με στόχο την ανοδική πορεία και του δελτίου και του ΣΕΕ γενικότερα.

Η Συντακτική Επιτροπή: Εριφύλη Βλάχου, Φιλόλογος
Μαρία Κορμά, Αρχιτέκτων
Σοφία Μπενέα, Φοιτήτρια
Ανναμπέλλα Παλληδά, Φυσικός
Εφη Σηκιάτη, Συμβολαιογράφος
Ελένη Τούντα, Πολιτικός Επιστήμονας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΠΟΚΕΝΤΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Περιεχόμενα

19 ΙΟΥΝ. 2006

- 03 80 Χρόνια ΣΕΕ, επιμέλεια: Ν. Κατωμελίτη - Κ. Νικόλη
- 06 80 Χρόνια ΣΕΕ. Δράσεις και προοπτικές του Συνδέσμου από την Προέδρο Φ. Καρασαββίδου - Κανάκη
- 12 Χρονικό Ίδρυσης και Δράσης ΣΕΕ, επιμέλεια: Σ. Αντωνίου
- 18 Δραστηριότητες ΣΕΕ από το 1974 - 2004
- 21 Στον αστερισμό του META, επιμέλεια: Μ. Κορμά
- 22 Η Έλσα και οι άλλοι, επιμέλεια: Ε. Βλάχου - Στ. Οικονόμου - Τ. Καφαντάρης
- 29 Μια σύντομη γνωριμία με την Κοινοτική Πρωτοβουλία equal, επιμέλεια: Σ. Μπενέα
- 30 Αναπτυξιακή Σύμπραξη Αθηνά, επιμέλεια: Ε. Κατωμελίτη
- 32 Η γλώσσα ως μάρτυρας, επιμέλεια: Β. Χρυσάφοπούλου
- 34 Μια ανεπανάληπτη εμπειρία, επιμέλεια: Φ. Καρασαββίδου
- 35 Η είσοδος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η θέση της Ευρώπης, επιμέλεια: Ε. Τούντα
- 36 e - πληροφόρηση, επιμέλεια: Α. Παλληδά
- 38 Ανοιχτές προκηρήξεις της Ε.Ε. για Ερευνητές, επιμέλεια: Ε. Τούντα
- 39 Βιβλιοπαρουσίαση, επιμέλεια: Ε. Βλάχου, Α. Παλληδά, Ε. Τερκεσίδου

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ HELLENIC ASSOCIATION OF UNIVERSITY WOMEN

ΒΟΥΛΗΣ 44α, 10557 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. & FAX: 210 - 32 34 268, e-mail: see@tee.gr
VOULIS 44^α str., 10557 ATHENS, GREECE, TEL. & FAX: +30 - 210 - 32 34 268, e-mail: see@tee.gr

Διαμαρτορία για τη μονομερή απόφαση του Μπούς για την ονομασία της FYROM

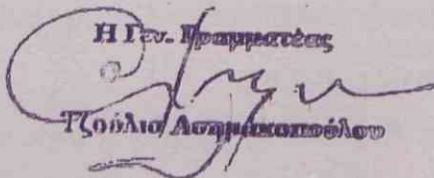
Ο επανεκλεγείς Πρόεδρος των ΗΠΑ, έσπευσε από την πρώτη κιόλας ημέρα της νέας του θητείας, να αναγνωρίσει το όνομα της FYROM ως «Μακεδονία». Με την πράξη του αυτή εξυπηρετεί βαθύτερους σκοπούς που έχουν σχέση με την τύχη της Ελλάδας και των Βαλκανίων γενικότερα, ενώ παράλληλα έρχεται να ικανοποιήσει πιθανόν την εξαγορά μιας «Κυβέρνησης», που δέχθηκε να συμμαχήσει μαζί του στην απάνθρωπη και εγκληματική εισβολή στο IRAK.

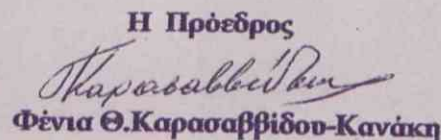
Ο «Πλανητάρχης», έδειξε ακόμη μια φορά ότι γίνεται ό,τι αυτός θέλει, αγνοώντας τις αποφάσεις του ΟΗΕ, του οποίου είναι μέλος, αγνοώντας την Ε.Ε. και φαλκιδεύοντας τις προσπάθειες δύο γειτόνων, της ευαίσθητης περιοχής των Βαλκανίων, να λύσουν με διάλογο, (ο οποίος ήταν σε εξέλιξη), ένα κατ' επίφαση πρόβλημα ονομασίας, που στην πραγματικότητα έχει πολύ βαθύτερη και ουσιαστική ιστορική σημασία. Έδειξε ακόμη μια φορά πόση σημασία δίνει, σε καθιερωμένες παγκοσμίως αξίες και πόσο ανιστόρητος είναι ονομάζοντας «Μακεδονία» και «Μακεδόνες» αυτούς που κατέβηκαν στη Βαλκανική χερσόνησο τον 6^ο μ.Χ. αιώνα και που δεν έχουν καμία σχέση με τον Μέγα Αλέξανδρο και τους απογόνους του.

Ο ΣΕΕ θεωρεί ότι η ενέργεια αυτή δεν είναι τυχαία και αποσπασματική. Είναι ένας ακόμη κρίκος σε ένα καλά μελετημένο σχέδιο, που έχει σχέση με την πρόθεση του Μπούς να «βάλει πόδι» στα Βαλκάνια.

Ο ΣΕΕ εκφράζει την βαθύτατη λύπη του για την μονομερή και ύπουλη αυτή ενέργεια, την μεγάλη ανησυχία του για την ανάμειξη του Μπούς στο χώρο των Βαλκανίων, την καταγγέλλει και καλεί τα μέλη του και όλη την Κοινωνία των πολιτών και κυρίως τον πνευματικό κόσμο, να αντιδράσει με κάθε τρόπο, αλλά και να στηρίξει τις προσπάθειες της Ελληνικής Κυβέρνησης, από την οποία ζητά να προσφύγει στον ΟΗΕ και να διαμαρτυρηθεί για την άτοπη αυτή ενέργεια, εντείνοντας τις προσπάθειές της και αξιοποιώντας κάθε πρόσφορο μέσο.

Είναι καιρός, η πνευματική ηγεσία αυτού του τόπου, να αναλάβει πρωτοβουλία και δράση γιατί το θέμα δεν είναι απλώς πολιτικό, είναι ιστορικό, πολιτιστικό, υπαρξιακό. Είναι καιρός η Κυβέρνηση και ο πνευματικός αλλά και ο επιχειρηματικός κόσμος, να μην αντιδρά περιστασιακά και αποσπασματικά και μόνο όταν τα πράγματα φθάνουν στα άκρα, αλλά με βάση ένα σχέδιο, στο οποίο ο καθένας θα έχει συγκεκριμένο ρόλο και αποστολή. Γιατί η νέα τάξη πραγμάτων του Μπούς, είναι και καλά οργανωμένη και στηρίζεται σε θέσεις, που καμιά σχέση δεν έχουν με το σεβασμό στην ιστορία, στα ανθρώπινα δικαιώματα και στην ειρηνική συμβίωση των λαών.

Η Γεν. Γραμματέας

Τσουλί Αναστασιάδου

Η Πρόεδρος

Φένια Θ.Καρασαββίδου-Κανάκη

1924 2004

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Εκδήλωση αφιερωμένη στα 80 χρόνια από την ίδρυση και Δράση του «Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων»

Επιμέλεια: Ελένη Κατωμελίτη - Καθηγήτρια Νικόλην Δικηγόρος, Β' Αντιπρόεδρος ΣΕΕ
Αρχαιολόγος

Στην Αθήουσα «Αντώνης Τρίτσης» του Πνευματικού Κέντρου του Δ.Α.» την 23η Νοεμβρίου 2004, η Πρόεδρος κ. Φένια Καρασαββίδου-Κανάκη και τα Μέλη του ΔΣ/ΣΕΕ προσκάλεσαν την κοινότητα της Αθήνας στον εορτασμό μνήμης αλλά και παρουσίασης του σημαντικού έργου του ιστορικού γυναικείου Σωματείου του ΣΕΕ. Η ανταπόκριση του Αθηναϊκού κοινού και των παιδιών και νέων μελών του Συνδέσμου ήταν συγκινητική. Η Αθήουσα γέμισε με την ιστορία του χθές και το σχεδιασμό για το αύριο. Η Συντονίστρια της τελετής κ. Ελένη Κατωμελίτη, Δικηγόρος, Β' Αντιπρόεδρος του ΔΣ/ΣΕΕ καθώσθησε το πολυπληθές ακροατήριο και ανάγνωση το μήνυμα της Προέδρου της Βουλής, Καθηγήτριας Νομικής Παν/μίου Αθηνών κ. Άννας Ψαρούδα-Μπενάκη, το μήνυμα του Υπουργού Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης, Καθηγήτρια Νομικής Παν/μίου Αθηνών κ. Προκόπη Παυλόπουλου και το μήνυμα της Προέδρου του «Ιδρύματος Μαργαροπούλου» για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Καθηγήτριας και πρ. Πρύτανη Παντείου Παν/μίου κ. Αθήνας Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου. Προσκάλεσε στο βήμα την Εκπρόσωπο του Πρωθυπουργού Κώστα Καραμανλή, κ. Ευγενία Τσουμάνη, Γεν. Γραμματέα Ισότητας, Δικηγόρο να λάβει το λόγο.

Η Γ.Γ.Ι. υπεύθυνη της Κυβέρνησης για την υλοποίηση πολιτικών Ισότητας των δύο Φύλων, αλλά και της προώθησης της θέσης της Ελληνίδας, αφού ευχαρίστησε την Πρόεδρο και τα Μέλη του ΔΣ/ΣΕΕ, θεώρησε σημαντική αυτή την εκδήλωση και παρουσίασε τις Δράσεις του Κυβερνητικού Έργου αλλά και την δέσμευση υλοποίησής τους. Το βήμα των 80 χρόνων του ΣΕΕ αποδείχτηκε πολύ σοβαρό για την αναγγελία των Κυβερνητικών δεσμεύσεων.

Στη συνέχεια προσκλήθηκε στο βήμα για χαιρετισμό ο Πρύτανης του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου κ. Ανδρέου Πουλιός, ο οποίος εγκωμίασε το έργο του ΣΕΕ και επισήμανε την δράση και προσφορά των Ελληνίδων Μηχανικών.

Η Καθηγήτρια του Παν/μίου Αθηνών κ. Β. Δενδρινού παρουσίασε τις Γυναικείες Σπουδές στο Παν/μιο της Αθήνας, αλλά και αναγνώρισε τους κοινωνικούς αγώνες του ΣΕΕ, ώστε και η χώρα μας να αποκτήσει θεσμοθετημένες Γυναικείες Σουδές.

Η Πρόεδρος του ΣΕΕ κ. Φένια Καρασαββίδου-Κανάκη, αρχιτέκτων-πολεοδόμος, Γεν. Διευθύντρια του ΥΠΕΧΩΔΕ και Γεν. Διευθύντρια TRAM A.E., κλήθηκε από την Συντονίστρια να λάβει τον λόγο. Η ομιλία της, μεστή από την ιστορία του ΣΕΕ, έδωσε το στίγμα του παρελθόντος, παρουσίασε το παρόν του ΣΕΕ με τις απαιτήσεις της κοινωνίας του σήμερα, αλλά και σκιαγράφησε το μέλλον.

Η κ. Ελένη Κατωμελίτη τέλος προσκάλεσε στο βήμα την Α' Αντιπρόεδρο, Κοινωνιολόγο-Πανεπιστημιακό, κ. Σούλα Αντωνίου. Η ιστορία του Συνδέσμου αναδείχθηκε με γλαφυρό αλλά και με ακριβή επιστημονικο-κοινωνιολογικό λόγο:

* 1924 - 1952: Πρώτη Πρόεδρος η ιδρύτρια Μαρία Φλαμπουριάρη, από Πρόεδρος Ένωσης Ελληνίδων Φοιτητριών εξελέχθηκε σε Ιδρυτική Πρόεδρο Ελληνίδων Επιστημόνων. Επιστημάνθηκε ο διακριτός ρόλος της τότε Ελληνίδας Επιστήμονα, ελάχιστης μειοψηφίας στην τότε ελληνική κοινωνία του μεσοπολέμου.

* 1952 - 1974: Κυριαρχούν γυναικείες προσωπικότητες όπως η Νίκη Γουλιανδρή, πολυπληθής προσωπικότητα, ιδρύτρια του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας στην Ελλάδα και Γυναίκα της Ευρώπης, έπειτα Ευαγγελία Παπαγιαννίου, πρώτη Γυναίκα Γεν. Διευθύντρια στο ΙΚΑ με έντονη δράση στον τομέα της Ασφάλισης, και μετά η Καθηγήτρια Ιστορίας στο Παν/μιο της Αθή-

νας Ε. Κούκου, γυναικείες προσωπικότητες που προώθησαν τα γυναικεία θέματα.

* 1974 - Σήμερα: Την Μεταπολίτευση στον ΣΕΕ σφραγίζει η προσωπικότητα και η δράση της Αμαλίας Φλέμινγκ, η οποία έδωσε νέα νοή στον ΣΕΕ και προώθησε προγράμματα και δράσεις επικεντρωμένα στην νέα Ελληνική πραγματικότητα.

Ακολουθούν οι περιόδοι με Πρόεδρο την κα Ειρήνη Δηλιάρη, Καθηγήτρια της Οργανικής Χημείας στο Παν/μιο της Αθήνας. Ο ΣΕΕ αγγίζει τα τότε φλέγοντα προβλήματα Παιδείας, τον Γυναικείο Αναφαθητισμό και το οξύ πρόβλημα των Ναρκωτικών.

Ακολουθεί η Προεδρεία της σεμνήστου Ελένης Γαριδίη, την οποία συνεχίζει η Χημικός Καθηγήτρια Παν/μίου, κ. Μαρία Κορομάντζου, όπου ο ΣΕΕ ανοίγει τα νέα κοινωνικά προβλήματα της Γυναίκας.

Η Πρόεδρος κ. Πόπη Νικολάου, οικονομολόγος, σπάζει τα ανδροκρατούμενα στερεότυπα, ραγίζει την γυάλινη οροφή και αναλαμβάνει Ευρωπαϊκή θέση στο Λουξεμβούργο. Επίσης θεσπίζεται από τον ΣΕΕ και το Βραβείο ΥΠΑΤΙΑ, το οποίο δίνεται σε εξέχουσα Γυναικεία προσωπικότητα.

Σήμερα ο ΣΕΕ με Πρόεδρο την κ. Φένια Καρασαββίδου-Κανάκη αναλαμβάνει το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Equal και επιχειρεί να προσφέρει νέες ευκαιρίες στην Ελληνίδα Επιστήμονα. Κάνει το άλημα να συνδέσει τον ΣΕΕ με τα σύγχρονα οξυμένα κοινωνικά προβλήματα της ανεργίας, μόλυνσης Περιβάλλοντος, και διασάθειας της ειρήνης σε πολλές γειτονικές μας περιοχές.

Για την πραγματοποίηση της επιτυχημένης Εκδήλωσης εργάστηκαν και τα Μέλη του ΔΣ/ΣΕΕ: Τζούλια Ασημακοπούλου, Χημικός, Εύη Μπάτρα, Μηχανικός, Καθηγήτρια Νικόλην, Αρχαιολόγος. Τα μέλη παρέδωσαν στις πρώην Προέδρους τιμητική ηλιάκετα, έργο και προσφορά του γύληπη κ. Δημήτρη Αρμακόλη, ο οποίος τίμησε την Εκδήλωση. Με την παρουσία του τίμησε την εκδήλωση και ο κ. Γ. Περγιάκης, Διευθύνων Σύμβουλος της κοινοπραξίας ΤΕΡΝΑ.

Παρευρέθησαν: Ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και πρ. Υπουργός Γιάννος Παπαντωνίου, ο οποίος παρέλαβε την ηλιάκετα εκ μέρους της μητέρας του, κ. Ευαγγελίας Παπαντωνίου. Επίσης η κ. Σοφία Βούληψη, Βουλευτής της ΝΔ και η κ. Συλβάνια Ράπη, Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ, ο Πρόεδρος Κρητών Επιστημόνων κ. Ιωάννης Νυσταζάκης, Πολιτικός Μηχανικός, η κ. Φλαμπουριάρη-Γκινιάλη, η οποία παρέλαβε την ηλιάκετα προς τιμήν της Ιδρύτριας Προέδρου-Μητέρας της.

Εκπρόσωποι των Γυναικείων Οργανώσεων: Κυρίες Μ. Καραχάη, Ένωση Ελληνίδων Νομικών, Τ. Λαμπρινού, Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, Δ. Λογιάδου, ΕΓΕ, Α. Ζέηου, Ένωση Γυναικών Ευρώπης.

Θα πρέπει να αναφέρουμε και τις παρουσίες επίκετων Μελών του ΣΕΕ όπως η κ. Νίκη Κατσόγια, Καθηγήτρια του Παντείου Παν/μίου και οι κυρίες Έφη Κέντρου, Ιστορικός, Δανάη Γιαννακάκη, Χημικός και Μαρία Κορμά, Αρχιτέκτων, καθώς και Εκπροσώπων του ΣΕΕ.

Αξιοσημείωτη η έντονη και πυκνή παρουσία Επιστημόνων ανδρών. Η γεμάτη μνήμες αλλά και ελπίδοφόρα μηνύματα Εκδήλωση των 80 χρόνων του ΣΕΕ τελείωσε με το Βιοή του ταλαντούχου νεαρού καλλιτέχνη-μουσικού Χ. Καρασαββίδη και τα αποκαλυπτήρια του Πορτραίτου της Ιδρύτριας ΣΕΕ Μαρίας Φλαμπουριάρη από την Πρόεδρο Φένια Καρασαββίδου-Κανάκη και την Γ.Γ. Ισότητας Ευγενία Τσουμάνη. Το έργο φιλοτέχνησε η Ζωγράφος Μαρία Βεργουπούλου, μέλος ΣΕΕ.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Προς
κα Φένια Θ. Καρασαββίδου-Κανάκη
Πρόεδρο του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2004

Αγαπητή Κυρία Πρόεδρε,

Ευχαριστώ θερμά για τις ευχές και τα καλά σας αισθήματα. Παρά την επιθυμία μου και την εκτίμηση που τρέφω προς το Σύνδεσμο Ελληνίδων Επιστημόνων δεν μπορώ, δυστυχώς, να παραστώ στην εκδήλωσή σας λόγω ανεπιλημμένων κοινοβουλευτικών υποχρεώσεων. Παρακαλώ θερμά να μεταφέρετε στα μέλη τον θερμό χαιρετισμό μου και τις ευχές μου για συνέχιση του ιστορικού ρόλου τους. Επιβεβαιώνω και πάλι την ολόπλευρη συμπαράσταση μου στο Σύνδεσμο, με τον οποίο με συνδέει η πολύχρονη συνεργασία με αυτόν.

Με εκτίμηση

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ – ΨΑΡΟΥΔΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2004

Προς Σύνδεσμος Ελληνίδων
Επιστημόνων

Επιτρέψτε μου να σας ευχαριστήσω για την ευγενική σας πρόσκληση στην εκδήλωση αφιερωμένη στα 80 χρόνια από την ίδρυση και δράση του Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων, που θα πραγματοποιηθεί την Τρίτη 23 Νοεμβρίου 2004 και ώρα 5.30μ.μ., στο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων.

Αν και θα μου έκανε ιδιαίτερη χαρά να είμαι παρών στην εκδήλωση, δυστυχώς, λόγω ανεπιλημμένων υποχρεώσεων, δε θα μπορέσω να παραβρεθώ. Θα σας παρακαλούσα όμως, να μεταφέρετε τους θερμούς μου χαιρετισμούς στους παρευρισκόμενους.

Εύχομαι καλή επιτυχία στην εκδήλωση και σε κάθε δραστηριότητα του Συνδέσμου σας.

Με εκτίμηση,

Προκόπης Παυλόπουλος

Υπεύθυνη Εθιμοτυπίας και Δημοσίων Σχέσεων : Όλγα Βησσαράκη
Τηλ. Επικοινωνίας : 210-3393527, 3393524

80 ΧΡΟΝΙΑ ΣΕΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Ομιλήτρια: Φένια Καρασαββίδου-Κανάκη
Πρόεδρος ΣΕΕ
Γενική Διευθύντρια «TRAM ΑΕ»
Γενική Διευθύντρια ΥΠΕΧΩΔΕ ε.τ.

Ο Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων (ΣΕΕ) ιδρύθηκε το 1924, πριν από 80 χρόνια. Είναι από τις παλαιότερες οργανώσεις γυναικών στην Ελλάδα και έχοντας μέλη του, Γυναίκες Επιστήμονες όλων των ειδικοτήτων, έχει τη δυνατότητα και αναπτύσσει μια δυναμική σε όλους τους τομείς της επιστήμης και των κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Οι σκοποί του Συνδέσμου, στα 80 αυτά χρόνια, που είναι η παροχή ουσιαστικής στήριξης στις γυναίκες επιστήμονες, σχετικά με την επαγγελματική τους πρόωθηση και την ακαδημαϊκή τους εξέλιξη, δεν έχουν αλλιάξει. Ο ΣΕΕ προσαρμόζει κάθε φορά τις δραστηριότητές του στις σύγχρονες κοινωνικοοικονομικές και πολιτικές συνθήκες και αντιμετωπίζει τις προκλήσεις των καιρών.

Στα 80 χρόνια που πέρασαν, ο ΣΕΕ έχει να επιδείξει μια δυναμική παρουσία, στην προσπάθεια για τη συνειδητοποίηση των γυναικείων προβλημάτων, έχει να επιδείξει ένα μεγάλο έργο κοινωνικής προσφοράς και ενεργού συμμετοχής στα προβλήματα του τόπου.

Σήμερα η χώρα μας αντιμετωπίζει για άλλη μια φορά εθνικές προκλήσεις ιστορικού, πολιτιστικού, περιβαλλοντικού, κοινωνικού και οικονομικού χαρακτήρα. Ζούμε σε μια εποχή που καθημερινά βλέπουμε να καταλύονται πανανθρώπινες αξίες. Μιλάμε για σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων αλλά βλέπουμε καθημερινά να καταπατώνται από τους ισχυρούς. Μιλάμε για προστασία του περιβάλλοντος και το καταστρέφουμε στο όνομα της ανάπτυξης. Μιλάμε για ειρήνη και την υποδαυλίζουμε με τις ενέργειές μας. Μιλάμε για ισότητα και δικαιοσύνη και προκαλούμε ανίερους πολέμους και εγκληματικές αιματοχυσίες. Πρόσφατα παραδείγματα ο πόλεμος των Αμερικανών στο Ιράκ, η μονομερής αναγνώριση της FYROM με το όνομα «Μακεδονία», από τον Πρόεδρο

των ΗΠΑ, αμέσως μετά την επανεκλογή του. Ενέργεια, που δεν μπορεί να θεωρηθεί αποσπασματική και μεμονωμένη, ενέργεια που δείχνει την καθαρή πρόθεσή του, να αναμειχθεί ενεργά στην ευαίσθητη περιοχή των Βαλκανίων.

Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα όπως ο ΣΕΕ, έχουν να παίξουν ένα σημαντικό ρόλο τόσο στο Εθνικό, όσο και στο Διεθνές επίπεδο, συνεργαζόμενες με άλλες δυνάμεις και οργανώσεις της Ευρώπης, που έχουν τους ίδιους στόχους και επιδιώξεις, προκειμένου να συντονίσουν τις ενέργειές τους στην αποτροπή τέτοιων φαινομένων, στο βαθμό βέβαια που τους αναλογεί, να αφυπνίσουν συνειδήσεις και να θέσουν σε εγρήγορση τις όποιες διαθέσιμες δυνάμεις έχουν, να συντελέσουν στην διαμόρφωση μιας κοινής γνώμης - ιδεολογίας αλληλά και να βοηθήσουν τις αδύναμες κοινωνικές ομάδες εντός και εκτός της χώρας.

Ειδικότερα οι επιστήμονες, ως φορείς πολιτισμού και γνώσης, έχουν την υποχρέωση μπορούν και πρέπει να παίξουν ένα σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του κοινωνικού, πολιτιστικού και ιστορικού γίγνεσθαι, απεγκλωβίζοντας τις δυνάμεις τους από τον περιχαρακωμένο κόσμο του εργαστηρίου. Και η χώρα μας τους έχει ανάγκη, αφενός γιατί αντιμετωπίζει, εκτός από τα πάγια προβλήματα στην οικονομία, στην παιδεία, στην ανεργία, και θέματα που έχουν να κάνουν με τους μετανάστες αλληλά κυρίως με θέματα που έχουν σχέση με την ιστορική της ύπαρξη, με τα όριά της, την ασφάλεια αλληλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο ΣΕΕ δεν έμεινε ποτέ αμέτοχος στα εκάστοτε επίκαιρα προβλήματα. Μέσα από συνέδρια, ημερίδες, διαλέξεις με ομιλητές διεθνούς κύρους, εκπαιδευτικά σεμινάρια, έρευνες, εκδόσεις, συμμετέχοντας σε διακρατικά προγράμματα, σε Διεθνείς Ομοσπονδίες και αναπτύσσοντας συνεργασίες και σχέσεις με άλλες οργανώσεις Ελληνικές και Διεθνείς, έδωσε το παρόν προπορευόμενος για την εποχή του.

Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι το πρώτο επίτευγμα του Συνδέσμου ήταν η παροχή άδειας ασκήσεως επαγγέλματος για τις επιστήμονες δικηγόρους, το 1925, ενώ αργότερα μαζί με άλλα γυναικεία σωματεία, αγωνίστηκε για την παροχή πολιτικών δικαιωμάτων στις γυναίκες, πράγμα που κατακτήθηκε μετά από πολλούς αγώνες το 1952.

Ουσιαστικό έργο προσέφερε και η συντονιστική Επιτροπή των γυναικείων σωματείων από γυναίκες όλων των κομματικών & γυναικείων οργανώσεων, οι οποίες αγωνίστηκαν για την αναθεώρηση των διατάξεων του οικογενειακού δικαίου του Αστικού Κώδικα, ενάντια στη στράτευση των γυναικών, αλληλά και για άλλα θέματα που αφορούσαν τις διεκδικήσεις των γυναικών.

Η πρόσφατα θεσμοθετημένη ποσόστωση που επέβαλλε την συμμετοχή των γυναικών σε όλα τα Συλλογικά

Το πορτραίτο της Μαρίας Φλαμπουριάρη, τα αποκαλυπτήρια του οποίου έκαναν η πρόεδρος ΣΕΕ κ. Φ. Καρασαββίδου - Κανάκη και η Γ.Γ. Ισότητας κ. Ευγενία Τσουμάνη.

Η κ. Φένια Καρασαββίδου - Κανάκη, Πρόεδρος του ΣΕΕ, η κ. Σούλα Αντωνίου, Α' Αντιπρόεδρος, η κ. Ελένη Κατωμελίτη, Β' Αντιπρόεδρος και η κ. Ευγενία Τσουμάνη, Γ.Γ.Ισότητας μαζί με τη ζωγράφο Μαρία Βεργοπούλου, η οποία φιλοτέχνησε το πορτραίτο της Ιδρύτριας του ΣΕΕ Μαρίας Φθαμπουριάδη.

όργανα, στα Συμβούλια του κράτους κ.λ.π. που έγινε νόμος επί Υπουργίας Βάσως Παπανδρέου, με τις προσπάθειες όλων των γυναικών βουλευτών όλων των κομμάτων, είναι αποτέλεσμα τόσο της συλλογικής προσπάθειας του ΣΕΕ και των άλλων γυναικείων οργανώσεων, όσο και διακεκριμένων μελών του Συνδέσμου.

Και σημειώνουμε ότι πάντοτε για τον ΣΕΕ προείχαν οι διεκδικήσεις και τα δικαιώματα των γυναικών, από οποιαδήποτε κομματικές και ιδεολογικές διαφορές.

Από την ίδρυσή του ο Σύνδεσμος δεν έπαψε να αγωνίζεται για την πρόωση των Ελληνίδων Επιστημόνων, είτε στην ιεραρχία της Δημόσιας Διοίκησης, είτε στην άσκηση Ελευθέρου Επαγγέλματος.

Έτσι σήμερα πολλά μέλη του ΣΕΕ, βρίσκονται στις ανώτερες θέσεις της Δημόσιας Ζωής, στη Δημοσιογραφία, στην Ακαδημαϊκή Ζωή, στην Επιστημονική Έρευνα, στους Διεθνείς Οργανισμούς, στον Επαγγελματικό Τομέα.

Ο ΣΕΕ μέσα από τις δραστηριότητές του προέβλεψε και προβάλλει το έργο των γυναικών επιστημόνων, είτε είναι επιστημονικό, είτε συγγραφικό, καλλιτεχνικό, κλπ. διοργανώνοντας ανάλογες εκδηλώσεις για το σκοπό αυτό, αλλά και παράλληλα προβάλλει μέσα από αυτές τις εκδηλώσεις, τα σύγχρονα προβλήματα, με στόχο να ευαισθητοποιήσει και να δραστηριοποιήσει, τόσο τα μέλη του όσο και τις ευρύτερες κοινωνικές ομάδες, στην επίηυσή τους.

Έχει να παρουσιάσει ακόμη, ένα ουσιαστικό εκδοτικό έργο. Παράλληλα με τη συμμετοχή του σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα, αναπτύσσει και ενισχύει με ειδικές αποστολές τις σχέσεις τόσο με τις παραμεθόριες περιοχές της χώρας, όσο και με τις Ελληνόφωνες του εξωτερικού.

Στο έργο του αυτό ο ΣΕΕ έχει ενεργοποιήσει τις Επιτροπές Τύπου, Πολιτισμού, Υγείας, Περιβάλλοντος και Διεθνών Σχέσεων με συντονίστριες δραστήρια μέλη του, όπως η κ. Μαρία Κορμά, η κ. Ντίνα Αλεξανδροπούλου, η κ. Ελένη Χατζηδιάκου, ενώ η

εκπροσώπησή του στα Διεθνή είναι ουσιαστική με τη συμμετοχή του μέλους του Δ.Σ. κ. Μπέλας Σιδηρά.

Στα πλαίσια των δράσεών του, καθιέρωσε το 1992 το βραβείο «ΥΠΑΤΙΑ» για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, τιμώντας την Αλεξανδρινή Φιλόσοφο, Μαθηματικό και Αστρονόμο Υπατία.

Το βραβείο «ΥΠΑΤΙΑ» απονέμεται από τον ΣΕΕ σε γυναίκες επιστήμονες, για τη σημαντική προσφορά τους στην Επιστήμη, στην Τέχνη και στην προβολή του Ελληνικού Πολιτισμού. Μέχρι σήμερα το βραβείο «ΥΠΑΤΙΑ» έχει απονεμηθεί:

- * Στην **Μελίνα Μερκούρη**, τότε Υπουργό Πολιτισμού, για τον αγώνα της για την επιστροφή στην Ελλάδα, των γλυπτών του Παρθενώνα.
- * Στην κ. **Marianne MacDonald**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου των Η.Π.Α., για τη δημιουργία ηλεκτρονικού αρχείου (πρόγραμμα «ΙΒΥΚΟΣ») επτά εκατομμυρίων λέξεων της ελληνικής γλώσσας.
- * Στην κ. **Jacqueline De Romilly**, Ακαδημαϊκό, για τη μελέτη, τη διδασκαλία και τη διάδοση των Αρχαίων Συγγραφέων.
- * Στις κ.κ. **Ελένη Φωκά**, **Γιαννούλα Βασιλείου**, **Δέσποινα Μουρούζη**, Κύπριες Δασκάλες, για την προσπάθεια διατήρησης της Ελληνικής Παιδείας στα κατεχόμενα Σχολεία της Κύπρου.
- * Στην κ. **Ντόλη Γουλιανδρή**, (για τα έτη 2002 - 2003), **Ιδρύτρια και Πρόεδρο του Ιδρύματος Νικολάου Π. Γουλιανδρή**, για την προσφορά της μέσα από τις δραστηριότητες του ιδρύματος, στον πολιτισμό, στην επιστήμη, στην τέχνη και στην Ελλάδα. Την εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στη νέα πτέρυγα του Μουσείου Γουλιανδρή, τίμησαν με την παρουσία και τις ομιλίες τους, η Γενική Γραμματεΐς του Υπουργείου Πολιτισμού κ. **Λίνα Μενδόνη**, η πρύτανης κ. **Ελένη Αρβελέρ**.

Υπήρξαν περίοδοι κατά τις οποίες υπήρχε μεγάλη προσέλευση και ενδιαφέρον, όπως τα πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης. Είναι φυσικό, θα σκεφτεί κανείς, αφού η χώρα έβγαине από το σκοτάδι επτά ετών. Σήμερα το ενδιαφέρον είναι περιορισμένο και οι αδυναμίες πολλές. Όμως τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα, αλλιά και οι Ελληνίδες Επιστήμονες είναι το ίδιο σημαντικά. Ως μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν να αγωνιστούν και να συναγωνιστούν σε ένα ευρύτερο πεδίο. Έχουν καθήκον αφενός να προωθήσουν την παρουσία τους και το έργο τους και αφετέρου να προβάλλουν, αλλιά και να προστατεύσουν από την ισοπέδωση, την εθνική πολιτιστική μας ταυτότητα, την διαφορετικότητα στον πολιτισμό, στη γλώσσα, στον τρόπο ζωής.

Η Ελλάδα είναι μικρή γεωγραφικά χώρα, αλλιά μεγάλη σε ιστορία και πολιτισμό και αυτό είναι μια μεγάλη δύναμη, την οποία πρέπει να αξιοποιήσει και μέσα από αυτή θα πρέπει να επιβάλει την παρουσία της στη διεθνή σκηνή.

Δεν είναι εύκολο βέβαια κάτι τέτοιο. Ιδίως όταν έχεις να ανταγωνιστείς μια «ιδεολογία» όπου τα πάντα μετρώνται με το χρήμα και υπερσχύει η δύναμη του ισχυρού. Απαιτείται συσπείρωση όλων των Εθνικών Δυνάμεων, μέσα στις οποίες είναι και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως ο ΣΕΕ.

Δυστυχώς μια μεγάλη αδυναμία των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων είναι η έλλειψη πόρων. Η συγχρομή των μελών είναι ανεπαρκής για να καλύψει τις οικονομικές και λειτουργικές ανάγκες του ΣΕΕ. Έτσι γίνεται ακόμη πιο δύσκολη η επίτευξη των στόχων του και η επικοινωνία με τα μέλη του και τις άλλες διεθνείς οργανώσεις.

Το Δελτίο του ΣΕΕ που είναι ένα μέσο επικοινωνίας και ενημέρωσης μόλις που καταφέρνουμε να το εκδώσουμε.

Οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, είτε είναι γυναικείες είτε όχι, πρέπει να στηριχθούν με κάθε τρόπο, γιατί επιτελούν ένα έργο σημαντικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, επιστημονικό, περιβαλλοντικό. Σε ένα κόσμο που μεταβάλλεται συνεχώς και καταλύονται οι αξίες του ανθρώπου, είναι μια ελπίδα για το μέλλον. Οι συνθήκες και οι κοινωνικές δομές αλλάζουν και βέβαια η θέση της γυναίκας στην κοινωνία, στην εργασία και στην επιστήμη, δεν είναι αυτή που ήταν πριν 80 χρόνια όταν ιδρύθηκε ο ΣΕΕ. Τα προβλήματα όμως δεν έχουν λυθεί. Με την ενεργό συμμετοχή της γυναίκας στην εργασία, η γυναίκα έχει να αντιμετωπίσει άλλου είδους προβλήματα, ενώ παράλληλα και

τα ενδιαφέροντά της είναι ευρύτερα. Η ενεργός συμμετοχή της στα κοινά την έχει επιβαρύνει με πρόσθετες έννοιες και της έχει δημιουργήσει νέα προβλήματα. Όμως και η προσφορά της στον κοινωνικό και επιστημονικό χώρο είναι μεγάλη.

Δεν θα αναφερθώ σε γενικότητες αλλὰ οφείλω να αναφερθώ στις γυναίκες εκείνες που «πέρασαν» από τον ΣΕΕ και είτε υπήρξαν πρόεδροι είτε απλά μέλη, διακρίθηκαν για την προσφορά τους.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στα ιδρυτικά μέλη του ΣΕΕ, που είχαν την έμπνευση να δημιουργήσουν και να αγωνιστούν για τον Σύνδεσμο, σε μια εποχή που όχι μόνο απλώς η γυναίκα, αλλὰ και η επιστήμων γυναίκα είχε να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του φύλλου της.

Ιδρύτρια του ΣΕΕ ήταν η Μαρία Φλαμπουριάκη Νομικός, ενώ μέλη του πρώτου Δ.Σ. απετέλεσαν οι: Κ. Σακελλαρίου Φυσικός, Καρύδη Φαρμακοποιός, Κ. Περτουντζή Νομικός, Ε. Κανελλοπούλου-Πατρικίου Αρχιτέκτων, Θ. Σερβετά Μαθηματικός, Ι.Περράκη-Παπατέστα Ιατρός, Ν. Κιοσέ Φαρμακοποιός, Μ. Μπότση Φαρμακοποιός, Ε. Δουκάκη Διπλ. Φιλοσοφικής, και Μ. Λεύση Οδοντίατρος.

Από τα αρχεία του ΣΕΕ προκύπτει ότι υπήρξαν πρόεδροι αξιόλογες γυναίκες επιστήμονες, μεταξύ των οποίων και η Αμαλία Φλέμινγκ, η οποία προσέφερε μέγα επιστημονικό έργο και στην προεδρία της οποίας ο ΣΕΕ γνώρισε ιδιαίτερη άνθιση.

Ο χρόνος όμως είναι αδυσώπητος, οι μνήμες χάνονται και τα αρχεία μας δεν είναι πάντοτε πλήρη.

Έτσι το Δ.Σ. του ΣΕΕ, αποφάσισε να απονεμίσει αναμνηστικό μετάλλιο στις διατελέσασες Προέδρους του ΣΕΕ που βρίσκονται εν ζωή καθώς και στην ιδρύτρια του Συνδέσμου Μαρία Φλαμπουριάκη, της οποίας το πορτραίτο φιλοτέχνησε, αφιλοκερδώς, το μέλος μας Μαρία Βεργοπούλου, καθηγήτρια Φυσικής και Ζωγράφος και του οποίου τα αποκαλυπτήρια θα γίνουν σήμερα εδώ από την ομιλούσα πρόεδρο του Σ.Ε.Ε.

Οι πρώην Πρόεδροι του ΣΕΕ στις οποίες θα απονεμηθεί, κατά σειρά Προεδρίας, το αναμνηστικό μετάλλιο είναι :

* Η κ. **Νίκη Γουλιανδρή**, Πρόεδρος του Μουσείου Γουλιανδρή, Φυσικής Ιστορίας, η οποία είναι γνωστή διεθνώς για τους αγώνες της για την Προστασία του Περιβάλλοντος, με πολλές διεθνείς διακρίσεις και σημαντικό έργο στην Προστασία της Φύσης και των Οικοσυστημάτων της Μεσογείου.

* Η κ. **Ερένη Κούκου**, Ομότιμος Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών.

* Η κ. **Λίτσα Παπαντωνίου**, Νομικός, προσωπικότητα διεθνούς κύρους για το Ασφαλιστικό και Εργατικό Δίκαιο. Είναι η πρώτη γυναίκα Γενικός Διευθυντής της Δημόσιας Διοίκησης.

Ο Πρύτανης ΕΜΠ, κ. Ανδρέοπουλος απευθύνει χαιρετισμό

* Η κ. **Ειρήνη Δηλιάρη**, Χημικός, Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών.

* Η κ. **Μαρία Κορομάντζου**, Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών, δραστηριοποιημένο μέλος του ΣΕΕ, τους στόχους του οποίου υπηρέτησε επί πολλά χρόνια ως μέλος του Δ.Σ. και ως Πρόεδρος αυτού.

* Η κ. **Καλλιόπη Νικολάου**, Οικονομολόγος, πρώην Ευρωβουλευτής, δραστηριοποιημένο μέλος πολλών συλλόγων και πρόεδρος του ΣΕΕ για πάνω από 10 χρόνια. Είναι η πρώτη γυναίκα που ανέλαβε το 1996 τη θέση της Επιτρόπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, σπάζοντας τον μέχρι τότε ανδροκρατούμενο αυτό χώρο.

Με την απονομή αυτού του αναμνηστικού μετάλλιου ο ΣΕΕ θέλει στο πρόσωπό τους να τιμήσει όλες τις Διοικήσεις, αλλά και τα ενεργά μέλη του, που αφιέρωσαν τον πολύτιμο χρόνο τους για τα κοινά.

Με την εκδήλωση αυτή, γενικότερα στοχεύουμε όχι μόνο να αποδείνουμε φόρο τιμής σε όσες οφείλουμε την ύπαρξή μας ως οργάνωση, αλλά και να δηλώσουμε ότι εξακολουθούμε να αγωνιζόμαστε για καλύτερη ποιότητα ζωής στα νέα πλαίσια των συνθηκών παγκοσμιοποίησης, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας κάθε είδους, για την εξάλειψη της ανεργίας και της περιβαλλοντικής υποβάθμισης, αλλά και για τη συνειδητοποίηση κυρίως των γυναικών όλου του κόσμου.

Θα ήθελα να αναφερθώ στον φίλο και συμμαθητή μου, Γλύπη κ. Δημήτρη Αρμακόλη, ο οποίος ανιδιοτελώς, για δεύτερη φορά, φιλοτέχνησε το μετάλλιο που θα απονεμηθεί. Μετά από εισήγησή μου, το μετάλλιο αυτό καθιερώνεται από φέτος σαν σύμβολο του ΣΕΕ για την απονομή τιμητικών διακρίσεων. Ο ίδιος καλλιτέχνης είχε φιλοτεχνήσει, και πάλι αφιλοκερδώς, το μετάλλιο «ΥΠΑΤΙΑ» που απενεμήθη για το 2004 στην κ. Ντόλη Γουλιανδρή.

Επίσης θα ήθελα να αναφερθώ στη προσφορά του κ. Γεωργίου Περδικάρη Γενικού Διευθυντή της αναδόχου κοινοπραξίας «ΤΕΡΝΑ-IMPREGILO» ο οποίος επιχορήγησε την έκδοση των μεταλλίων. Ο ίδιος είχε επιχορηγήσει τον Σ.Ε.Ε. για την έκδοση του 25ου δελητίου.

Ευχαριστούμε ακόμη τον μουσικό (βιολιστή) κ. Χαράλαμπο Καρασαββίδη, ο οποίος και θα κλείσει την εκδήλωση αυτή.

Τελειώνοντας θέλω να ευχαριστήσω όλα τα μέλη του ΣΕΕ για την συμπαράσταση και την στήριξη που προσέφεραν και προσφέρουν στο Σύνδεσμο, αλλά και όσους, μας έκαναν την τιμή να παρευρεθούν σήμερα εδώ, για το ενδιαφέρον τους, γιατί αυτό ακριβώς έχει σημασία, να μην χάσουμε το ενδιαφέρον μας και να μην πάψουμε να αγωνιζόμαστε συσπειρωμένοι, όλοι μαζί, για ό,τι και όσα έχουν αξία, ανθρώπινη αξία.

Η Πρόεδρος, κ. Φένια Καρασαββίδου - Κανάκη, παραδίδει το μετάλλιο της πρώην προέδρου του ΣΕΕ κ. Ευαγγελίας Παπαντωνίου, το οποίο παρέλαβε ο γιος της π. υπουργός κ. Γιάννος Παπαντωνίου.

Το Χρονικό της Ίδρυσης και Δράσης του "Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων"

Προλογικό Σημείωμα

Στην προσπάθειά μου να παρακολουθήσω και να καταγράψω τις διαδικασίες Ίδρυσης και την πορεία της δράσης του "Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων" (Σ.Ε.Ε.) στα 80 χρόνια της ζωής του διαπίστωσα από την έρευνα που έκανα στα αρχεία του Σ.Ε.Ε. ότι δεν υπήρχαν τα πρακτικά των Συνεδριάσεων του Δ.Σ. κατά την περίοδο 1924-1950. Το ερευνητικό αυτό κενό προσπάθησα να το καλύψω από παράπλευρες πηγές πληροφοριών, έντυπες και προφορικές, θεωρώντας ότι όφειθα να φέρω στο φως άγνωστες πτυχές από τις διεργασίες που προηγήθηκαν της γένεσης του Σ.Ε.Ε. κατά την περίοδο 1921-1924 καθώς και στοιχεία της δράσης του που δεν είναι σε μεγάλο βαθμό γνωστά κατά την περίοδο 1924-1950.

Για τις υπόλοιπες περιόδους, τις πιο πρόσφατες προς εμάς, υπάρχει άφθονο και διαθέσιμο αρχειακό υλικό το οποίο μαρτυράει την πολυσχιδή και πολυπλευρή δράση του Σ.Ε.Ε. Όμως λόγω της ελλείψεως χώρου, δεν είναι εφικτό να αναφερθεί κανείς αναλυτικά σ' όλα τα συμβάντα, αλλήλ' μόνο στα ουσιώδη.

Υπό το πνεύμα αυτής της αναγκαιότητας, ως κριτήριο αποτίμησης και αξιολόγησης προσώπων και πραγμάτων, έθεσα το νόημα που υποκίνησε την δράση και υπαγόρευσε τους αξιακούς προσανατολισμούς των φορέων της δράσης του Σ.Ε.Ε. Αξιακοί προσανατολισμοί που δεν είναι άσχετοι από τις ιστορικές συγκυρίες, τις ανάγκες και τα αιτήματα της κάθε εποχής, έστω και αν μεταξύ αυτών υπάρχει κάποια όσωση. Εκφραστές των παραπάνω ήταν οι εκάστοτε πρόεδροι και τα Δ.Σ. του Συνδέσμου. Από την θέση αυτή θέλω θερμά να ευχαριστήσω το ιστορικό μέλος του Σ.Ε.Ε. και τ. Αντιπρόεδρό του κ. Κ. Ηλιοπούλου-Νικόλη για τις βιωματικές εμπειρίες που μου μετακένωσε, καθώς και την κ. Μαρία Κορμά που μου παραχώρησε ορισμένα στοιχεία.

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Το έτος 2004 συμπληρώθηκαν 80 χρόνια από το 1924 χρονολογία Ίδρυσης του Σ.Ε.Ε. από μια μικρή αλλήλ' κοινωνικά ανήσυχη και δραστήρια ομάδα νέων γυναικών επιστημόνων του. Η πρωτοπόρα αυτή ομάδα, εμφορούμενη από το αξιακό, αλλήλ' ματαιωμένο στην πραγματικότητα, τρίπτυχο της Γαηλικής Επανάστασης και επηρεασμένη από το διεθνές φεμινιστικό κίνημα, ανέλαβε με πρωτοβουλία της διπλωματούχου της Νομικής Σχολής Μαρίας Δ. Φθαμπουριάρη να συστήσει τον Σ.Ε.Ε. ως όργανο διεκδίκησης των συμφερόντων/ενδιαφερόντων των γυναικών επιστημόνων και όχι μόνο.

Αντικρύζοντας κανείς από το χρονικό υψόμετρο του 2004 την 80χρονη πορεία της δράσης του Σ.Ε.Ε., είναι υποχρεωμένος αν θέλει να δει τον Σ.Ε.Ε. στην ιστορική του βάση, να τον εξετάσει ως μια από τις εκδηλώσεις του γυναικείου κινήματος στην εποχή του μεσοπολέμου και να τον συνδέσει με την σημασία που είχε τόσο στην άνοδο της μορφωτικής στάθμης των γυναικών, όσο και στην άνοδο του πολιτισμικού επιπέδου της χώρας μας. Αυτό σημαίνει ότι οι αγώνες του Σ.Ε.Ε. για την μεταβολή της θέσης των γυναικών στην κοινωνία, είναι ευθέως ανάλογοι με την ιστορία των γυναικών, με τις διεκδικήσεις τους. Γεγονός που δείχνει την μετάβασή τους από το καθεστώς του αποκλεισμού από το δημόσιο βίο, σε αυτό του διαχωρισμού τους σε στεγανά στά πλαίσια των εργασιακών τους σχέσεων και συνέχεια σε αυτό του περιορισμού τους τόσο από τα κέντρα λήψης αποφάσεων, όσο και στο εσωτερικό των επαγγελματικών τους κλάδων λόγω της παρεμπόδισης της εξέλιξής τους στις ανώτατες επιστημονικές και διοικητικές βαθμίδες.

*“Ανεβαίνω στις πλάτες των προγόνων μου
για να αντικρύσω το μέλλον”*

Αλβέρτος Αϊνστάϊν

Ο Σύνδεσμος Ελληνίδων Φοιτητριών

Η συνειδητοποίηση εκ μέρους των εν δυνάμει επιστημόνων γυναικών, της υποτελούς θέσης που κατείχαν στην κοινωνία της εποχής τους και η ανάγκη τους να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους στην κοινωνία, στην πολιτική, στην επιστήμη και στο επάγγελμα, τις ώθησε να ιδρύσουν το 1921, με πρωτοβουλία της φοιτήτριας της Νομικής, τον “Σύνδεσμο Ελληνίδων Φοιτητριών” (Σ.Ε.Φ.).

Χαιρετίζοντας η συντάκτρια του περιοδικού “Ελληνίς” το νεοσυσταθέντα Σύνδεσμο λέει: “Υπό την φωτεινή και δραστήρια προεδρεία, της Δίδος Μαρίας Φλαμπουριάρη δεν αμφιβάλλει ότι ο Σύνδεσμος Ελληνίδων Φοιτητριών θα χαράξει νέον δρόμον εις την σκέψιν των Ελληνίδων φοιτητριών”.

Έτσι οι αλληλέγγυοι μεταξύ των φοιτητριών δεσμοί που αναπτύχθηκαν, η κοινότητα αισθήματος συμπερόντων/ενδιαφερόντων και σκοπών, το ανθρώπινο αυτό κεφάλαιο και η οργανωτική δομή του σωματείου τους, αποτέλεσαν την “πρώτη ύλη”, το πρόδρομο σωματείο για τη σύσταση του “Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων” και για την συνέχιση των αγώνων τους μετά την αποφοίτησή τους από το Πανεπιστήμιο και το Πολυτεχνείο.

Ο Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων

Τον Αύγουστο του 1924 μια ευάριθμη ομάδα νεαρών γυναικών διπλωματούχων, με πρωτοβουλία της μέχρι πρότινος προέδρου του Σ.Ε.Φ. Μαρίας Φλαμπουριάρη, διπλωματούχου της Νομικής Σχολής, αποφασίζει και ιδρύσει τον Σ.Ε.Ε. και συγκροτεί το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιό του, που αποτελείται από τα εξής μέλη: Πρόεδρος *Μαρία Φλαμπουριάρη, Νομικός, Ισμήνη Περράκη Ιατρός, Κωνσταντίνα Πετρουντζή Νομικός, Κ. Σακελληρίου καθηγήτρια Φυσικής, Κ. Καρύδη φαρμακοποιός, Ελένη Κανελλοπούλου αρχιτέκτων, Θηρεσία Σερβετά καθηγήτρια Μαθηματικών, Ν. Κιοσέ φαρμακοποιός, Μαρίκα Μπότση φαρμακοποιός, Ε. Δουκάκη διπλωματούχος φιλοσοφικής και Μ. Λεούση οδοντίατρος.*

Απευθυνόμενη στα μέλη του Δ.Σ. η πρόεδρος του Σ.Ε.Ε. λέει: “Οι γυναίκες επιστήμονες πρέπει να γίνουν η πρωτοπορία στις προσπάθειες και τους αγώνες των γυναικών για την επίτευξη των γυναικείων διεκδικήσεων”.

Με τα λόγια της αυτά η Μ. Φλαμπουριάρη δίνει το “στίγμα” του Σ.Ε.Ε. και χαράσσει τους άξονες της δράσης του, που υπερβαίνουν τα συμφέροντα των γυναικών επιστημόνων. Τους αναθέτει μια κοινωνική αποστολή, ιδέα και καθήκον που ενστερνίζεται και ο γυναικείος τύπος, όπως διαπιστώνεται από το άρθρο με τίτλο “*Γυναίκα και Επιστήμη*” που έγραψε με τα αρχικά Μ.Κ. η διπλωματούχος της Νομικής.

Σκοπός του Σ.Ε.Ε., όπως αναγράφεται στο άρθρο 2 του καταστατικού του, είναι: “*Η επαγγελματική προαγωγή των μελών του, η ηθική υποστήριξη αυτών και η σύσφιξη των σχέσεων μετά των γυναικών ολοκλήρου του κόσμου*”. Η τελευταία αυτή παράγραφος δείχνει την διεθνή διάσταση του Σ.Ε.Ε.

Ανακοινώνοντας και χαιρετίζοντας την ίδρυση του Σ.Ε.Ε. η

συντάκτρια του περιοδικού “Ελληνίς” με τα αρχικά Μ.Τ. γράφει: “*Αι Ελληνίδες επιστήμονες συνασπίζονται και ιδρύουν Σωματείο με την επωνυμία “Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων”. Την σημασίαν του σωματείου τούτου ο καθένας εύκολα εννοεί χωρίς να διαβάσει τα άρθρα του καταστατικού του. Μας ενθουσιάζει η ιδέα ότι με τον νέον Σύνδεσμον παγιώνεται τελειωτικά στην Ελλάδα η επιστημονική γυναικεία προσπάθεια και λαμβάνει αναμφισβήτητα δικαιώματα ισοπολιτείας σύμφωνα με την τελευταίαν ήξιν του πολιτισμού. Πιστεύω ότι γρήγορα θα εισακουστεί η επίκλησις των δοκτορεσών της Νομικής, ώστε πλῆον και στον μικρόν μας τόπον η γυναικία απαλληλαγμένη του πέπλου των πατριών προήθησεν θα είναι ελεύθερη να εκλήξει την ζωήν της και τις κλήσεις της. Ο Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων είναι εκεί, προς εξυπηρέτησιν της προόδου του γυναικείου φύλου, προς προστασίαν και υπεράσπισιν αυτού και την ενίσχυσιν της εις πάντα κλάδον εργαζομένης γυναικός. Το Δ.Σ. με επικεφαλής την Δίδα Μαρία Φλαμπουριάρη μας υποσχεται την τήρησιν των ωραίων αυτών υποσχέσεων*”.

Τα θερμά λόγια με τα οποία το γυναικείο περιοδικό υποδέχθηκε την εμφάνιση του νέου σωματείου, καθώς και οι άλλες γυναικείες οργανώσεις, δημιούργησαν στην ιδρυτική του ομάδα ένα αυξημένο αίσθημα κοινωνικής ευθύνης. Υποχρέωσαν τον Σ.Ε.Ε. να συσπειρώσει γύρω του όλες τις Ελληνίδες επιστήμονες. Προς την κατεύθυνση αυτή τα ιδρυτικά μέλη του, με προεξάρχουσα την Φλαμπουριάρη απευθύνθηκαν στις Γραμματείες των Πανεπιστημιακών Σχολών από τις οποίες συγκέντρωσαν ονόματα και διευθύνσεις γυναικών διπλωματούχων. Η κοινοποίηση σ’ αυτές των σκοπών του Σ.Ε.Ε. και η εγγραφή τους ως μελών, τις έκανε συμμετοχές των επιδιώξεών του.

Ενώ κατά τον πρώτο χρόνο της ίδρυσής του τα μέλη του ήταν 11, (επτά απαιτούσε η τότε νομοθεσία για τη σύσταση σωματείου), στην πρώτη Γενική Συνέλευση αυτά υπερέβαιναν τα 50 και με την πάροδο του χρόνου αυτά αυξάνονταν. Με δεδομένο ότι σύμφωνα με τις στατιστικές οι φοιτήτριες στο Ακαδημαϊκό έτος 1923-1924 αριθμούσαν τις 159 και αν σκεφθεί κανείς ότι δεν αποφοιτούσαν όλες, τότε αυτές που αποφοιτούσαν εγγράφονταν στον Σ.Ε.Ε.

Η αναπτυσσόμενη στην κλίμακα του χρόνου δυναμική φανερώνει την ωρίμανση της γυναικείας συνείδησης και μαρτυράει την απόφαση των γυναικών επιστημόνων να διεκδικήσουν μέσα από τις επάξεις του σωματείου τους τα δικαιώματά τους στην πολιτική, κοινωνική και επαγγελματική ζωή της χώρας, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι, πλείστοι όσοι επαγγελματικοί και επιστημονικοί κλάδοι, ήταν απαγορευτικοί για τις γυναίκες.

Για την προώθηση των σκοπών του, ο Σ.Ε.Ε. συστήνει στο εσωτερικό του τμήματα ή επιτροπές όπου η κάθε μια απ’ αυτές επεξεργάζονταν και πρόβαλλε τα αιτήματα των γυναικών δραματίζοντας παρεμβατικό ρόλο στους νομοθετικούς και άλλους θεσμούς της χώρας. Αιχμή του δόρατος για εκείνη και όχι μόνον την εποχή, υπήρξε το τμήμα ή Επιτροπή Νομικών Υποθέσεων που αγωνίζονταν για την αλληλαγία του δυσμενούς για τις γυναίκες θεσμικού πλαισίου.

Μια πρώτη επιτυχία της συντονισμένης διεκδικητικής δράσης των γυναικείων σωματείων, με πρωτεργάτη τον "Σύνδεσμο για τα δικαιώματα της Γυναίκας", αποτέλεσε το γεγονός της εισόδου των γυναικών στο απόρρητο φρούριο του Δικηγορικού Επαγγέλματος στα 1926. Πέντε νεαρές διπλωματούχες της Νομικής Σχολής μετά από επιτυχείς εξετάσεις στον Άρειο Πάγο, αποκτούν την άδεια ασκήσεως του Δικηγόρου. Μια απ' αυτές η Μαρία Χρυσόγεθου πρώτευσε στις εξετάσεις ξεπερνώντας 176 άνδρες συναδέλφους της.

Σε άρθρο του, το περιοδικό "Αγώνας της Γυναίκας" όργανο του Συνδέσμου για τα δικαιώματα της Γυναίκας, με τίτλο "Πρόεδρος" γράφει: "Πέντε κορίτσια, πέντε Ελληνοπούθες πήραν προχθές την άδεια ασκήσεως του Δικηγόρου. Η γυναίκα Δικηγόρος στην Ελλάδα είναι πια γεγονός". Δικαιωμένη για τους αγώνες της και με την αυτοπεποίθηση που δίνει η επαγγελματική της ένταξη, η πρόεδρος του Σ.Ε.Ε., πρώτη Ελληνίδα Δικηγόρος Μαρία Φλαμπουριάρη υπερασπίζεται το 1926, στο Στρατοδικείο, μπροστά στα έκληκτα και βήσοσυρά βλήματα των στρατιωτικών δικαστών, μια υπόθεση καταχραστών του δημόσιου χρήματος.

Η πρώτη αυτή επιτυχία του γυναικείου κινήματος, αναπτερώνει το ηθικό των γυναικών, σφυρηλατεί την πίστη στους εαυτούς τους και ενισχύει την αγωνιστικότητά τους. Ο Σ.Ε.Ε. συνεχίζει ακάθεκτα, με τα διάφορα τμήματά του να παραβιάζει τις "κλειστές θύρες" του ανδροκρατικού κάστρου, κάνοντας παρούσα την γυναίκα σ' αυτά. Απότελεσμα των ενεργειών του Σ.Ε.Ε. ήταν στη συνέχεια η εμφάνιση της πρώτης γυναίκας μηχανικού, της πρώτης γυναίκας καθηγήτριας Πανεπιστημίου, της πρώτης γυναίκας ερευνήτριας στο Κέντρο Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

Αποτιμώντας κανείς την αρχόμενη αυτή δυναμική των γυναικών, θα έλεγε ότι πίσω απ' αυτήν βρισκόταν στην πολιτική της έκφραση, τον Βενιζελισμό, η ανερχόμενη εκσυγχρονιστική αστική τάξη. Ένα μεγάλο τμήμα της Ελληνικής αστικής τάξης προέρχονταν τόσο από τον ομογενειακό Ελληνισμό όσο και μετά την Μικρασιατική καταστροφή, από τα αστικά κέντρα της Κωνσταντινούπολης και της Σμύρνης. Οι κοινωνικές αυτές ομάδες ήταν φορείς εκσυγχρονιστικών ιδεών και κάτοχοι τεχνολογίας. Γι' αυτό, η είσοδός τους στον Ελλαδικό χώρο, είχε ως συνέπεια να αλληλάξουν οι δημογραφικοί όροι, οι κοινωνικοί συσχετισμοί, οι ιδεολογικοί προσανατολισμοί και οι πολιτικοί προσδιορισμοί της χώρας.

Η είσοδος και ένταξή τους στις κοινωνικές και οικονομικές δομές, επέφερε την μεταβολή των νοοτροπιών και την αλλαγή του πολιτικού και κοινωνικού τοπίου της Ελλάδας.

Από το 1930 "ανοίγει, όπως σημειώνει μια επιφανής φεμινίστρια του μεσοπολέμου, η Μαρία Σβώλου, μια νέα εποχή για τη γυναίκα". Η έλευση της νέας εποχής εκφράζεται από τους πολιτικούς σχηματισμούς. Η παρουσία κομμάτων στην πολιτική σκηνή της χώρας που αντιμάχονται τα υπολείμματα της γαιοκτητικής αριστοκρατίας και νοοτροπίας, διαμορφώνουν αντίστοιχα ρεύματα ιδεών, που διακρίνονται σε "προοδευτικά" και "συντηρητικά".

Η διαιρετική αυτή τομή αντανakλάται και στα κοινωνικά υποσυστήματα, όπως τα εργατικά συνδικάτα και στις διάφορες οργανώσεις και ενώσεις, στα πλαίσια των οποίων διεξάγονται ιδεολογικές αντιπαραθέσεις και πολιτικές αντιμαχίες.

Από τις αντιπαραθέσεις και τις αντιμαχίες αυτές, δε διέφυγε ο Σ.Ε.Ε. ως ζωντανό κύτταρο της κοινωνίας καθόλη τη διάρκεια της 80χρονης ζωής του όντας σε διαλεκτική αλληλεπίδραση με το κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον.

"Χρωστάμε σε όσους ήρθαν, πέρασαν, θα ρθούνε, θα περάσουν, κριτές θα μας δικάσουν οι αγέννητοι οι νεκροί"

Κωστής Παλαμάς

Η επισήμανση αυτή σημασιολογεί ότι, μετά από κάποιο σύντομο χρονικό διάστημα από την ίδρυσή του, ο Σ.Ε.Ε. άρχισε να εμφανίζει στο εσωτερικό του αντιπολιτευτικές τάσεις. Στοιχείο το οποίο δείχνει ότι βγήκε από τον αποστειρωμένο κλοιό της αυτάρκειάς του, και ότι μεταξιώθηκε σε πολιτικό υποκείμενο, δίνοντας τους αγώνες τους με πολιτικούς όρους.

Και επειδή η πολιτική εξορισμού είναι τόσο συγκρουσιακή όσο και ενοποιητική διαδικασία που αποσκοπεί στο "γενικό καλὸ", η είσοδος νέων μελών, φορέων προοδευτικών ιδεών, εμπλούτισε τον Σ.Ε.Ε. με νέο δυναμισμό. Η Πρόεδρος του Σ.Ε.Ε. (1929-1930) **Αγνή Ρουσοπούλου**, αποτελεί έκφραση του νέου πνεύματος. Σ' ένα σημείωμά της, η **Ζωή Μελά-Ιωαννίδη**, ένα από τα πρώτα μέλη του Σ.Ε.Ε. και στενή συνεργάτις της Α. Ρουσοπούλου μας δίνει το κλίμα που επικράτουσε εκείνη την εποχή στον Σ.Ε.Ε. λέει: *"Διακρινόμαστε σε δύο ομάδες, ας τις πούμε, όπως θα ήεγαμε σήμερα σε ομάδα συντηρητικών και σε ομάδα προοδευτικών, με την Αγνή βρισκόμαστε στη δεύτερη ομάδα"*.

Από το 1927 έως το 1936, τον Σ.Ε.Ε. τον διαδέχονται στη Διοίκησή του, άληποτε πρόσωπα φορείς "προοδευτικών" και άληποτε "συντηρητικών" ιδεών.

Στο χρονικό διάστημα 1927-1936 Πρόεδροι του Σ.Ε.Ε. διατέλεσαν η **Άννα Σταματελάτου** (1927-1929), η **Αγνή Ρουσοπούλου** (1929-1930), η **Μαρία Μινέττα-Θανοπούλου** (1930-1931), η **Εύχαρις Πετρίδη** (1932-1933), η **Πετρούλα Τζιοβάρα-Ζάρρα** (1934-1935) και η **Έφη Πλιάτσικα-Πανσέληνου** (1935-1936).

Με τη δικτατορία του Ι. Μεταξά και τη Γερμανική κατοχή διακόπτεται η πορεία της κοινωνίας προς τον εκσυγχρονισμό και ταυτόχρονα ατονεί η λειτουργία του Σ.Ε.Ε. Άλλα γυναικεία σωματεία υπολείπονται, άλλα αυτοδιαλύονται και άλλα πάλη καταργούνται με αστυνομικά μέτρα όπως ήταν ο "Σύνδεσμος για τα δικαιώματα της Γυναίκας". Μπροσ σ' αυτή την πραγματικότητα που εκφράζει το πρόσωπο του τρόμου της Ελληνικής κοινωνίας, άλλα μέλη του Σ.Ε.Ε. έντρομα θα στραφούν στους εαυτούς τους, απέχοντας από συλλογικές δραστηριότητες, άλλα πάλη με ηρωισμό και αυταπάρνηση θα αναλάβουν πρωτοβουλίες δράσης. Θα αφιερώσουν τους εαυτούς τους στους καταδικασμένους και φυλακισμένους συνανθρώπους τους και στη χειμαζόμενη πατρίδα τους. Κατά τη διάρκεια της Γερμανικής Κατοχής κρυφά μια φορά την εβδομάδα, μέλη του Σ.Ε.Ε. συγκεντρώνονται στο υπόγειο του σπιτιού της **Βέρθας Λέκκα** γωνία Αλεξ. Σούτσου και Λυκαβηττού και ως άτυπο Δ.Σ. αποφασίζουν:

α) Να συμπαραστέκονται ηθικά και ψυχολογικά τόσο στους καταδικασμένους και φυλακισμένους από τις αρχές κατοχής όσο και στις οικογένειές τους, κάνοντας παραστάσεις στις αρχές και διαβήματα στις Πρεσβείες για τη ματαίωση των θανατικών ποινών.

β) Τη συγκρότηση ομάδων για την παροχή βοήθειας τόσο στο έργο των οργανώσεων που είχαν αναλάβει τον επισιτισμό του πενόμενου πληθυσμού όσο και σ' αυτό της Αρχιεπισκοπής Αθηνών που προσφέρει εξωσχολικά συσσίτια.

γ) Επισκέψεις σε φτωχογειτονίες και εργατικούς συνοικισμούς, όπου έρχονται σε επαφή με τις απλές γυναίκες του λαού για να τους ενισχύσουν το φρόνημά τους και να τους προσφέρουν τις γνώσεις τους. Οι συγκεντρώσεις αυτές στις γειτονίες γίνονταν σε κλειστούς χώρους, όπως εκκλησίες, σχολεία, καφενεία.

Στο έργο του Σ.Ε.Ε. στα δύσκολα χρόνια της Γερμανικής κατοχής, πρωτοστάτησε η φλογερή προσωπικότητα της **Αγνής Ρουσοπούλου**, που συνεπικουρούταν στο έργο της από τις **Σοφία Αντωνιάδη** πρόεδρο του Σ.Ε.Ε. (1945), **Ειρήνη Παϊδούση** και **Ελένη Καρύδη** πρόεδρο του Σ.Ε.Ε. (1945-1947), τη **Ζωή Μελά-Ιωαννίδη** κ.α.

Το άγγελμα της απελευθέρωσης της Ελλάδας από την στρατιωτική μηχανή του κατακτητή, τα μέλη του Σ.Ε.Ε. το υποδέχθηκαν με συγκίνηση, ενθουσιασμό και ελπίδα, συγκεντρωμένες στην τότε έδρα του Σ.Ε.Ε. στην αίθουσα του "Συλλόγου προς Διάδοσιν των Ωφελίμων βιβλίων". Ήδη το Τμήμα Νομικών Υποθέσεων του Σ.Ε.Ε. υπό τη δικηγόρο Αγνή Ρουσοπούλου και τη συνάδελφό της Ελένη Καρύδη είχε εκπονήσει μελέτες για την επίλυση των χρονιζόντων προβλημάτων των γυναικών, με την ελπίδα και την προοπτική ότι η Πολιτεία, μετά την απελευθέρωση, θα τις ελάμβανε υπόψη της και θα προχωρούσε στην ανάληψη των αναγκαίων μέτρων. Δυστυχώς τις ελπίδες τους ήρθε να διαψεύσει ο Δεκέμβρης του 1944 που έβαλε τη χώρα σ' έναν εμφύλιο αλληλοσπαραγμό.

Οι πολιτικοί φανατισμοί και οι μισαλληοδοξίες που επικράτησαν μετά τη λήξη των εμφύλιων συρράξεων δίχασαν το καθημαγμένο σώμα της Ελληνικής κοινωνίας. Το δικαστικό αυτό κλίμα μεταφέρθηκε και στο εσωτερικό του Σ.Ε.Ε.

Η αθρόα εγγραφή, μέσα σε λίγες μέρες, νέων μελών εκφραστών μη συμφιλιωτικών ιδεών και η επικράτησή τους στις αρχαιρεσίες του Συνδέσμου αναπροσδιόρισε τις προτεραιότητες του σωματείου και το απομάκρυνε ουσιωδώς από τους σκοπούς του.

Έπρεπε να περάσουν μερικά χρόνια μέχρι να ηρεμήσουν τα πνεύματα και να γαληνέψει η ψυχή των ανθρώπων και να επικρατήσει η κοινωνική ειρήνη. μέχρι να βρει ο Σ.Ε.Ε. το βηματισμό του και προορισμό του και να δοκιμάσουν οι γυναίκες τους καρπούς της πολυχρονων και πολυμοχθων αγώνων τους για "την ψήφο", με την αναγνώριση το 1952 του δικαιώματος του "εκλέγειν και εκλέγεσθαι", όπου και εξελέγει η πρώτη Ελληνίδα βουλευτής η Ελένη Σκούρα.

Έτσι επί της πρώτης Προεδρίας της Κατίνας Γεωργακοπούλου (1950-1951) αρχίζει ο Σύνδεσμος να ανασυντάσσει τις δυνάμεις του και να επιχειρεί την αναθεώρηση του καταστατικού του, στη προσπάθειά του αφενός να εναρμονιστεί με τη "Διεθνή Ομοσπονδία Γυναικών Επιστημόνων" (Δ.Ο.Γ.Ε.) και αφετέρου να κάνει καταληπτή τη γλώσσα του καταστατικού του,

αφού πλέον η πλειονότητα των μελών του δεν ήταν άτομα νομομαθή.

Με τα τμήματα ή επιτροπές του, οι οποίες αλληλάζουν και αναπροσδιορίζουν με τη πάροδο του χρόνου το όνομα και το περιεχόμενό τους, εκτός από ορισμένες που παραμένουν σταθερές όπως η επιτροπή Νομικών Υποθέσεων, Εκπαίδευσης και Διεθνών Σχέσεων, προσπαθεί ο Σύνδεσμος να ανταποκριθεί στα αιτήματα, τα προβλήματα και τις προκλήσεις της εποχής. Με την επιτροπή Διεθνών Σχέσεων και Υποτροφιών συμμετέχει στα διεθνή Συνέδρια και έχει την ευθύνη για την επιλογή υποτρόφων για σπουδές γυναικών στο εξωτερικό.

Κατά τη διάρκεια της προεδρίας της Γεωργίας Χριστοπούλου (1951-1954), ο Σ.Ε.Ε. συμμετέχει στο Συνέδριο της Δ.Ο.Γ.Ε. στη Ζυρίχη με εκπρόσωπό του την υπεύθυνη των Διεθνών Σχέσεων Αλέκα Μαντζουρίνου, η οποία ηγουμένη 30μελούς επιτροπής είχε επεξεργαστεί προτάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Με την επιτροπή Νομικών Υποθέσεων υποβάλλει προτάσεις στην επιτροπή ενοκιοστασίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με σκοπό την προστασία των ομάδων εκείνων που υπάρχουν στην κατηγορία των μισθωτών και συνταξιούχων.

Σε συνεργασία με τις άλλες γυναικείες οργανώσεις υπογράφει υπόμνημα απαιτώντας από τις πολιτικές αρχές την επέκταση των πολιτικών δικαιωμάτων των γυναικών και αποστέλλει υπόμνημα στο Υπουργείο Εργασίας από το οποίο ζητάει η Ελληνική αντιπροσωπεία να υποστηρίξει στο Συνέδριο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας στη Γενεύη, το αίτημα των γυναικών για "ίση αμοιβή, για ίση εργασία". Μέσα στην υπομνηματογραφία του Σ.Ε.Ε. αυτής της περιόδου συμπεριλαμβάνονται τα εξής αιτήματα: *α) διορισμός γυναικών ως μαρτύρων στα συμβόλαια και ως συμβολαιογράφων, δικαστών ανηλίκων και ενόρκων, β) η προαγωγή τους, με τα ίδια κριτήρια με τους άνδρες, στις ανώτατες υπηρεσιακές βαθμίδες, γ) η ένταξη των γυναικών χημικών σε οργανικές θέσεις του Γενικού Χημείου του Κράτους.*

Επί προεδρίας Αλέκας Μαντζουρίνου (1954-1957), η πρόεδρος και το Δ.Σ. θέτουν σε προτεραιότητα το θέμα της αναγκαιότητας να αποκτήσει ο Σ.Ε.Ε. ιδιόκτητη στέγη, όντας ανέστιος και περιπλανώμενος, φιλοξενούμενος για αρκετό χρονικό διάστημα από την Πανεπιστημιακή Λέσχη.

Η εθνική δράση του Σ.Ε.Ε. εκδηλώνεται από τη συμμετοχή των μελών του στα συλλογικά για το Κυπριακό και τον Πανελλήνιο έρανο υπέρ του Κυπριακού αγώνα και από τα ψηφίσματα διαμαρτυρίας, για τη φυλάκιση της Κύπριας αγωνίστριας Κουντουρίδη και την εκτέλεση Καραολή-Δημητρίου, που αποστέλλει στον Ο.Η.Ε. και τη βασίλισσα της Αγγλίας.

Επίσης η πρόεδρος του Σ.Ε.Ε. περιοδεύει επί 3 μήνες στις Η.Π.Α. δια φωτίζοντας με τις διαλέξεις που δίνει σε 26 πόλεις την κοινή γνώμη για το Κυπριακό. Ακόμα ο Σ.Ε.Ε. κάνει έντονη διαμαρτυρία, για τους βανδαλισμούς των Τούρκων της 6ης Σεπτεμβρίου στην Κωνσταντινούπολη και Σμύρνη. Και εξουσιοδοτεί όλους τους Εθνικούς Συνδέσμους και τη Διεθνή Ομοσπονδία Γυναικείων Σωματείων και Λεσχών που εδρεύει στις Η.Π.Α., να προβούν σε έντονη διαμαρτυρία προς την κυβέρνηση των Η.Π.Α.

Στο εσωτερικό της χώρας ο Σ.Ε.Ε. εγκαινιάζει σειρά εκδηλωτικών ομιλιών στα εργοστάσια και τα μέλη του δίνουν διαλέξεις ανάλογα με την ειδικότητά του στις αίθουσες της Νομικής Σχολής. Επίσης αναπτύσσουν ιδιαίτερη δράση τα τμήματα του Σ.Ε.Ε. στην περιφέρεια: Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Κέρκυρα και Ζάκυνθος.

Προς τα έξω ο Σ.Ε.Ε. συμμετέχει με πολυμελή αντιπροσωπεία, αποτελούμενη από 16 μέλη, 8 από την Αθήνα, 4 από την

Πάτρα, 2 από τη Θεσσαλονίκη, 2 από την Κέρκυρα, στο 12ο Συνέδριο της "Διεθνούς Ομοσπονδίας Γυναικών Επιστημόνων".

Κατά την περίοδο της δεύτερης προεδρίας της Κατίνας Γεωργακοπούλου (1957-1960): Ο Σ.Ε.Ε. συγκεντρώνει χρήματα από εισφορές των μελών του από τεία-πινάκη και από επιχορηγήσεις των ανακτόρων για την αγορά στέγης, συστήνοντας γι' αυτό το σκοπό επιτροπή Στέγης με πρόεδρο την αρχιτέκτονα - μηχανικό **Ε. Κανελλοπούλου-Πατρικίου** η οποία ανακοινώνει ότι βρέθηκε και προεκρίθηκε διαμέρισμα 160 m² στην υπό κατασκευή οικοδομή επί των οδών Βουλής και Νικοδήμου. Το Δ.Σ. αποφασίζει την αγορά του και υπογράφεται συμβόλαιο. Την 1η Μαΐου ο Σ.Ε.Ε. εγκαθίσταται στην ιδιόκτητη αλλά μη αποπερατωθείσα στέγη του. Το 1962 με το κόψιμο της πίτας γίνονται τα εγκαίνια.

Επίσης αναλαμβάνει την πρωτοβουλία για τη διενέργεια εράνου με σκοπό τη φιλοτέχνηση της προτομής της ηρώιδας της Εθνικής Αντίστασης **Λέλας Καραγιάννη**.

Ασκήν πίεση προς το Υπουργείο Οικονομικών απαιτώντας να συμπεριληφθούν στις προαγωγές που κάνει το Γεν. Λογιστήριο γυναίκες υπάλληλοι.

Στο μεταξύ ανάμεσα στα μέλη του Σ.Ε.Ε. αρχίζουν τριβές και αντιπαράθεσεις που οδηγούν στη συγκρότηση δύο ψηφοδελητίων στις επικείμενες αρχαιρεσίες του 1963.

Επί της πρώτης προεδρίας της Νίκης Γουλιανδρή (1963-1972) ο Σ.Ε.Ε. λαμβάνει μέρος σε Διεθνή Συνέδρια, με αντιπροσωπεία επικεφαλής της οποίας ήταν η υπεύθυνη των Διεθνών Σχέσεων Κλειώ Παυλίδου. Όπως στο Συνέδριο της Δ.Ο.Γ.Ε. στη Στοκχόλμη και στο Συνέδριο που τελούσε υπό την αιγίδα της Unesco και του Τουρκικού Συνδέσμου στην Κωνσταντινούπολη, στο οποίο εξετάστηκε το πρόβλημα του αναλφαριθμισιού. Συνεχίζοντας ο Σ.Ε.Ε. τα υπομνήματά του προς τις αρχές διαμαρτύρεται για τον αποκλεισμό των γυναικών από την προκήρυξη για την πρόσληψη υπαλλήλων στις Τράπεζες. Και ζητάει από το Υπουργείο Εργασίας να συμπεριληφθούν και γυναίκες στους υποψηφίους για την πλήρωση θέσεων Επιθεωρητών, Εργατικών Συμβούλων και Εποπτών Εργασίας. Το ίδιο ζητάει και από το Υπουργείο Παιδείας και τις Πρυτανικές αρχές εν όψει της προκήρυξης θέσεων επίκουρων και τακτικών καθηγητών.

Κατά το χρονικό διάστημα 1967-1974 η Ελληνική κοινωνία βρίσκεται κάτω από το καθεστώς της δικτατορίας των συνταγματαρχών. Τα αυταρχικά μέτρα που λαμβάνει η δικτατορία, οι διώξεις που εξαπολύει, παγώνουν την κοινωνική ζωή της χώρας και αναστέλλουν τις δημιουργικές δυνάμεις της κοινωνίας. Ο Σ.Ε.Ε. σε αντίθεση με άλλα σωματεία, εξακολουθεί να λειτουργεί υπό την δεύτερη προεδρία της Νίκης Γουλιανδρή (1972-1974), συναθροίζοντας τα μέλη του και περιορίζοντας τις ενέργειές του στα αναγκαία και τα ανώδυνα, όπως ήταν ο εορτασμός, μέσα σε ένα κλίμα πανηγυρικής λαμπρότητας, των 50 χρόνων της ζωής του.

Από το 1975 αρχίζει μια νέα περίοδος. Η Ελληνική κοινωνία μετά την τραυματική εμπειρία της δικτατορίας μπαίνει δυναμικά στη μεταπολιτευτική περίοδο, που χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια εκδημοκρατισμού του πολιτικού βίου. Ο Σ.Ε.Ε. αναδεικνύει το πρώτο μεταπολιτευτικό του Δ.Σ. με τη νίκη του ψηφοδελητίου της **Αμαλίας Φλέμιγκ**, γυναικείας προσωπικότητας που έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στην αντίσταση εναντίον των πραξικοπηματιών.

Ο Σ.Ε.Ε. υπό την προεδρία της **Α. Φλέμιγκ** (1975-1983) συστρατεύεται με τις ανάγκες και τα αιτήματα των ευρύτερων στρωμάτων του πληθυσμού που βγαίνουν ορμητικά από τα σκοτάδια της δικτατορίας και τις απωθήσεις της ιστορίας. Μια πρωτοφανής μαζικότητα χαρακτηρίζει τον Σ.Ε.Ε. Η διαταξική συσπείρωση των γυναικών γύρω του και η πολυπληθής δράση

του που υπερβαίνει ενίοτε τους σκοπούς του, τον έκανε να έχει ένα αυξημένο κύρος στην κοινωνία, που απαιτούσε το βάθεμα και τη διεύρυνση της δημοκρατίας, την επικράτηση της ειρήνης στον κόσμο και τη στερέωση της εθνικής ανεξαρτησίας. Αξίες οι οποίες καταγράφονται στο αναθεωρημένο καταστατικό του.

Έτσι στη βάση των νέων κοινωνικών αναγκών τοποθετείται ενεργά με τις επιτροπές του, πάνω στα ζέοντα προβλήματα της Ελληνικής κοινωνίας, προσπαθώντας να αλληλέξει το νομοθετικό πλαίσιο, το αναφορικό με το οικογενειακό δίκαιο.

Προς την κατεύθυνση αυτή με την επιτροπή Νομικών υποθέσεων που απαρτίζεται από τις Καίτη Κωσταβάρα, Λίλα Χριστοφορίδη και Ευαγγελία Παπαντωνίου επεξεργάζεται σχέδιο νόμου για την αναμόρφωση του Οικογενειακού Δικαίου, συνεργαζόμενο με τα άλλα γυναικεία σωματεία. Συμμετέχει με εκπρόσωπό του στα Διεθνή Συνέδρια όπως π.χ. στην Πράγα και στην Κοπεγχάγη για να υποστηρίξει την ισότητα της γυναίκας και την πλήρη ενσωμάτωσή της στην κοινωνικο-οικονομική ζωή του τόπου.

Καθιερώνει μια σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων πάνω σε θέματα λογοτεχνίας, ποίησης, μουσικής, θεάτρου, χορού, κινηματογράφου.

Παρεμβαίνει με ψηφίσματα, κείμενα διαμαρτυρίας, διακηρύξεις και παραστάσεις ενώπιον των αρχών, για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων και συμμετέχει ενεργά στο κίνημα ειρήνης.

Η προεδρία της **Ευαγγελίας Παπαντωνίου** (1983-1985) συνεχίζει τον αγώνα για την αναμόρφωση του Οικογενειακού Δικαίου και εκδηλώνει με κάθε τρόπο και μέσο τη συμπάρασταση του Σ.Ε.Ε. στην υπόθεση της Κύπρου και των αγνοουμένων Κυπρίων. Ευαισθητοποιημένος ο Σ.Ε.Ε. σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς, ηγείται, με προεξάρχουσα την Μαρία Αναγνωστοπούλου στον αγώνα για την διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου από τους βανδαλισμούς του Αττίλα.

Επί της προεδρίας των **Ειρήνης Δήληρη** (1985-1989), **Ελένης Γαρίδη** (1989-1990) και **Μαρίας Κορομάντζου** (1989-1991) ο Σ.Ε.Ε. επιδιώκει να γνωρίσει και συσφίξει τις σχέσεις του με τους Βαλκανικούς λαούς, αναδεικνύοντας τις κοινές πολιτιστικές ρίζες που τους ενώνουν. Συμμετέχει στα διεθνή Forum και προωθεί το θέμα των γυναικείων σπουδών. Θέλοντας να θέσει πάνω σε επιστημονικο-ερευνητικές βάσεις το πρόβλημα της εργασίας των γυναικών επιστημόνων, αναθέτει τη διεξαγωγή έρευνας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο με θέμα: "Επιστημόνισσα και εργασία, η περίπτωση της Ελλάδας".

Το θέμα της ειρήνης, της κατάργησης των πυρηνικών και χημικών όπλων, αποτελεί την πάγια διεκδίκηση της περιόδου αυτής. Προς το σκοπό αυτό οργανώνει Συνέδριο στα πλαίσια του Διεθνούς έτους Ειρήνης με θέμα: "Εκπαίδευση για την Ειρήνη". Με κινηματικές ενέργειες για την "Ειρήνη" δηλώνει την παρουσία του στο κοινωνικό "Είναι".

Επί Προεδρίας **Πόπης Νικολάου** (1991-2002) ο Σ.Ε.Ε. συνεχίζει την πολυσύνθετη δράση του σ' όλους τους τομείς της συλλογικής ζωής. Με κάθε τρόπο δίνει το παρόν του τόσο στο αναφεύμενο εκείνη την εποχή θέμα του "Μακεδονικού", εκδίδοντας σχετικό σύγγραμμα, όσο και στην υπόθεση της Κύπρου, αναλαμβάνοντας να διαφωτίσει την κοινή γνώμη για τη βεβήλωση της πολιτιστικής της κληρονομιάς. Καθιερώνει το βραβείο "Υπατία" για να τιμήσει τις γυναίκες εκείνες που διακρίθηκαν στην επιστήμη και την κοινωνία, το οποίο και απένειμε σε σημαντικές προσωπικότητες της εγχώριας και διεθνούς ζωής. Συμμετέχει σε προγράμματα δράσης που προσφέρουν δυνατότητες ενημέρωσης και ενεργοποίησης του γυναικείου πληθυσμού.

Οι δραστηριότητες του περιλαμβάνουν: Συνέδρια, ημερίδες, διαλέξεις, εκθέσεις εικαστικών έργων και το εντευκτήριό του έχει γίνει χώρος διακίνησης, ζύμωσης και προβολής πολιτιστικών αγα-

θών. Η έκδοση του "Δελτίου" του αποτελεί χώρο προβολής τόσο των εργασιών των μελών του όσο και των δραστηριοτήτων του. Ταυτόχρονα παρεμβαίνει με ψηφίσματα, κείμενα διαμαρτυρίας, διακηρύξεις και προτάσεις, σε θέματα γυναικείου και ευρύτερου ενδιαφέροντος.

Τελειώνοντας, θέλω να επισημάνω ότι από τις τάξεις του μεγάλου αυτού γυναικείου σχολείου που είναι ο Σ.Ε.Ε. προήλθαν γυναικείες προσωπικότητες που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην αντίσταση, στην επιστήμη, στα γράμματα, στο δημόσιο βίο σε εσωτερικό και διεθνές επίπεδο.

Ως ζωντανός οργανισμός ο Σ.Ε.Ε. προσαρμόζεται διαρκώς στις μεταβαλλόμενες κοινωνικές συνθήκες, συμβάλλοντας τοιουτοτρόπως στη διαδικασία του πολιτισμού.

Το παρόν Δ.Σ. χρωστάει πολλά σ' όλες αυτές τις γενεές γυναικών μελών του, που με ζήλο, αυταπάρνηση, αγωνιστικό φρόνημα και εργατικότητα, δημιούργησαν ένα σωματείο, που η ιστορία το ανέδειξε σε πρωτοπόρο τμήμα της αναδυόμενης στην Ελλάδα "κοινωνίας πολιτών".

Ο στίχος του Κ. Παλαμά τους ανήκει και μας ανήκει:

*"Χρωστάμε σε όσους ήρθαν, πέρασαν,
θα ρθούνε, θα περάσουν, κριτές θα μας
δικάσουν οι αγέννητοι οι νεκροί"*

Συμμετοχή σε Προγράμματα:

1. Πρόγραμμα με τίτλο «*Δημιουργία νέων επαγγελματικών ευκαιριών για γυναίκες επιστήμονες, μέσω πληροφόρησης, εκπαίδευσης και επαγγελματικής προώθησης, στα θέματα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας, Περιβάλλοντος και Ποιότητας*» που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας «Απασχόληση» άξονας NOW για την περίοδο 1994-1999 και του οποίου η υλοποίηση διήρκεσε από την 1-1-1998 έως την 30-6-2001.

2. Πρόγραμμα «*Γυναίκες Αρχηγοί Μονογονικών Οικογενειών*» στο πλαίσιο του 5ου μεσοπρόθεσμου προγράμματος για την ισότητα των δύο φύλων, το οποίο έχει ήδη ολοκληρωθεί (2002).

3. Πρόγραμμα «*Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις υπέρ των γυναικών*», στα πλαίσια του Μέτρου 5.3. Εταίροι είναι η Υπερνομαρχία Αττικής, οι Νομαρχίες Αθηνών και Πειραιώς, η ΕΓΕ, τα Εργατικά Κέντρα Αθηνών και Πειραιώς, τα Επιμελητήρια Εμπορικό, Βιομηχανικό, Βιοτεχνικό, κλπ. με συντονιστή εταιρο το Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού (2003).

4. Πρόγραμμα «*Άρση εμποδίων και διακρίσεων στην αγορά εργασίας για τις γυναίκες Τεχνικούς*» το οποίο υλοποιείται από την Αναπτυξιακή Σύμπραξη «ΑΘΗΝΑ» που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και συμμετέχουν σ' αυτή 14 συνοδικά εταιροί. Το έργο χρηματοδοτήθηκε από την κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL η οποία εντάσσεται στην στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (2004).

Ευρωπαϊκά και Διεθνή Συνέδρια:

* Διεθνές Συνέδριο στην Αθήνα, με θέμα: «*Μετανάστευση και ανεργία*», όπου μεταξύ των ομιλητών ήταν οι κυρίες Danielle Mitterand, Lisbet Palme & Mariliana Castello.

* Ευρωπαϊκό Συνέδριο στην Αθήνα με θέμα: «*Οι Γυναίκες Επιστήμονες στην Ενωμένη Ευρώπη και η κινητικότητα της εργασίας, ως ενισχυτικός παράγοντας στην απασχόληση*».

* Διαβαλκανικό Συνέδριο στην Αθήνα, με θέμα: «*Περιβάλλον και Διαβαλκανική Συνεργασία*», με τη συμμετοχή γυναικών οργανώσεων των Βαλκανίων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Στατιστικολόγων. Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε με χρηματοδότηση του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Μεταξύ των ομιλητών ήταν και η τότε Αντιπρόεδρος & νυν πρόεδρος του Σ.Ε.Ε. κ. Φένια Καρασαββίδου - Κανάκη.

Επιστημονικές ημερίδες:

* Ημερίδα με θέμα: «*Η διαχρονική πορεία του Ελληνισμού στη Μακεδονία*», σε συνεργασία με την Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδας.

* Διημερίδα με θέμα: «*Η Διαχρονική Πορεία του Ελληνισμού στη σημερινή Αλβανία*», σε συνεργασία με την Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδας.

* Ημερίδα σε συνεργασία με το Δήμο Νίκαιας με θέμα: «*Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού στην Ειρήνη και στον Πόλεμο*».

* Ημερίδα το 1998 με θέμα: «*Η ποιότητα στη Ζωή μας*».

* Ημερίδα με θέμα: «*Υγεία και Διατροφή*».

* Στρογγυλό Τραπέζι, με θέμα: «*Η Δικαιοσύνη ως εγγυητής των Δημοκρατικών Θεσμών*». Συμμετείχαν οι κ.κ. Γιάννης Μανωλεδάκης, καθ. Ποινικού Δικαίου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τάκης Παπάς, δικηγόρος, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, Λίλα Χριστοφορίδου, Δικηγόρος, τ. Βουλευτής, μέλος του ΣΕΕ.

* Στρογγυλό Τραπέζι, με θέμα: «*Αυτοκίνηση Ώρα Μηδέν, Αθλοδρόμη και Τροχαία ατυχήματα*», με τη συμμετοχή του Συμβουλευτικού Σταθμού του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

* Ημερίδα για τη «*Μικρασιάτισσα Δασκάλα*» (2003), σε συνεργασία με το Δήμο Ν. Σμύρνης και τον σύλλογο Κωνσταντινουπολιτών, που πραγματοποιήθηκε στην Εστία της Ν. Σμύρνης, με τη συμμετοχή της Μαρίζας Κωκ και της χορωδίας της Εστίας. Στην ημερίδα μίλησε και η πρόεδρος του Σ.Ε.Ε. κ. Φένια Καρασαββίδου - Κανάκη, η αντιπρόεδρος κ. Σούλα Αντωνίου, ενώ τον συντονισμό των εργασιών είχε η πρόεδρος της επιτροπής Πολιτισμού κ. Ντίνα Αλεξανδροπούλου.

Έρευνες και εκδόσεις:

* Το δεξιά του ΣΕΕ, στο οποίο αναφέρονται επίκαιρα θέματα και οι δράσεις του ΣΕΕ και των μελών του.

* «*Η Διαχρονική Πορεία του Ελληνισμού στη Μακεδονία*», Αθήνα 1992 (έκδοση στα ελληνικά και αγγλικά).

* Ακαδημαϊκός προσανατολισμός και επαγγελματική ολοκλήρωση των γυναικών επιστημόνων στην Ελλάδα. Τη διεύθυνση αυτής της μελέτης επιμελήθηκε το Πάντειο Πανεπιστήμιο.

* «*Οι Συνθήκες διαβίωσης των γυναικών στην Ελλάδα*». Η έρευνα αυτή εκπονήθηκε από τον ΣΕΕ σε συνεργασία με το Κ.Ε.Π.Ε. Η έκδοση της έρευνας αυτής περιέχει φωτογραφίες από γυναίκες αγρότισσες.

* «*Οδηγός για γυναίκες-αρχηγούς μονογονεϊκών οικογενειών*», προϊόν συνεργασίας έξι χωρών της ΕΕ, ήτοι της Ελλάδας, της Ισπανίας, της Πορτογαλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ολλανδίας και της Σουηδίας, με συγχρηματοδότηση της Μονάδας Ισότητας της ΕΕ και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας του ΥΠΕΣΔΑ και συντονιστή την ΕΓΕ. Ο οδηγός περιέχει πληροφορίες στατιστικές και νομοθεσία ελληνική και ευρωπαϊκή, στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

* CD-ROM με θέμα «*Γυναίκες στην αγορά εργασίας: Υγεία, Ασφάλεια και Περιβάλλον*»

* Μετάφραση στα ελληνικά του βιβλίου της Karen Messing «*Intergrading Gender in Ergonomic Analysis. Strategies for Transforming Womens Work*» έκδοση TUTB.

* Ενημερωτικό φυλλάδιο στα ελληνικά και αγγλικά για την «*Γυναίκα στην αγορά εργασίας*» που ήταν συμπαραγωγή όλων των εταιρών.

* Ενημερωτικό έντυπο για τη διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος «*Δημιουργία νέων επαγγελματικών ευκαιριών για γυναίκες επιστήμονες*» και γενικώς των δραστηριοτήτων του ΣΕΕ.

Διαλέξεις - Ομιλίες:

- * Διάλεξη για την «*Ενωμένη Ευρώπη και το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα*», με ομιλήτριες τα μέλη του ΣΕΕ κ. Ν. Καλιτσόγια και κ. Σπηλιωτοπούλου στις 18-6-03.
- * Διοργάνωση εκδήλωσης με ομιλητές από τον «Αθήνα 2004» για τον «*Γλωσσικό εθελοντισμό*». Να επισημάνουμε εδώ και την συμμετοχή μελών του Δ.Σ, κ Νικόλη και κ. Ασπμακοπούλου στο πρόγραμμα εθελοντισμού του «Αθήνα 2004».
- * Διάλεξη Βάσως Παπανδρέου, τότε Επιτρόπου Ευρωπαϊκής ένωσης, με θέμα: «*Η Ευρώπη του 2000 και η σιωπηλή πλειοψηφία*».
- * Διάλεξη Νίκης Γουλιανδρή, Διευθύντριας Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, με θέμα: «*Ειρήνη με τη Φύση*».
- * Διάλεξη του κ. Γιάννη Καθαντίδη, αρχιτέκτονα, Προέδρου της Εταιρείας Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων, με θέμα: «*Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων*».
- * «*Γυναίκες Μαθηματικοί της Αρχαιότητας*», με ομιλήτη τον ερευνητή Μαθηματικό κ. Ευάγγελο Σπανδάγο. (2003)
- * «*Αρχαίες Ελληνίδες Αθλήτριες*», με ομιλήτρια την αρχιτέκτονα και καθηγήτρια Ειρήνη Βαϊερά - Ρίκερσον. (2003)
- * Διάλεξη και παρουσίαση του βιβλίου του μέλους μας κ. Μαίρης Ζωγράφου από την ίδια (2004).
- * Διάλεξη και παρουσίαση των έργων της συγγραφέως κ. Λένας Τερκεσίδου-Τζωρτζοπούλου και ομιλία με θέμα «*Η διατροφή των Αρχαίων Ελλήνων Ολυμπιονικών*», (2004).
- * Παρουσίαση του έργου της κ. Λένας Δουκίδου από την κ. Βηάχου Εριφύλη και την κ. Στυλιανή Οικονόμου.
- * Ομιλία της Πανεπιστημιακού κ. Ρομπόκου-Καραγιάννη με θέμα «*Συνταγματικές και Νομοθετικές Ρυθμίσεις που συνδέονται με την υπογεννητικότητα*». 2004
- * Ομιλία της κ. Λούκας Κατσέλη, Οικονομολόγου, Καθηγήτριας του Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα: «*Ο Δύσβατος δρόμος του 1997*».
- * Ομιλία της κ. Ελένης Αντωνιάδου Μπιμπίκου, καθηγήτριας στην Ecole des Hautes Etudes des Sciences Sociales στο Παρίσι, με θέμα: «*Ευρώπη και Βυζάντιο*».
- * Ομιλία του κ. Τάσου Πατρώνη, Επίκουρου Καθηγητή του τομέα Παιδαγωγικών, Ιστορίας και Φιλοσοφίας των μαθηματικών, με θέμα: «*Το πρότυπο του φωτισμένου δασκάλου και ο διπλός ρόλος της γυναίκας δασκάλας στα μαθηματικά*».
- * Ομιλία του κ. Γιώργου Βαρουφάκη, καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα: «*Η Ελληνικότητα της Αρχαίας Μακεδονίας: Ιστορικά και Αρχαιολογικά δεδομένα*».
- * Διάλεξη με θέμα «*Το δημογραφικό πρόβλημα στην Ελλάδα*» και ομιλήτη τον καθηγητή κ. Μανόλη Δρετάκη.
- * Ομιλία του κ. Κ. Νικολαΐδη, καθηγητή της Εμβρυομητρικής Ιατρικής στο King's College Hospital του Λονδίνου, με θέμα: «*Εμβρυομητρικής Ιατρική: Σύγχρονες απόψεις και εξελίξεις*».
- * Ομιλία της κ. Ελένης Κούκου, καθηγήτριας του Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα: «*Ιωάννης Καποδίστριας, ο Δημοκράτης Κυβερνήτης*».
- * Ομιλία του κ. Δ. Κωφόπουλου, εκπαιδευτικού, με θέμα: «*Ο*

ποιητής Κάβος και το 1821».

- * Ομιλία του κ. Ευάγγελου Κακαβογιάννη, Αρχαιολόγου, μέλους του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου του ΥΠ. ΠΟ. με θέμα: «*Η αρχαιολογία του Ρήγα Βελεστινλή*».
- * Ομιλία της κ. Σούλας Αντωνίου, κοινωνιολόγου, με θέμα: «*Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας της αγοράς, ένα κοινωνικό διακύβευμα*».

Συμμετοχή σε Συνέδρια:

- * Συμμετοχή στο 24ο Συνέδριο του Πανεπιστημίου Stanford στην Καλιφόρνια, με θέμα: «*Women's role in changing society*» που πραγματοποιήθηκε το 1992.
- * Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Σεμινάριο «*Work employment and growing older in companies*» το 1995, που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Εργασίας της Γαλλίας.
- * Συμμετοχή στο σεμινάριο του προγράμματος «*Leonardo da Vinci*», το 1995 στην Αθήνα.
- * Συμμετοχή στην 4η Παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ για τις γυναίκες, το 1995 στο Πεκίνο.
- * Συμμετοχή στη Συνδιάσκεψη Κορυφής του ΟΗΕ, με θέμα: «*Habitat II*», το 1996 στην Κωνσταντινούπολη.
- * Τη συμμετοχή σε Ευρωπαϊκό Συνέδριο, το 1997 στην Αθήνα, με θέμα: «*Οι γυναίκες μηχανικοί μπροστά στις προκλήσεις της απασχόλησης και της κατάρτισης*».
- * Συμμετοχή και παρέμβαση στο Συνέδριο για τη Μονογονεϊκή οικογένεια τον Δεκέμβριο του 2002.
- * Συμμετοχή στις εκδηλώσεις της ομοσπονδίας Διαβαλκανικών οργανώσεων (2002 -2004).
- * Συμμετοχή και παρέμβαση στο συνέδριο «*Συμμετοχή των Γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων*», τον Απρίλιο του 2003, με Φορέα το Λόμπι Γυναικών και την ΕΓΕ.
- * Συμμετοχή στο συνέδριο για το πρόγραμμα «*Απασχόληση & επαγγελματική κατάρτιση*» ΜΕΤΡΟ 5.3 που προκήρυξε η Γεν. Γρ. Ισότητας για την προώθηση και την στήριξη της Γυναίκας στην Απασχόληση που πραγματοποιήθηκε στο ΕΒΕΑ, (2003).
- * Συμμετοχή στο συνέδριο *Γυναικεία Επιχειρηματικότητα* (28-5-03) που διοργανώθηκε από το ΥΠΕΘΟ.
- * Τη συμμετοχή στο *Money Show Διεθνή Οργάνωση Περιβάλλοντος (Βιοπολιτική)* που διοργανώθηκε και πραγματοποιήθηκε στις 31-5-03 στο Ζάππειο.
- * Συμμετοχή στην ημερίδα για τον Απόδημο Ελληνισμό που διοργανώθηκε από το ΥΠΕΞ (2003).
- * Τη συμμετοχή στο Συνέδριο «*Φύλο, Ειρήνη & Εξωτερική Πολιτική*», που διοργάνωσε το Υπουργείο Εξωτερικών με την Επιτροπή Γυναικών του Ευρωκοινοβουλίου στα πλαίσια της Ελληνικής Προεδρίας (Ζάππειο Μέγαρο, 28-30 Μαΐου 2003). Στο Συνέδριο συμμετείχαν εκπρόσωποι κρατών-μελών των Ηνωμένων Εθνών καθώς και εκπρόσωποι του Ευρωκοινοβουλίου με συγκλονιστικές μαρτυρίες από Ιράν και Αφγανιστάν (2003).
- * Συμμετοχή στην εκδήλωση της Γεν. Γρ. Ισότητας για την Γυναικεία απασχόληση (2003).

* Συμμετοχή στο 2ο Συνέδριο Ποιότητας, που πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του Επιστημονικού και Επιμορφωτικού Κέντρου Χημικών Μηχανικών.

Παρουσιάσεις έργων συγγραφέων:

* Διδώ Σωτηρίου. Κείμενα της συγγραφέως διάβασε η κ. Εύα Κοταμανίδου.

* Μαρία Καρρά. Παρουσίαση του βιβλίου της με τίτλο: «*Εμείς οι απ'έξω*».

* Πέπη Δαράκη. Παρουσίαση του έργου της.

* Νανά Πλευρίτου. Παρουσίαση της ποιητικής της συλλογής «*Καλοκαίρια στις Κυκλάδες*». Ποιήματα απήγγειλε η ηθοποιός Άννα Γεραλή.

* Μαρία Αναγνωστοπούλου, αρχαιολόγος, μέλος του ΣΕΕ, τιμητική παρουσίαση για το βραβείο Ακαδημίας Αθηνών που της απενεμήθη για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Κύπρου.

* Παρουσίαση του έργου της συγγραφέως Λένας Δουκίδου (2004).

* Παρουσίαση, σε συνεργασία με την Ορνιθολογική Εταιρεία, της αρχιτεκτονικής μελέτης των αρχιτεκτόνων μηχανικών Ελένης Δελφίνο, Τάσου Μπίρη και Μαρίας Πυλαρινού με θέμα: «*Διάσωση του εναπομείναντα υγρότοπου στις εκβολές του Ιλισσού και ένταξή του στον αστικό χώρο με τη δημιουργία φυσικού πάρκου*» που βραβεύτηκε στην Συνδιάσκεψη Κορυφής του ΟΗΕ «Habitat II» στην Κωνσταντινούπολη, με Α' Βραβείο Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού.

Παρουσιάσεις έργων Καλλιτεχνών:

* Αντζελό Σαρασίνι, έκθεση ζωγραφικής στα γραφεία του ΣΕΕ.

* Δημήτρης Ανδρεαδάκης, έκθεση ζωγραφικής στο Πολιτιστικό Κέντρο «Μελίνα Μερκούρη» Δήμου Αθηναίων.

* Ιωάννα Ασμάνη, έκθεση ζωγραφικής στα γραφεία του ΣΕΕ.

* Κλησπάτρα Χαρίτου, φωτογράφος, έκθεση Φωτογραφίας με θέμα: «*Αποβιομηχάνιση -Λαύριο*».

* Μαρίζα Κωχ, παρουσίαση του μουσικού της έργου στα γραφεία του ΣΕΕ.

* Μαρία Βεργοπούλου, έκθεση ζωγραφικής στα γραφεία του Σ.Ε.Ε. και παρουσίαση του προτραίτου της ιδρύτριας του Σ.Ε.Ε., Μαρίας Φλιαμπουριάκη που φιλοτέχνησε η ίδια. (2004)

Λοιπές εκδηλώσεις:

* Ιατρική αποστολή ομάδας γιατρών, μελών του Συνδέσμου της Αθήνας και του Τμήματος Μακεδονίας - Θράκης στα παραμεθόρια χωριά της Ξάνθης που κατοικούν Πομάκοι.

* Πολιτιστική αποστολή στην Κάτω Ιταλία, στα Ελληνόφωνα χωριά της Απούλιας και της Καλαβρίας.

* Επίσκεψη στην Αλβανία για ανθρωπιστική βοήθεια.

* Υποδοχή της Ρωσίδας Αστροναύτισας Βαλεντίνα Τερέσκοβα στα γραφεία του Σ.Ε.Ε.

* Επίσκεψη στο ιστορικό νησί της Σαλαμίνας και ενέργειες προς το ΥΠΠΟ και το Δήμο Σαλαμίνας για την ανάδειξη και προστασία των αρχαιοτήτων του νησιού με την ευκαιρία της Ημέρας Περιβάλλοντος 5-6-2004.

* Συμμετοχή μαζί με άλλες οργανώσεις σε εκδηλώσεις - κινητοποιήσεις και γραπτές διαμαρτυρίες για τρέχοντα κοινωνικά & πολιτικά διεθνή θέματα (Πόλεμος στο Ιρακ, κλπ)

* Οργάνωση συνάντηση στα γραφεία του Σ.Ε.Ε. (2002) ενόψει των Δημοτικών και Νομαρχιακών εκλογών με στόχο τη συζήτηση επίκαιρων θεμάτων και την υποστήριξη των γυναικείων υποψηφιοτήτων.

* Επίσκεψη στις εγκαταστάσεις της «TRAM A.E.» στο Ελληνικό (2004) και διαδρομή με όχημα τραμ το οποίο ειδικά διέθεσε η TRAM A.E. για τα μέλη του Σ.Ε.Ε.

* Επίσκεψη στην Εθνική Πινακοθήκη 12-4-2004

* Επίσκεψη στο σπήλαιο της Παιανίας και στο Μουσείο Βορρέ (2004)

* Παρακολούθηση των θεατρικών παραστάσεων «Αγγέλα Παπάζογλου», «Φθινοπωρινή Σονάτα», «Φιλομένη Μαρτουράνο» στο θέατρο «Μεταξουργείο», με την Άννα Βαγενά. (2001, 2002, 2003).

* «Ταυροκαθάψια». Παράσταση του Χοροθεάτρου Ροές σε χορογραφία της κας Σοφίας Σπυράτου, στο Ηρώδειο.

* Συνεστίαση στο κέντρο TOLL 2004.

* Συμμετοχή στον Μαραθώνιο Ανθρωπιάς που διοργάνωσε η Ε.Ρ.Τ. για την ενίσχυση των πηλγέντων της Ν. Α. Αίας από το φοβερό τσουνάμι (2004)

* Η κοπή της πίτας στα γραφεία του ΣΕΕ με παράλληλη μουσική εκδήλωση από τμήμα της καμεράτας του Δήμου Χοληαργού (χορηγία του Δημάρχου κ. Δ. Νικολάου) με σοφίστα (βιοήϊ) τον Χ. Καρασαββίδη αποτελούμενη από τους: Μ. Κατσαούνη (βιοήϊ), Ε. Δημητρακοπούλου (βιοήϊ), Γ. Σούλα (Τσέλο), Δ. Ευθυμίου (βιόλα).

Εκδηλώσεις που προγραμματίστηκαν:

* Ενημερωτική εκδήλωση για το πρόγραμμα «EQUAL-ATHENA» (2-2-2004) με ομιλήτριες την Πρόεδρο του Σ.Ε.Ε. κ. Φένια Καρασαββίδου - Κανάκη, την Αντιπρόεδρο κ. Ελένη Κατωμελίτη, την Γενική Γραμματέα Ισότητας κ. Ευγενία Τσουμάνη, την Πρόεδρο της Α.Σ. «ATHENA» και στέλεχος του Σ.Ε.Β. κ. Ρένα Μπαρδάνη, την κ. Αναστασία Σωτηριάδη στέλεχος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και την κ. Γεωργία Κατσούμπα που εκπαιδεύτηκε στο παραπάνω πρόγραμμα.

* Εκδήλωση για το έργο της Λυρικής ποιήτριας Σαφούς, στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων στις 18-2-2005 από τον εκπαιδευτικό κ. Δ. Κωφόπουλο με τη συμμετοχή του Πολιτιστικού Συλλόγου Λέσβου. Απαγγελία ποιημάτων και τραγουδιών της λυρικής ποιήτριας από μέλη του συνδέσμου. Συμμετοχή της κ. Μαρίζας Κωχ, με μέρος της ορχήστρας της, για την παρουσίαση της καινούριας μουσικής δουλειάς της πάνω στην ποίηση της Σαφούς με συνοδεία απαγγελίας ποιημάτων της Σαφούς από την κ. Εύα Κοταμανίδου. Κλείσιμο της εκδήλωσης από το νεαρό βιοηιστή κ. Χ. Καρασαββίδη.

* Εκδήλωση για την κοπή της πίτας και συνεστίαση στο κέντρο TOLL (2005).

* Ημερίδα με θέμα «Γυναίκα και Υγεία» στις 30-3-05 στα Γραφεία του Συλλόγου Υπαλλήλων ΑΤΕ, Αμερικής 10, Αθήνα σε συνεργασία με το ΤΥΠΑΤΕ, με συντονίστρια το μέλος του Δ.Σ. κ. Μ. Σιδηρά.

Δελτίο συνδέσμου ἑλληνίδων ἐπιστημόνων

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1977 - ΤΕΥΧΟΣ 1 - Δρχ. 20

ΒΟΥΛΗΣ 44α - ΑΘΗΝΑ 118 - Τηλ. 32.34.268

Στον Αστερισμό του «Μετά»

Μετά τον πανηγυρικό εορτασμό της επετείου για τα 80 χρόνια από την ίδρυση του ΣΕΕ, επίμονο ξεπρόβαλε μπροστά μου το πρόβλημα του «μετά»... Ζούμε στην εποχή του «μεταμοντέρνου» κινήματος στην αρχιτεκτονική, του «μεταφεμινιστικού» σταδίου στο γυνακείο κίνημα της «μεταβιομηχανικής» εποχής στην οικονομία, του «μετακαπιταλιστικού» και «μετασοσιαλιστικού» χρόνου στην κοινωνία... Και ο ΣΕΕ που βρίσκεται;;;

Αμείλικτο μπροστά μας το ερωτηματικό:

**«80 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ,
Ο ΣΕΕ ΕΧΕΙ ΛΟΓΟ ΥΠΑΡΞΗΣ;;;
ΚΑΙ ΑΝ ΝΑΙ ΜΕ ΠΟΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ;;;»**

Ένας βαθύς προβληματισμός, για μενα και πιστεύω- για όλα τα μέλη του ΣΕΕ, ανοίγεται μπροστά μας και περιμένει απάντηση άμεσα! Στο νου μου ήρθε το εισαγωγικό σημείωμα του Α' μετά τη μεταπολίτευση δελτίου του ΣΕΕ, που είναι πάντα επίκαιρο.

Με αγωνία και αισιοδοξία,
Μαρία Κορμά, Αρχιτέκτων,
Μέλος του ΣΕΕ από το 1975

Συντακτική Έπιτροπή: 'Αθηνά Βουγιούκα -
'Ηρώ Λάμπρου - Καίτη Μάζη - Βάσω
Μέντζου - Βάννα Χατζημιχάλη.

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: 'Αμαλία
Φλέμιγκ, Πρόεδρος Σ.Ε.Ε., Κανάρη
23, 'Αθήνα.

Τυπογραφείο: Σ. Λένη - Α. Ράλλη, Καββαθιά
62, Τηλ. 77.06.055.

Ο Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ἀποκτᾷ σήμερα τὸ περιοδικὸ Δελτίο του. Στόχοι τοῦ Δελτίου εἶναι: νὰ ἐπικοινωνοῦν μεταξύ τους τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου, νὰ παρακολουθοῦν τὶς δραστηριότητές του καὶ νὰ συμμετέχουν σ' αὐτές, νὰ ἐνημερώνονται γιὰ τὰ ζητήματα, τ' ἀναφερόμενα στὴν κατάσταση τῆς Ἑλληνίδας γενικὰ καὶ εἰδικότερα στὴ θέση ποὺ κατέχουν ἢ δὲν κατέχουν οἱ Ἑλληνίδες ἐπιστήμονες στὴν σημερινὴ ἑλληνικὴ κοινωνία.

Κύριος σκοπὸς τοῦ Σ.Ε.Ε. παραμένει πάντοτε: νὰ προβάλλει τὴ συμμετοχὴ τῆς Ἑλληνίδας στὶς ἐπιστῆμες, νὰ παρουσιάσει τὶς ἐπιδόσεις της, καὶ νὰ συμβάλλει, κατὰ τὸ δυνατόν, στὴν προώθηση καὶ τὴ βελτίωση τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας.

Τὸ Δελτίο μας φιλοδοξεῖ νὰ προσφέρει στὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου τὸν οἰκεῖο χῶρο, ὅπου θὰ μποροῦν νὰ παρουσιάσουν πρωτότυπες ἐργασίες τους, ἀνακοινώσεις τους σχετιζόμενες μὲ τὴν εἰδική τους ἐπιστῆμη καὶ γενικὰ νὰ χρησιμεύσει σὰν κίνητρο καὶ φορέας προβληματισμοῦ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη γνήσιου καὶ γόνιμου ἐπιστημονικοῦ διαλόγου.

Τὰ προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ Ἑλλάδα σήμερα εἶναι μεγάλα, σοβαρὰ καὶ ἐπείγοντα. Οἱ Ἑλληνίδες ἐπιστήμονες μποροῦν, ἀλλὰ καὶ ὀφείλουν, νὰ ἐργαστοῦν μὲ ἀφοσίωση, ἐπιμονὴ καὶ φαντασία, γιὰ νὰ διερευνηθοῦν οἱ δυνατότητες καὶ νὰ ἐξευρεθοῦν οἱ καταλληλότερες λύσεις.

Ἡ πνευματικὴ καὶ γενικὰ ἡ πολιτιστικὴ ἀνύψωση τοῦ τόπου εἶναι πρώτιστο χρέος ὅλων μας σήμερα.

Εὐχόμαστε καὶ ἐλπίζουμε τὸ Δελτίο νὰ δώσει στὶς Ἑλληνίδες ἐπιστήμονες τὴν παρόρμηση, ν' ἀναπτύξουν τὴν ἐπιστημονικὴ πρωτοβουλία τους καὶ νὰ πλουτίσουν ἔτσι τὸ Δελτίο τοῦ Συνδέσμου μὲ τὴν πολύτιμη ἐμπειρία τους.

Στις 12 Μαΐου 2004 πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του ΣΕΕ, η παρουσίαση του βιβλίου της Λένας Δουκίδου «Η Έλσα και οι άλλοι».

Την εκδήλωση οργάνωσε η επιτροπή πολιτισμού με υπεύθυνη την κ. Ντίνα Αλεξανδροπούλου-Κωφοπούλου.

Παραβρέθηκε και μίλησε

Επιμέλεια: Μαρία Κορμά Αρχιτέκτων

η ίδια η συγγραφέας, ενώ τις βασικές εισηγήσεις έκαναν οι φιλόλογοι κ. Εριφύλη Σαμουηλίδου-Βλάχου και κ. Στυλιανή Οικονόμου. Έκπληξη της εκδήλωσης ήταν η παρουσία του κ. Τάσου Καφαντάρη, μηχανικού και δημοσιογράφου, του οποίου η ομιλία, εμπλουτισμένη με προβολή διαφανειών, έδωσε το έναυσμα για ζωνηρή συζήτηση πάνω στο πολύ ενδιαφέρον θέμα του βιβλίου.

Ακολουθούν οι ομιλίες:

Ε. Σαμουηλίδου-Βλάχου,
Στ. Οικονόμου,
Τ. Καφαντάρη.

Ομιλία: Εριφύλη Σαμουηλίδου - Βλάχου
Φιλόλογος

Στο βιβλίο της Λένας Δουκίδου «Η Έλσα και οι άλλοι» υπάρχει έντονος πολιτικός προβληματισμός, αγωνία για τις ανθρώπινες σχέσεις, που πλήττονται βάνουσα στην εποχή μας, ίσως εξ αιτίας της τεχνολογικής ανάπτυξης. Αυτό γεμίζει τον αναγνώστη με τον φόβο για το μέλλον των παραδοσιακών σχέσεων, αηλιά και με την ένοχη ελπίδα, θα ήγάμε, να δώσει δηλαδή η ίδια η τεχνολογία τη λύση των προβλημάτων που αυτή δημιούργησε.

Τα στοιχεία τεχνολογίας και μελλοντολογίας που έχει το έργο δεν το συνδέουν με το μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας και δεν το κατατάσσουν εκεί.

Ο Κίνγκσλεϋ Έιμς στο βιβλίο του «Ο κόσμος της επιστημονικής φαντασίας» δίνει τον εξής ορισμό: «Έργο της επιστημονικής φαντασίας είναι διήγηση σε πεζό λόγο με θέμα μια κατάσταση που δε θα μπορούσε να παρουσιαστεί στον κόσμο που γνωρίζουμε, αηλιά που η ύπαρξή του βασίζεται στην υπόθεση καινοτομίας στον τομέα της επιστήμης ή της τεχνολογίας και μάλιστα της ψευδοεπιστήμης ή της ψευδοτεχνολογίας».

Άλλοι μελετητές αντιμετωπίζουν σοβαρά την επιστημονική φαντασία, γιατί ο κόσμος αηλιάζει πολύ γρήγορα και ο άνθρωπος διαβρώνεται από μια γρήγορη και υπόγεια εξέλιξη. Στον αιώνα μας όλοι γνωρίζουν ότι τα πάντα είναι δυνατά: ίσως αρχίζει μια αηθή ανθρώπινη εποχή. Όταν όμως ο συγγραφέας εμβαθύνει στα μυστικά της ζωής και του θανάτου, όταν τον απασχολεί το μεταφυσικό πρόβλημα σε συνάρτηση με την εποχή του, τότε βγαίνει από το πεδίο της επιστημονικής φαντασίας, η οποία μας έδωσε ισχνά αποτελέσματα. «Περιμέναμε από αυτήν όνειρα· μας δίνει εφιάλτες· δεν ξεφεύγει από το παρόν παρά μόνο για να χτίσει ένα κόσμο φυλακής, τρόμου και βλακειάς» (Ζωρζ Περέκ).

Εκείνο που δίνει ποιότητα λογοτεχνική σ' ένα μυθιστόρημα είναι η φιλοσοφική θεώρηση της ζωής. Όμως «εν αρχή ην ο Λόγος». Ο λόγος με τη διττή σημασία του —ως γλώσσα δηλαδή και ως νους— είναι το θεμέλιο της λογοτεχνίας.

Με το λόγο ο δημιουργός-συγγραφέας κατορθώνει την υπέρβαση, την έκφραση του ανέκφραστου, και γίνεται έτσι η γέφυρα ανάμεσα στον κόσμο και σ' εμάς, ενώ συγχρόνως συνειδητοποιείται ο ίδιος, κατακτά την ελευθερία του και προσπαθεί να προσδιορίσει την αηθήθεια της λογοτεχνίας, την αηθήθεια του κόσμου. Όμως η γλώσσα στο όνομα της ανατροπής των καθιερωμένων σχημάτων και της δομής, στο όνομα του μοντερνισμού, δεινοπάθησε.

Ευτυχώς, σήμερα, ολοένα και περισσότεροι συγγραφείς παραμερίζουν την αυτόματη γραφή, το «μυθιστόρημα καταστάσεων» χωρίς αρχή, μέση και τέλος, κι επανέρχονται σ' ένα νεο-ρεαλισμό, σε μια πιο συντηρητική, στρωτή γραφή, η οποία όμως για να σταθεί στην εποχή μας, εννοείται πως έχει αφομοιωμένες όλες τις ανατροπές που εισήγαγε μεταπολεμικά το νέο μυθιστόρημα.

Εκείνο που έχει μεγαλύτερη σημασία στο βιβλίο της Λένας Δουκίδου είναι ο σεβασμός στη γλώσσα. Ο λόγος της υπηρετεί άριστα το σχεδιασμό της δομής, το ξετύλιγμα της σκέψης της και οδηγεί τον αναγνώστη στην περιδιάβαση της ιστορίας, της μυθιστορίας. Η απόδοση διαλογοισμών και καταστάσεων με καίριες φράσεις και η περιγραφή τοπίων, ατμόσφαιρας, είναι η έκπληξη.

Στο μυθιστόρημά της αυτό η Λένα Δουκίδου μας δίνει ηρωίδες χειραφετημένες και απελευθερωμένες, αφού οι κατακτήσεις του γυναικείου ζητήματος είναι πλέον δεδομένες και δεν την απασχολούν εδώ. Οι ήρωες και οι ηρωίδες του μυθιστορήματος αναζητούν λύση στα κοινωνικά-πολιτικά και υπαρξιακά προβλήματα και ονειρεύονται μια υπέρβαση αδιεξόδων που μαστίζουν τις ανθρώπινες σχέσεις και οδηγούν στην απομόνωση και την ομφαλοσκοπία.

Κάποια μυθιστορήματα, σαν αυτό, μας πείθουν ότι παρά τα όσα δυσσώφωνα έχουν ειπωθεί για την κρίση που περνάει το βιβλίο εξ αιτίας της τεχνολογίας (των υπολογιστών, κ.α.) η λογοτεχνία θα εξακολουθήσει να είναι δεμένη με τη ζωή, να είναι το απαραίτητο συμπλήρωμά της. Και στην Ελλάδα υπάρχει μια άνθηση παραγωγής μυθιστορήματος, όχι βέβαια άνθηση του είδους τέτοια ώστε να μπορεί να συναγωνιστεί την ξένη παραγωγή, όπως συμβαίνει με την ποίηση, λόγου χάριν. Όμως, μπορούμε να πούμε ότι το ελληνικό μυθιστόρημα, μετά την δεκαετία του πενήντα μπόρεσε να αποκτήσει τουλάχιστον αυθυπαρξία και να μην είναι πλέον μίμηση των ξένων μυθιστορημάτων.

Μελετητές του είδους διαπιστώνουν, επίσης, ότι στη χώρα μας τα περισσότερα μυθιστορήματα είναι αυτοβιογραφικά, και ότι ίσως αυτό το γεγονός να είναι μία από τις αιτίες που το είδος δεν απογειώνεται. Ο αναγνώστης επιζητεί μια πιο σύνθετη, ρεαλιστική και φιλοσοφική συνάμα σύλληψη της ζωής, της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Αυτό αποζητά ξεφυλλίζοντας τα πολλυσέλιδα βιβλία. Νομίζω πως το μυθιστόρημα της Λένας Δουκίδου ανταποκρίνεται σ' αυτές τις αναζητήσεις.

Το βιβλίο εξιστορεί μια απουσία που περιμένει να μετατραπεί σε παρουσία. Η πρωταγωνίστρια είναι η μεγάλη απύσχα και κινεί τα υπόλοιπα πρόσωπα γύρω της. Το έργο αρχίζει και τελειώνει με παραθέματα από το σενάριο/μυθιστόρημα της Ελπίδας, κόρης της Έλσας, που συγγράφει κάτι που, παράδοξα, γίνεται βίωμά της.

Σχεδόν όλα τα πρόσωπα εκθέτουν γραπτά τις απόψεις τους για την εποχή τους και την τεχνολογία της. Όμως ο παραλήπτης έρχεται πάντα καθυστερημένα. Άλλος πεθαίνει, άλλος λαμβάνει επιστολές με διαφορά δεκαετιών, η έκδοση του σεναρίου αναβάλλεται, το λογοισμικό της εφεύρεσης «τηλεπρόσωπο» καταστρέφεται από τους δημιουργούς του για να τελειοποιηθεί. Τίποτα δεν είναι άμεσο, ούτε καν ο διάλογος των προσώπων. Οι φράσεις είναι αινιγματικές, ο λόγος αυτοακυρώνεται τη στιγμή της εκφοράς του, δεν επαρκεί ως μέσο επικοινωνίας, γίνεται περιφερικός και επουσιώδης καθώς οι «θόρυβοι» των φυσικών συμβάντων της ζωής τον υπερκαλύπτουν. Κανείς δε βρίσκει κανέναν. Απομένει μόνο το όνειρο επικοινωνίας από νου σε νου.

Εκεί θα καταφύγουν η Ελπίδα και ο Ανδρέας, μη γνωρίζοντας ο ένας για τον άλλο πως έχουν ταυτόσημες πορείες ζωής και, κυρίως, πως έχουν ταυτόχρονα εφεύρει το ίδιο πράγμα. Όταν συναντιώνται διαπιστώνουν πως το «τηλεπρόσωπο» κομίζει όχι την επικοινωνία αλλά τη συγκώνευση των πνευμάτων που επικοινωνούν αφού ξεπερνά και αχρηστεύει το λόγο και τη γλώσσα. Ο εφιάλης της ανεξέλεγκτης τεχνολογικής εξέλιξης που περιθωριοποιεί την προσωπικότητα είναι τρομακτικός.

Σε έναν κόσμο όπου τίποτα δεν έχει πια αυθεντικά φυσική προέλευση και όλα είναι «τέχνη» η ανθρώπινη επαφή και μάλιστα εκείνη μεταξύ μητέρας και παιδιού ανάγεται σε αρχέτυπο ασφαλούς και υγιούς επικοινωνίας. Ανίκανοι να ποσοτικοποιήσουν μέσω της επιστήμης την επιθυμία για ενορατική έστω επαφή με τα αγαπημένα τους πρόσωπα χωρίς να χάσουν ταυτόχρονα την αυτοτέλεια του εαυτού τους, οι ήρωες πανικοβάλλονται μπροστά στη νέα τερατώδη κοινή τους υπόσταση τη στιγμή που «συζητούν» και της ξεφεύγουν για να συναντήσουν με όρους φυσικής πραγματικότητας τις μητέρες τους αναβάλλοντας να απαντήσουν στο ερώτημα αν η τεχνολογία βοηθά ή όχι στην περαιτέρω εξέλιξη του ανθρώπινου προσώπου.

Επίλογος από έναν...«άλλο»

Ερευνητές του Πανεπιστημίου Purdue των ΗΠΑ επιδεικνύουν υπερήφανοι την πρώτη ζεύξη ηλεκτρονικών κυκλωμάτων με πρωτεΐνες (το βιοκύκλωμα κρατά ο πρώτος δεξιά ερευνητής).

Όστε η Ελπίδα... - συγγώνη, έπρεπε να πω η Μάγια (ή η Λένα;) - συμφώνησε να «κάψει τις φτερούγες της αγγίζοντας τον Ήλιο» σαν άλλος Ίκαρος, αντί να ρισκάρει την αυθύπαρξή της. Φυγή στην προσχεδιασμένη αυτοκτονία, με γλυκιά παρηγοριά ότι ο «Δαίδαλός της», ο Αντρέας, θα ήταν μαζί της ως το τέλος... Μια επιλογή τόσο όμοια με εκείνη ξεχωριστών ανθρώπων της διανοήσης, που νοιώθουν κάποια στιγμή ότι τα κανάλια επικοινωνίας κόπηκαν· ότι αυτοί κι ο υπόλοιπος κόσμος δεν μιλούν πια την ίδια γλώσσα... «Επικοινωνώ ίσον υπάρχω!» για τα έλλογα όντα.

Θα αντιμετωπίσουμε άραγε και εμείς το δίλημμα; Θα γεράσουμε σε ένα κόσμο μηχανανθρώπων, όπου η πραγματικότητα δεν θα ξεχωρίζει από την ιδεατή πραγματικότητα που θα χιτίζει η συνομωσία του νου μας και όσων συνδέονται με αυτόν; Θα νοιώσουμε κάποια στιγμή ότι οι σκέψεις και τα συναισθήματά μας δεν μας ανήκουν, ότι είναι εμφυτεύματα κάποιων αόρατων τρίτων που ελέγχουν την τεχνολογία; Πόσο πιθανά είναι τα όσα έζησαν η Ελπίδα και οι άλλοι; Υπάρχουν επιστημονικά δεδομένα που να στοιχειοθετούν μια τέτοια αλλόκοτη προοπτική για το γένος των ανθρώπων;

Ομιλία: Τάσος Καφαντάρης
Αναλυτής
Επιστήμης και Τεχνολογίας
Εφημερίδα «Το Βήμα»
Περιοδικό «Ram»

Από τον Homo Sapiens στον Homo Technius

Όπως όλοι γνωρίζουμε από τη χολιγουντιανή παιδεία μας, μετά το γκρέμισμα των ιδεολογιών ο κόσμος βολοδέρνει μεταξύ πνευματιστικών αναζητήσεων και καταστροφολογίας. Οι νέες γενιές μεγαλώνουν με κινηματογραφικά έργα και κόμικς όπου κυριαρχούν οι ρομποτόνθρωποι, οι βιοτικοί άνθρωποι, οι μεταλλαγμένοι, οι μετάνθρωποι (meta-humans) και κάθε λογής υβρίδιο σάρκας και ηλεκτρονικών κυκλωμάτων.

Η επιστήμη κράτησε όλα τα προηγούμενα χρόνια τις αποστάσεις της, αφήνοντας τις προβλέψεις του μέλλοντος για τους αστρολόγους ή έστω τους συγγραφείς επιστημονικής φαντασίας. Όμως, στις 30 Μαρτίου του 1999, ο μανδύας της επιστημονικής αδιαφορίας διερράγη: Ένας αξιολάτρευτος μαθηματικός των ΗΠΑ, ο Vernor Vinge, παρουσίασε εργασία - σε συμπόσιο που τελούσε υπό την αιγίδα της NASA - με την εξής εισαγωγική σημείωση:

«Εντός τριακοταετίας, θα έχουμε τα τεχνολογικά μέσα για να δημιουργήσουμε υπεράνθρωπη νοημοσύνη. Σχεδόν αμέσως μετά, η εποχή του ανθρώπου θα τελειώσει!»

Είναι αυτή η πρόοδος αναπόφευκτη; Κι αν ναι, μπορούμε να επέμβουμε στην εξέλιξη των γεγονότων ώστε να επιβιώσουμε; Αυτά τα ερωτήματα διερευνώνται στην παρούσα εργασία και παρουσιάζονται κάποιες πιθανές απαντήσεις (όπως και επιπλέον κίνδυνοι)»

Από την πρώτη εκείνη εισήγηση ως σήμερα, η θεωρία του Vinge συζητείται με διαρκώς ανερχόμενο ενδιαφέρον από τους επιστημονικούς κύκλους. Ήδη, έχει βαπτισθεί «Θεωρία της Μοναδικότητας» (Singularity Theory), αντλώντας το όνομά της από το παράδοξο όσο και μοναδικό φαινόμενο που παρατηρείται στις διαστημικές Μαύρες Τρύπες: *Ενώ ένα φυσικό φαινόμενο εξελίσσεται βάσει κατανοητών*

κανόνων, φθάνει σε ένα οριακό σημείο όπου η συνέχεια ανατρέπεται κάθε κανόνα και δεν εξηγείται από τα προγενέστερα.

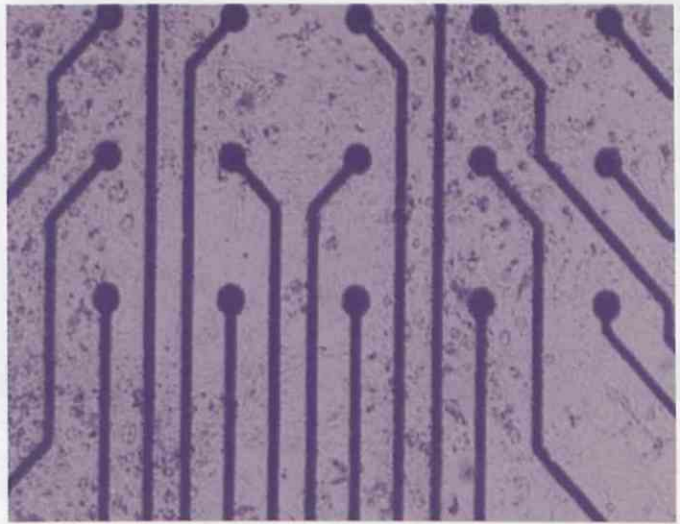
Η επιλογή του ονόματος της θεωρίας συντομογραφεί και την πορεία που προβλέπει ο Vinge για τα επόμενα χρόνια μας: Ο επιταχυνόμενος ρυθμός εξέλιξης της τεχνολογίας και η εκθετική πρόοδος σε όλους τους τομείς – χάρη κυρίως στην πληροφορική – θα κάνουν αναπόφευκτη μελλοντικά τη «διανοητική υπεροχή» των μηχανών. Και τότε... η κατάσταση θα βρεθεί εκτός ελέγχου.

Κανείς δεν γνωρίζει το τι μπορεί να συμβεί μετά από αυτό το οριακό σημείο της ανθρώπινης ιστορίας, αλλά αν οι μηχανές διδαχθούν από την ανθρώπινη συμπεριφορά... μάλλον θα θελήσουν να παρέμβουν στη μοίρα μας. Διότι, πολύ απλά και σύμφωνα με τα όσα έχουμε πράξει εμείς οι ίδιοι οι άνθρωποι στα υπόλοιπα είδη του πλανήτη, μια μηχανή μπορεί κατά την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων της να κρίνει ότι το ανθρώπινο είδος είναι επιβλαβές. Για παράδειγμα, τι κάνουμε εμείς όταν τα κουνέλια πολλαπλασιάζονται υπέρμετρα και ρημάζουν το περιβάλλον; Τα λιγοστεύουμε! Ή, τι κάνουμε όταν ένα είδος καλλιέργειας αποδεικνύεται αντιπαραγωγικό; Αλλάζουμε τον σπόρο!.. Όπως ακριβώς η δική μας ευαισθησία απέναντι στα φυτά και τα ζώα σταματάει όταν διακυβεύεται η δική μας ύπαρξη και ευημερία, στην εποχή κυριαρχίας των υπερέξυπνων μηχανών θα ζούμε με την αγωνία του «πόσο καλοί κι ωφέλιμοι είμαστε στα μάτια τους;»

Οι σκέψεις του Vinge δεν έμειναν απλή υπόθεση. Σοβαροί ερευνητές της Τεχνητής Νοημοσύνης, όπως ο Ray Kurzweil, διαπίστωσαν ότι, σύμφωνα με όλες τις στατιστικές αναλύσεις, ο ρυθμός της τεχνολογικής εξέλιξης είναι εκθετικός και διπλασιάζεται κάθε 10 χρόνια. Άρα, τα επόμενα δέκα χρόνια θα συμπυκνώνουν εξελίξεις που είδαμε στα προηγούμενα 20 χρόνια και τα μεθεπόμενα 10 εξελίξεις 40 χρόνων. Σε μόλις 25 χρόνια, το 2030 οι άνθρωποι θα έχουν γνωρίσει τεχνολογικά επιτεύγματα που θα αναλογούν σε 130 χρόνια προόδου με το σημερινό ρυθμό, ενώ στο τέλος του 21ου αιώνα τα δισέγγονά μας θα έχουν δει πρόοδο αντίστοιχη εκείνης που εμείς θα χρειαζόμασταν 20.000 χρόνια για να τη γνωρίσουμε!

Ο θεωρητικός της πληροφορικής και πρωτοπόρος των δικτύων Bill Joy, πριν παραιτηθεί από τη διευθυντική του θέση στη μεγάλη αμερικανική εταιρεία υπολογιστών Sun Microsystems, έδωσε μία συνέντευξη που έκανε πάταγο. Σε αυτή διατύπωσε τις ανησυχίες του για το μέλλον και τη ζοφερή προοπτική μας αν δεν ελέγξουμε το πού μας οδηγεί η βιοτεχνολογία και η νανοτεχνολογία. Ο Joy συμφωνεί με τον Kurzweil ότι γύρω στο 2030 θα είναι επικτή η όσμωση του τεχνικού και του βιολογικού κόσμου, με υπολογιστές που θα δισυνδέονται και θα ανταλλάσσουν δεδομένα – και σκέψεις – με τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Αυτό το βήμα θα είναι και η αρχή της Μαύρης Τρύπας του ανθρώπινου είδους. Κατά τον Joy, πρέπει να ξεκινήσει αμέσως μια παγκόσμια διανοητική σταυροφορία για το πώς θα διασφαλίσουμε την ανθρωπιά στη νέα, απρόβλεπτη, εποχή. Κατά τον Kurzweil, πάλι, η απάντηση υπάρχει και είναι να ψάξουμε τη λύση στον ίδιο τον ανθρώπινο εγκέφαλο: Διερευνώντας το πώς διαμορφώνονται σε αυτόν οι σκέψεις και η συνειδησή μας, θα προλάβουμε ίσως να μπολιάσουμε τα τεχνολογικά «έτερα ήμισυ» του μελλοντικού εαυτού μας με τις πανανθρώπινες αξίες και τον σεβασμό στον άνθρωπο.

Για την ώρα, οι προβληματισμοί αυτοί κρατούνται ακόμη χαμηλά, στον κύκλο των επιστημόνων, από το φόβο ότι μία βαρύγδουπη ανακοίνωση σε παγκόσμιο επίπεδο μπορεί να έσπερνε τον πανικό. Κάτι τέτοιο, εικάζεται, θα οδηγούσε σε συμπεριφορές που θα επιτάχυναν την έλευση της Μοναδικότητας, χωρίς πλέον –

Βιοτεχνολογία: Ηλεκτρονικό κύκλωμα σε εγκεφαλικό ιστό, από το Πανεπιστήμιο της Τεργέστης

στα σίγουρα - να προλάβουμε να ετοιμαστούμε γι' αυτήν.

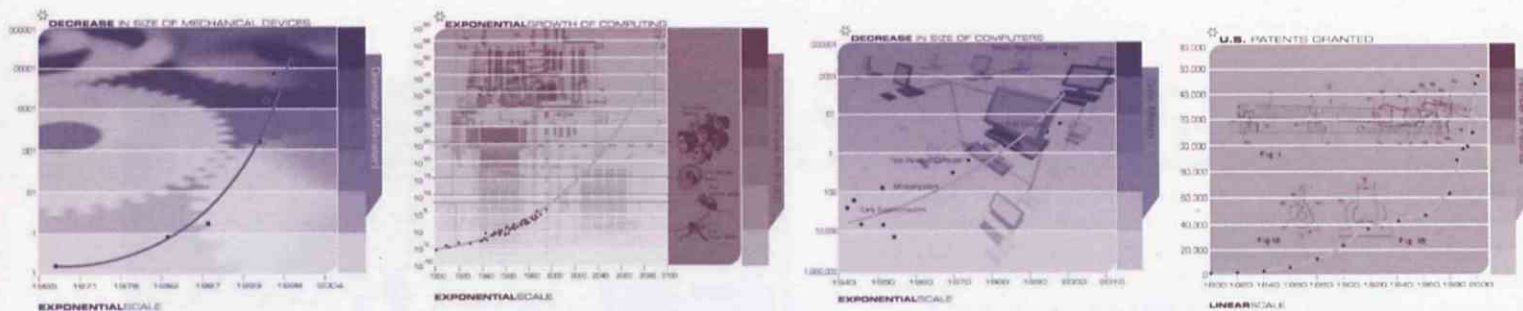
Το Διπλό Στοίχημα

Όλα αυτά λέγονται και συζητούνται στην απαρχή του 21ου αιώνα, σε μια περίοδο παράλληλης κορύφωσης ενός άλλου πανανθρώπινου δράματος: της αλλαγής του κλίματος. Όπως διαπιστώνει πλέον και ο τελευταίος κάτοικος αυτού του πλανήτη, το κλίμα έχει γίνει απρόβλεπτο και τα καιρικά φαινόμενα ξεσπούν με πρωτόγνωρη κλίμακα και συχνότητα. Οι μελέτες των επιστημόνων – ακόμη και του Πενταγώνου – συγκλίνουν στο ότι έως το 2030 η Γη θα γνωρίσει απίστευτες τραγωδίες, από καταποντισμούς, πλημμύρες, ξηρασίες, επιδημίες, μετακινήσεις πληθυσμών, πολέμους για το νερό, ενεργειακό έλλειμμα, λιμούς, έως και επέλαση πολικού ψύχους...

Ακούγεται «αρμαγεδδονικό», αλλά δεν μπορεί κανείς να μην ανατριχιάσει με την απίστευτη συγκυρία: *Ενός η τεχνολογία «γκαζώνει» επιταχύνοντας προς ένα χρονικό σημείο όπου φοβόμαστε ότι θα χάσουμε τον έλεγχό της, η Γη μάς υπόσχεται ως τότε κατακλιση και επιστροφή στην εποχή των παγετώνων! Υπάρχει Ελπίς;*

Νομίζω ναι, αλλά δεν γνωρίζω για πόσους και ποιους από μας... Το λεω αυτό με το θράσος της ημιμάθειάς μου, βασιζόμενος κυρίως σε ένα αίσθημα δέjà vu: Πριν 8.200 χρόνια, ο πλανήτης μας γνώρισε μια αντίστοιχη κλιματολογική αλλαγή. Όλοι οι παράκτιοι πληθυσμοί εξολοθρεύτηκαν και οι πιο προηγμένοι πολιτισμοί αφανίστηκαν. Κατά πως είπαν οι ιερείς των πυραμίδων της Αιγύπτου στον Σόλωνα – και μας μετέφερε ο Πλάτων – τότε περίπου καταποντίστηκε η Ατλαντίδα. Ένας τεχνολογικά υπέρτερος πολιτισμός, που με την αλαζονεία της υπεροχής του είχε επιχειρήσει να υποδουλώσει και τους λαούς της Ανατολικής Μεσογείου. Οι Αθηναίοι – μιας προϊστορικής και άγνωρης ακόμη και στον Σόλωνα Αθήνας – ήταν οι μόνοι που αντέκρουσαν τους Ατλαντιείς και, τελικά, τους νίκησαν. Όμως, την ημέρα της κατάληψης της πρωτεύουσάς τους, η Ατλαντίδα καταποντίστηκε μετά από τρομακτικό σεισμό και τα παλιρροϊκά κύματα σάρωσαν τον κόσμο, πνίγοντας και την Αθήνα!

Από τον διδακτικό αυτό μύθο, τα όσα χειροπιαστά γνωρίζουμε

Στοιχεία για την εκθετική πρόοδο των τεχνολογιών που οδηγούν στη σύγκλιση ανθρώπινης-τεχνητής νοημοσύνης (Σημ.: Τα διαγράμματα είναι από μελέτη του Ray Kurzweil)

είναι μόνο τα «μεθεόρτια»: Όντως υπήρξε κατακλυσμός και καταγράφηκε στις παραδόσεις των ορεινών φυλών που επέζησαν, είτε ως Κατακλυσμός του Δευκαλίωνα στους Έλληνες, είτε ως Έπος του Γίλγαμές στους Σουμέριους, ή ως Κατακλυσμός του Νώε στους Εβραίους. Επακολούθησε μακρά περίοδος βαρβαρότητας, όπου οι άνθρωποι χρειάστηκε να ξαναχτίσουν πολιτισμό. Μια μακρόσυρτη και βασανιστική πορεία για όλους... εκτός από τους Έλληνες: Με τρόπο ακατάληπτο έως σήμερα, αυτός ο λαός εμφάνισε σε μια συσσωρευμένη χρονική περίοδο 500 περίπου ετών (από τον 6ο έως τον 1ο π.Χ. αιώνα) μια απίστευτη πολιτισμική πρόοδο. Στα χρόνια αυτά τέθηκαν τα θεμέλια όλων των επιστημών, τεχνών και τεχνολογιών, με πνευματική διαύγεια των θεμελιωτών τους τέτοια ώστε σχεδόν σε κάθε τι που ανακαλύπτουμε σήμερα να βρίσκουμε και μια θεωρία Έλληνα σοφού να επαληθεύεται!

Όμως, δεν πρέπει να μας διαφεύγει μια σημαντική λεπτομέρεια στο «ελληνικό θαύμα»: Τον 5ο π.Χ. αιώνα, η κοινωνία τους συγκλονίστηκε από τη διάδοση της γραφής. Από κλειστή γνώση των αυλικών κάθε μονάρχη, που χαραζόταν με κόπο σε πέτρα, πηλό ή ξύλο, η γραφή των δημοκρατικών πολιτειών γίνεται - χάρη στον αιγυπτιακό πάπυρο - προσιτή σε όλους τους φιλομαθείς πολίτες. Η δυνατότητα να καταγράφουν και να αντιγράφουν σκέψεις, ιδέες και γεγονότα σε ένα υλικό φθινό και εύχρηστο στη μεταφορά και αποθήκευσή του, ήταν για τον τότε πολιτισμό μια «πληροφορική επανάσταση» αντίστοιχη αυτής των υπολογιστών στις μέρες μας. Μπροστά στις προοπτικές που διανοίγονταν, οι διανοούμενοι της εποχής στάθηκαν σκεπτικοί και προβληματισμένοι, όπως σήμερα θωρούμε με δέος την προοπτική σύνδεσης ανθρώπου-μηχανών. Είναι χαρακτηριστικός ο διάλογος του εφευρέτη της γραφής θεού Θωθ με τον Φαραώ Ταμούς που διηγήθηκε ο Σωκράτης στον Φαίδρο (και καταγράφηκε από τον Πλάτωνα, το 350 π.Χ.):

- Η γραφή θα κάνει τους ανθρώπους σοφότερους και θα βελτιώσει τη μνήμη τους.
- (Αντίθετα) αυτή σου η εφεύρεση (Θωθ) θα φέρει τη λήθη, καθώς οι άνθρωποι δεν θα χρησιμοποιούν τη δική τους μνήμη. Θα εμπιστεύονται τα λόγια τα γραμμένα από άλλους και δεν θα θυμούνται τα δικά τους. Αυτό το εφεύρημα δεν είναι βοήθημα μνήμης, αλλά υπενθύμισης. Δεν θα έχουν πρόσβαση στην αλήθεια, αλλά μόνο σε ότι μοιάζει με αυτήν. Θα διαβάζουν για πολλά, αλλά όχι με τη βοήθεια του σωστού δασκάλου, οπότε

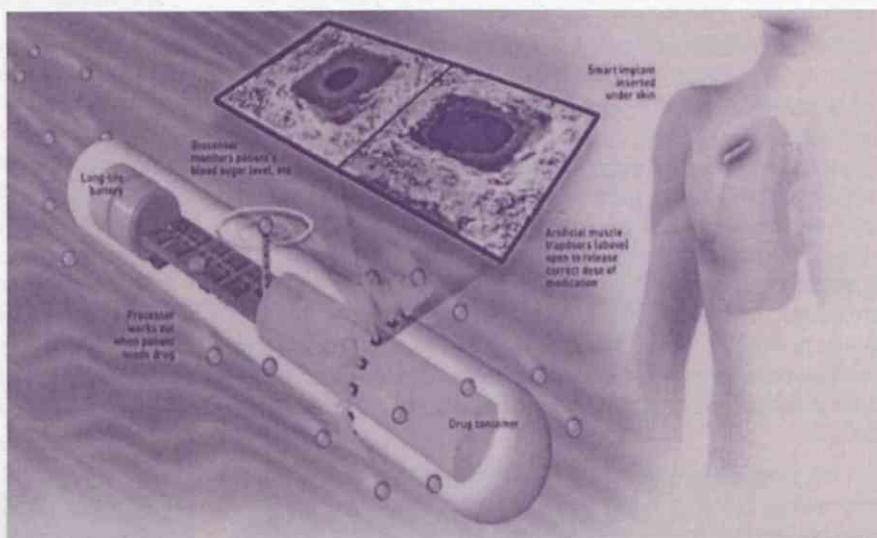
θα δείχνουν ότι γνωρίζουν πολλά ενώ θα είναι ημιμαθείς. Θα δείχνουν σοφοί, αλλά δεν θα είναι.

Και συνεχίζει ο Σωκράτης, λέγοντας τη δική του άποψη στο Φαίδρο: Όποιος πιστεύει πως οτιδήποτε γραπτό είναι ξεκάθαρο και βέβαιο, είναι ένας αδαής που αγνοεί ότι τα γραπτά δεν χρησιμεύουν παρά στο να του θυμίζουν ποιος είναι εκείνος που γνωρίζει τον λόγο για τον οποίο γράφτηκαν.

Όπως βλέπουμε, οι προβληματισμοί αυτοί κάλλιστα θα μπορούσαν να είχαν διατυπωθεί το 1980, για την τότε έλευση των μικροϋπολογιστών, ή σήμερα, για την επερχόμενη σύνδεση ανθρώπου-υπολογιστή. Όμως, οι άνθρωποι τα κατάφεραν τότε: έμαθαν να ζουν με τη γραφή και... χωρίς αυτήν σήμερα δεν θα γνωρίζαμε ούτε τους προβληματισμούς του Σωκράτη ούτε της Ελπίδας!

Έχω, λοιπόν, την ελπίδα, ότι ακόμη κι αν ο άνθρωπος του τέλους του αιώνα απέχει από τον σημερινό όσο και εμείς από τον Neanderthal, θα γνωρίζει να χειρίζεται τη «νέα γραφή» και η εγωιστική του φύτρα δεν θα σβήσει. Ίσως-ίσως, μάλιστα, αυτή η «νέα γραφή» του μηχανανθρώπου να βρει το κλειδί κατευνασμού της οργής της φύσης, που αναμένεται να ξεσπάσει τις επόμενες δεκαετίες. Όμως, ποιος θα κερδίσει τον αγώνα δρόμου; Ο νέος «Τάλως*» του Δαίδαλου ή ο καταποντισμός του νέου «Μινωϊκού» πολιτισμού μας; Δύσκολος αγώνας, που όποτε τον ξανατρέξαμε... ήλθαμε δεύτεροι!

* Το μυθικό ρομπότ - κατασκεύασμα του Δαίδαλου - που προστάτευε τα παράλια της Μινωϊκής Κρήτης.

Νανορομποτική: Η πρώτη αυτοπροωθούμενη νανοκάψουλα φαρμάκου, που διοχετεύεται στον ανθρώπινο οργανισμό μέσω ένεσης (Ιαπωνία).

Καλό Ταξίδι, Ελένη!

Στις 30 Οκτωβρίου 2004, ο ΣΕΕ, εκπροσωπούμενος από ομάδα μελών του με επικεφαλής την β' Αντιπρόεδρο κ. Ελένη Κατωμελίτη, αποχαιρέτησε για πάντα την Ελένη Σταυροπούλου, φιλόλογο, δραστήριο μέλος των επιτροπών δελτίου και παιδείας, με διακριτική μα εξαιρετικά αποτελεσματική παρουσία στο χώρο του ΣΕΕ επί πολλά χρόνια.

Η Ελένη Σταυροπούλου γεννήθηκε στο Λεχούρι Καλαβρύτων το 1936, αλλά μεγάλωσε στο Μοσχάτο, όπου η οικογένειά της εγκαταστάθηκε μόνιμα ήδη από το 1937. Σπούδασε στο Ιστορικό-Αρχαιολογικό Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, εργάστηκε για 23 χρόνια στην Εθνική Τράπεζα, παντρεύτηκε τον Ιωάννη Σταυρόπουλο, αξιωματικό της Πολεμικής Αεροπορίας και απέκτησε δύο παιδιά, τον Μανώλη, ηλεκτρολόγο μηχανολόγο ΕΜΠ και την Αγγελική, φιλόλογο. Αντιμέτωπη με εκπληκτικό θάρος και ψυχραιμία τις δυσκολίες της υγείας της και φεύγοντας από κοντά μας, άφησε αναξίτηλη την σφραγίδα της προσφοράς της. Θα θυμόμαστε την συμμετοχή της σε πολλές εκδηλώσεις του ΣΕΕ, μερικές από τις οποίες και οι εξής:

* Συνδιοργάνωσε με την Ελένη Κουπατσάρα και σε συνεργασία με τον Δήμο Νικαίας, την ημερίδα με θέμα «Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην Ειρήνη και στον Πόλεμο», στα πλαίσια των εκδηλώσεων για τα 50 χρόνια από την λήξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου, όπου μίλησε με θέμα «Η δράση των Ελλήνων Δασκάλων σε δύσκολους καιρούς».

* Παρουσίασε το έργο της *Μαρίας Λαμπαδαρίδου-Πόθου* στην εκδήλωση του ΣΕΕ προς τιμήν της συγγραφέως.

* Συντόνισε με εξαιρετική ευστοχία την ενότητα για τα θέματα υγείας, στην ημερίδα του ΣΕΕ με θέμα «*Η ποιότητα στη ζωή μας*».

* Παρουσίασε στο δελτίο του ΣΕΕ την ζωή και το έργο της μεγάλης Ελληνίδας υψιφώνου *Μαρίας Κάλλας*, με τίτλο «*Είκοσι χρόνια απουσίας*».

Πάνω από όλα όμως, θα θυμόμαστε το χαμόγελο, την ευγένεια και την ειλικρίνεια που χαρακτήριζαν την προσωπικότητά της.

Την αποχαιρετούμε μ' ένα ποίημα της
Μαίρης Ζωγράφου

Στη φίλη που έφυγε*

Σκληρός ο Χρόνος
κι άρχισε αντίστροφα
τις ώρες να μετράει
κι εγώ κοντά σου
να μετρώ τις λιγοστές σου λέξεις
— κρικοί αλυσίδας —
τη γήινη ύπαρξή σου
με τη δική μου δένουν.

Ας ήταν να μην έσπαγε ποτέ
αυτή η αλυσίδα!
Ας ήτανε...

* Πρωτότυπος τίτλος: **Στο φίλο που φεύγει**

Εκδρομή στη Σαλαμίνα

Στις 5 Ιουνίου 2004, Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, μέλη του ΣΕΕ πραγματοποίησαν εκδρομή στη Σαλαμίνα. Επισκέφθηκαν το Μουσείο και την Βιβλιοθήκη, το σπίτι και την προτομή του ποιητή Άγγελου Σικελιανού, το μοναστήρι της Φανερωμένης, όπου υπάρχουν πίνακες του Λεμπέση, τον Ναό του Αγίου Δημητρίου και τον τάφο του Γ. Καραϊσκάκη, το αρχαίο θέατρο και τον τύμβο των Σαλαμινομάχων. Με την ευκαιρία αυτή το Δ.Σ. του ΣΕΕ έστειλε επιστολές στον Δήμαρχο της Σαλαμίνας και τον Πρωθυπουργό και Υπουργό Πολιτισμού για την προστασία και ανάδειξη των ιστορικών χώρων του νησιού. Στην εκδρομή συμμετείχαν εκ μέρους του Δ.Σ. ΣΕΕ η Πρόεδρος κ. Φένια Καρασαββίδου - Κανάκη, η Α' Αντιπρόεδρος κ. Σούλα Αντωνίου και η αναπληρώτρια γ.γ. κ. Εύη Μπάτρα. Επίσης η Υπεύθυνη επιτροπής Πολιτισμού κ. Ντίνα Αλεξανδροπούλου, η οποία είχε την ευθύνη της διοργάνωσης της εκδρομής.

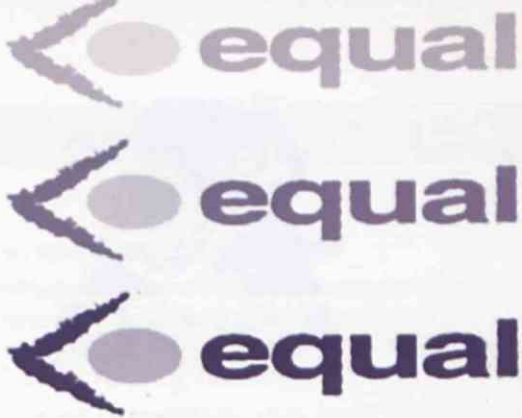

Επίσκεψη στις εγκαταστάσεις του TRAM

Το Μάιο το 2004, μέλη του ΣΕΕ, με την κ. Φένια Καρασαββίδου - Κανάκη, πρόεδρο ΣΕΕ και Γενική Διευθύντρια «TRAM Α.Ε.», την Α' Αντιπρόεδρο κ. Σούλα Αντωνίου και την υπεύθυνη της Επιτροπής Πολιτισμού κ. Ντίνα Αλεξανδροπούλου, επισκέφθηκαν τις νέες εγκαταστάσεις του TRAM στο Ελληνικό και έκαναν ειδική διαδρομή με όχημα TRAM που διέθεσε η εταιρία TRAMA Α.Ε. για τα μέλη του ΣΕΕ.

Επίσκεψη - Ξενάγηση στην Εθνική Πινακοθήκη

Με αφορμή την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 στην Αθήνα, η Εθνική Πινακοθήκη φιλοξένησε έκθεση με αριστουργήματα της ζωγραφικής και γλυπτικής από την εποχή της αναγέννησης. Μέλη του ΣΕΕ επισκέφθηκαν ομαδικά την έκθεση και ξεναγήθηκαν από ειδική Ξεναγό. Εκ μέρους του Δ.Σ. παραβρέθηκε η Α' Αντιπρόεδρος κ. Σούλα Αντωνίου. Την εκδήλωση οργάνωσε η Επιτροπή Πολιτισμού, η οποία αριθμεί 24 μέλη με υπεύθυνη την κ. Ντίνα Αλεξανδροπούλου.

Επιμέλεια: Σοφία Μπενέα
Νομικός

Μια Σύντομη γνωριμία με την Κοινοτική Πρωτοβουλία equal

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL¹ αποτελεί εργαλείο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) για την περίοδο 2000 – 2006 με ποσό 104,1 εκατ. Ευρώ που αντιστοιχεί στην Ελλάδα, σε σύνολο ποσού 2.847 εκατ. Ευρώ. Στην πορεία άσκησης και εφαρμογής πολιτικών για την απασχόληση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κ.Π. EQUAL συμπυκνώνει και εξελίσσει τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν από την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής των Πρωτοβουλιών Employment και Adapt κατά το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, καθώς και συμπληρώνει τις υφιστάμενες πολιτικές για την ισότητα των ευκαιριών στην αγορά εργασίας. Στόχος της Πρωτοβουλίας είναι η πειραματική εφαρμογή και διάδοση νέων τρόπων καταπολέμησης των διακρίσεων και της ανισότητας στον τομέα της απασχόλησης. Ειδικότερα, τα Μέτρα υλοποίησης της Πρωτοβουλίας αποτυπώνουν τους στόχους αυτής ως εξής :

1. Η βελτίωση της απασχολησιμότητας μέσα από τη διευκόλυνση της πρόσβασης και επιστροφής στην αγορά εργασίας των ομάδων που υφίστανται διακρίσεις και την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξеноφοβίας σε σχέση με την αγορά εργασίας,
2. Η ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος μέσα από τη βελτίωση της πρόσβασης στη διαδικασία δημιουργίας μιας επιχείρησης και την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας,
3. Η ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων μέσα από την προώθηση της δια βίου μάθησης και των εργασιακών πρακτικών ενσωμάτωσης και την υποστήριξη της προσαρμοστικότητας των εταιρειών και των εργαζομένων,

4. Η ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες μέσα από τον συνδυασμό οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και την ενθάρρυνση της κατάργησης του επαγγελματικού διαχωρισμού,

5. Η υποστήριξη της κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης των αιτούντων άσυλο.

Άμεσα ωφελούμενοι από τις ενέργειες της Πρωτοβουλίας είναι οι ομάδες που βιώνουν τη διάκριση, την ανισότητα ή και τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, όπως οι νέοι, οι γυναίκες, τα άτομα με ελλιπή εκπαίδευση, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι ανήλικοι παραβάτες, τα απεξαρτημένα άτομα κ.α. Μια νέα ομάδα-στόχος είναι οι αιτούντες χορήγηση ασύλου, οι οποίοι ωφελούνται από την Πρωτοβουλία για όσο διάστημα εκκρεμεί η εξέταση των αιτήσεών τους και μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης στο οποίο έχουν ενταχθεί. Ο σχεδιασμός υλοποίησης της EQUAL στηρίζει μια οριζόντια προσέγγιση των πολιτικών και των υπηρεσιών στις οποίες έχουν πρόσβαση οι προαναφερόμενες ομάδες ωφελούμενων, ώστε να μπορεί να αντιμετωπιστεί η αποσπασματικότητα και η έλλειψη συντονισμού των εφαρμοζόμενων πολιτικών. Η δε δόμηση της υλοποίησης της Πρωτοβουλίας βασίζεται στις παρακάτω αρχές :

- * Αναπτυξιακές Συμπράξεις, με την έννοια των ισχυρών και δεσμευτικών συμφωνιών μεταξύ φορέων,
- * Διακρατικότητα, με την έννοια της ανταλλαγής εμπειριών, τεχνογνωσίας και ανάπτυξης κοινών δράσεων στα θεματικά αντικείμενα της Κ.Π.,
- * Καινοτομία ως προς τις διαδικασίες και τις μεθόδους, τους στόχους και το περιεχόμενο των ενεργειών,
- * Ενδυνάμωση με την έννοια της ενεργού συμμετοχής των ομάδων – στόχων στην επιλογή και υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων,
- * Οριζόντια προσέγγιση στην προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών,
- * Ενσωμάτωση (mainstreaming) των καινοτόμων προσεγγίσεων στις εθνικές πολιτικές για την απασχόληση.

1 Για περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα της Κ.Π. Equal www.equal-greece.gr, απ' όπου και τα στοιχεία που παρατίθενται.

Άρση Εμποδίων & Διακρίσεων στην Αγορά Εργασίας για τις Γυναίκες Τεχνικούς

Επιμέλεια: Ρένα Μπαρδάνη
Πρόεδρος Αναπτυξιακής Σύμπραξης
ΑΘΗΝΑ

Αντικείμενο του Έργου

Αντικείμενο του Έργου «Άρση εμποδίων και διακρίσεων στην αγορά εργασίας για τις Γυναίκες Τεχνικούς», είναι η στήριξη και η διεύρυνση της απασχόλησης των Γυναικών στα Τεχνικά Επαγγέλματα, σε ένα καθεστώς «μη διαχωρισμού» και «ίσων ευκαιριών» στην αγορά εργασίας, και ειδικότερα στο οργανωμένο περιβάλλον των επιχειρήσεων. Ο κεντρικός στόχος του είναι να συμβάλει, μέσω μηχανισμών παρακολούθησης, ειδικών πιλοτικών δράσεων και της εν γένει ευαισθητοποίησης των παραγόντων της αγοράς εργασίας, στην αύξηση της απασχόλησης των γυναικών στα τεχνικά επαγγέλματα, στην εξάλειψη των προκαταλήψεων που οδηγούν σε φαινόμενα επαγγελματικού διαχωρισμού με βάση το φύλο και στη μείωση του ανοίγματος στις αμοιβές μεταξύ ανδρών και γυναικών τεχνικών.

η Αναπτυξιακή Σύμπραξη ΑΘΗΝΑ

Το Έργο υλοποιείται από την Αναπτυξιακή Σύμπραξη ΑΘΗΝΑ, η οποία συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ (ΣΕΒ) και σε αυτήν συμμετέχουν 14 συνοδικά εταιρείες: ΣΕΒ, Γενική Γραμματεία Ισότητας, Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ, S & B Βιομηχανικά Ορυκτά, Ολυμπιακό χωριό ΑΕ., DATA BANK ΑΕ, BPM ΑΕ, ΚΕΚ ΔΙΑΣΤΑΣΗ, ΚΕΚ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ, CENTRUM ΑΕ, AGO Hellas ΑΕ, INFOREO.

η Κοινοτική Πρωτοβουλία equal

Το Έργο χρηματοδοτείται από την Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL, η οποία εντάσσεται στη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετικής προσανατολισμού.

Διεξαγωγή Ποσοτικών Ερευνών Πεδίου

Διενεργήθηκαν δύο πανελλαδικές ποσοτικές έρευνες πεδίου με στόχο την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και των αντιλήψεων που επικρατούν στην Αγορά Εργασίας, σε σχέση με τις Γυναίκες Τεχνικούς:

- * Μία Έρευνα Επιχειρήσεων, στην οποία συμμετείχαν διευθυντικά στελέχη αντιπροσωπευτικού δείγματος 501 επιχειρήσεων
- * Μία Έρευνα Εργαζομένων, στην οποία συμμετείχαν 1074 εργαζόμενες των παραπάνω επιχειρήσεων.

Οι κύριοι ερευνητικοί στόχοι των δύο ποσοτικών ερευνών ήταν:

- * Να διερευνηθούν ζητήματα σχετικά με το καθεστώς απασχόλησης των γυναικών τεχνικών στις επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα (ετεροαπασχόληση, σχέση συνεργασίας, σχέση αναλογίας διπλωματούχων μηχανικών προς λοιπούς τεχνικούς κ.λπ)
- * Να μελετηθούν συγκριτικά οι στάσεις και οι αντιλήψεις ανδρών και γυναικών, τεχνικών και μη τεχνικών γύρω από την εργασία και το περιβάλλον στο οποίο απασχολούνται
- * Να εξαχθούν συμπεράσματα για το είδος των προσόντων που θεωρούνται χρήσιμα σε μια επιχείρηση, καθώς και για τις αντιλήψεις με βάση τις οποίες τα προσόντα αυτά αποδίδονται σε άνδρες και γυναίκες εργαζόμενους και σε τεχνικούς και μη
- * Να διερευνηθούν οι απόψεις επιχειρήσεων και εργαζομένων για διακρίσεις με βάση το φύλο που εντοπίζονται στο περιβάλλον απασχόλησης.

Παρατηρητήριο Απασχόλησης Γυναικών Τεχνικών

Δημιουργήθηκε και λειτουργεί πιλοτικά στο ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ το «Παρατηρητήριο Απασχόλησης Γυναικών Τεχνικών». Η λειτουργία του παρατηρητηρίου στοχεύει στην παρακολούθηση των τάσεων και των αναγκών της αγοράς εργασίας, στην εξαγωγή συμπερασμάτων και τη διαμόρφωση προτάσεων για την απασχόληση, τη συνεχιζόμενη κατάρτιση και επιμόρφωση των γυναικών τεχνικών και την ευρύτερη διάχυση των συμπερασμάτων αυτών.

Για την επίτευξη των στόχων του το Παρατηρητήριο έχει αναπτύξει μια σειρά από δραστηριότητες στο φάσμα:

«Συγκέντρωση πληροφορίας - δημιουργία βάσης γνώσης - επεξεργασία βάσης - εξαγωγή συμπερασμάτων - διάχυση αποτελεσμάτων - δικτύωση»

Η συλλογή πρωτογενών στοιχείων που αφορούν την αγορά εργασίας των γυναικών τεχνικών διασφαλίζεται μέσω ενός πλέγματος κατάλληλα διαρθρωμένων, εννοιολογικά και χρονολογικά, επαναλαμβανόμενων ερευνών πεδίου. Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στις δύο ετήσιες έρευνες του Βαρομέτρου (εργαλείου που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Έργου), μία αμιγώς ποσοτική σε εργαζομένους και μία «ποσοτικοποιημένη» έρευνα μεγάλου αριθμού «εις βάθος συνεντεύξεων» με γυναίκες τεχνικούς, οι οποίες διασφαλίζουν τη συνεχή παρακολούθηση των συντελούμενων εξελίξεων στον τομέα της απασχόλησης των γυναικών τεχνικών.

Το ανωτέρω πλέγμα των ερευνών έρχεται να ολοκληρώσει μία συνεχής ηλεκτρονική έρευνα, μέσω ερωτηματολογίων, αυτοσυμπληρούμενων από τους επισκέπτες του δικτυακού τόπου του παρατηρητηρίου (www.who.gr).

Σύμβουλοι Ισότητας / Πολυμορφίας (Diversity Managers)

Μελετήθηκαν οι διαστάσεις της εργασιακής πολυμορφίας, διερευνήθηκε η δυνατότητα εφαρμογής του θεσμού των Συμβούλων Ισότητας και Εργασιακής Πολυμορφίας, αναπτύχθηκε εξειδικευμένο εκπαιδευτικό υλικό και πραγματοποιήθηκε κατάσταση 15 στελεχών επιχειρήσεων για την πιλοτική εφαρμογή του θεσμού.

Οι Σύμβουλοι Ισότητας / Πολυμορφίας (Diversity Managers) αποτελούν στελέχη με ειδικευση και κατάρτιση σε εταιρικές πρακτικές μη διάκρισης και αυξημένη δυνατότητα παρέμβασης σε θέματα Ανάπτυξης και Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού. Οι σύμβουλοι ισότητας μεριμνούν για την πίστη και την απαρύκλιτη τήρηση των αρχών της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης στο εταιρικό περιβάλλον και προστατεύουν την ίδια την επιχείρηση από τυχόν πράξεις ή παραλήψεις με αρνητικά αποτελέσματα στην εφαρμογή πρακτικών μη διαχωρισμού στο εταιρικό περιβάλλον.

Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού - Κατάρτιση

Αναπτύχθηκε ειδικό εκπαιδευτικό υλικό και υλοποιήθηκαν προγράμματα κατάρτισης για:

- * Εκπαιδευτικές ΚΕΚ σε θέματα ισότητας των δύο φύλων στην απασχόληση
- * Άνεργες, Εργαζόμενες και Αυτοαπασχολούμενες Γυναίκες με τεχνική ειδικευση, με αντικείμενο την ενίσχυση των ικανοτήτων πληογήσής τους στην αγορά εργασίας.

Τηλε-εργασία – Τηλε-κατάρτιση

Μελετήθηκαν οι δυνατότητες αξιοποίησης της τηλε-εργασίας και της τηλε-κατάρτισης, με σκοπό τη διεύρυνση των επαγγελματικών επιλογών των γυναικών τεχνικών. Αναπτύχθηκε ειδικό περιβάλλον τηλε-κατάρτισης και σχετικό εκπαιδευτικό υλικό, καθώς και ειδικό περιβάλλον για την προώθηση της τηλε-εργασίας.

Διακρατική Συνεργασία

Πέραν του εθνικού σκέλους, το Έργο είχε και διακρατική διάσταση. Συγκεκριμένα, υπήρξε συνεργασία με εταιρούς από την Ολλανδία (Aldeba College, Rotterdam) και τη Γαλλία (CAFOC de l'Academia Aix-Marseille). Με τους διακρατικούς εταιρούς πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή εμπειριών πάνω σε θέματα **κατάρτισης στερεοτύπων**, διεύρυνσης ικανοτήτων και δεξιοτήτων γυναικών, ανάπτυξης εργαλείων και μεθόδων και αξιολόγηση αυτών.

Πληροφορίες για το Έργο μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΣΕΒ στην Ενότητα Κοινωνική Πρωτοβουλία EQUAL. Έντυπο υλικό από τις δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Έργου και τα αποτελέσματα αυτών, διατίθεται από τον ΣΕΒ τηλ.: 210 3237325.

η γλώσσα ως μάρτυρας

Οι προσδοκίες του λαού, πηγή δύναμης
για τις φιλολογικές επιστήμες

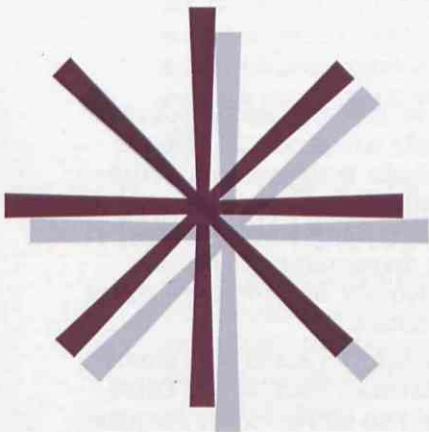
Το ήθος μιας κοινωνίας, οι αξίες, τα ιδανικά της, το πνεύμα των αρχών και κανόνων που τη διέπουν καταγράφονται στη γλώσσα της. Το ίδιο ισχύει και για ένα άτομο· στη γλώσσα που χρησιμοποιεί απηχούν τα διδάγματα που τον ανέθρεψαν, η εμπιστοσύνη του στους θεσμούς, ο σεβασμός του προς την επιστήμη, η αγάπη προς τον πλησίον, η καθαίσθησή του, η ευγένειά του, μ' άλλα λόγια η εν γένει στάση του στη ζωή.

Στη γλώσσα αποτυπώνεται τι είναι κοινωνικά αποδεκτό ή απαράδεκτο, η γλώσσα «διδάσκει», αλλιά και «διδάσκεται» από τα μέλη μιας κοινωνίας. Είναι δε στη διάθεση κάθε καθηροαίρετου ή κακοπροαίρετου, δικού ή ξένου ενδιαφερομένου να αντλήσει πληροφορίες. Το γνωρίζουν οι επιβουληείς, το γνωρίζουν και οι μεταρρυθμιστές.

Την αποκαλυπτική αυτή δύναμη της γλώσσας γνωρίζουν επίσης και ανυστερόβουλοι κοινωνικοί μελετητές, οι οποίοι σκοπό έχουν να βγάθουν συμπεράσματα επιστημονικά και κατά το δυνατόν απηληθαγμένα από αξιολογικές κρίσεις. Σε αυτή την αποκαλυπτική δύναμη των γλωσσικών πραγμάτων καταφεύγει η κοινωνιολογική έρευνα όταν καταγράφει γνωρίσματα, ας πούμε, της σύγχρονης γαλλικής κοινωνίας και διαπιστώνει, παραδείγματος χάριν, ότι η Γαλλική Ακαδημία επιδιώκει να λειτουργήσει ως μηχανισμός προστασίας της εθνικής γλωσσικής ακεραιότητας έναντι της εισβολής αλλογλωσσών στοιχείων. Στην ίδια αυτή αποκαλυπτική δύναμη των γλωσσικών πραγμάτων καταφεύγει η κοινωνιολογική έρευνα, που μελετά και τη σύγχρονη ελληνική κοινωνία, όταν καταγράφει, π.χ., ότι «τα 'σωστά' ελληνικά δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση κοινωνικής και επαγγελματικής ανέλιξης» (βλ. Κ. Τσουκαλά, «Το Μέλλον της Ελληνικής», Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας).

Τα γλωσσικά, λοιπόν, παίζουν σπουδαίο ρόλο στην κατανόηση ακόμη και ενός ολόκληρου πολιτισμού (χωρίς να εξυπακούονται κρίσεις περί ανωτερότητας ή κατωτερότητας κάποιου σε σύγκριση προς κάποιον άλλον). Μεγαλειώδεις πολιτισμοί, παρ' όλη τα σημαντικότερα αρχιτεκτονικά, ταφικά κ.α., μνημεία τους, παραμένουν μυστηριώδεις, επειδή, δυστυχώς, κατέλειψαν άδηλα γλωσσικά ευρήματα· ενώ τα σπαράγματα του Μυκηνναϊκού ή του Μινωικού πολιτισμού, ανασυνθέτει η διαχρονία του ελληνικού πολιτισμού, ενός πολιτισμού με άπειρο γλωσσικό πλούτο.

Η ακριβής μελέτη μιας κοινωνίας στη διαδρομή της ιστορίας, περιλαμβάνει και το βαθμό στον οποίο ένας λαός καταπιάνεται με τη γλώσσα του. Οφείλει να καταγράψει πόσους λογοτέχνες συναντά κανείς, πόσους ποιητές, πόσες και τι είδους εκδόσεις σχετικές με τη γλώσσα γίνονται, πόσες και τι είδους διαλέξεις,

Το ενδιαφέρον ενός λαού

για τη γλώσσα του

είναι ίσως το πιο ιδιαίτερο γλωσσικό

τεκμήριο του ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ

σεμινάρια, συζητήσεις... Το ενδιαφέρον ενός λαού για τη γλώσσα του είναι ίσως το πιο ιδιαίτερο γλωσσικό τεκμήριο του πολιτισμού του. Όλοι οι λαοί αγαπούν τη γλώσσα τους· η έρευνα οφείλει να μελετήσει και να καταγράψει πώς εκδηλώνεται η αγάπη αυτή.

Μάλιστα, η σχέση ενός λαού με τη γλώσσα του μπορεί να θέσει σε δοκιμασία τα δικαιώματα των φιλολογικών επιστημών, ιδίως όταν ορθώνουν ανάστημα επιστημονικής αυθεντίας, ενώ δικαιολογείται υπόνοια ότι μεταβάλλονται σε θεραπευνίδες πολιτικών επιδιώξεων. Γι αυτό άηλωστε, δηλαδή για να διαφυλαχθούμε από ένα τέτοιο ενδεχόμενο, οι φιλολογικές αξιοποούνται ως κοινωνικές επιστήμες στο πλαίσιο της ανάπτυξης των επιστημών γενικότερα, και όχι ως μέρος της μελέτης της σχέσεως ενός λαού με τη γλώσσα του.

Την ίδια ώρα, το γλωσσικό συναίσθημα μπορεί και πρέπει να εξωτερικεύει το περιεχόμενό του ανεξάρτητα από την ανάπτυξη της καλλιέργειας των επιστημών, ακόμη και ως απλός ερασιτεχνισμός - «*ουδέν ορθή δόξα επιστήμης χείρον*», λέει ο Πλάτων. Στο κάτω κάτω της γραφής, ο πόνος ενός λαού για τη γλώσσα του συνιστά για μια γλώσσα δύναμη καθεαυτήν, γι αυτό και μια φιλολογική επιστήμη έχει υποχρέωση να κλίνει το γόνυ σε αυτήν, αν δεν θέλει να εξελιχθεί σε τροχοπέδη και «καλά γραμματικά»- είτε «καλά γραμματικά» μιας άηλης εποχής είτε της δικής μας.

Το ήμε με πόνο ψυχής, διότι νομίζουμε πως κανένας άηλος λαός δεν αναβήζει τόσο «ήγια μισημένα και ήγια αμίητα» από παράπονο και ανησυχία για τη γλώσσα του, πέρα και πάνω από την ανησυχία ή των εφησυχασμό των ειδικών. Ίσως διότι δεν αναγνωρίζει στους ειδικούς περί την γλώσσα την αποκλειστική αρμοδιότητα να ρυθμίζουν τα της γλώσσας. Ίσως διότι διαισθάνεται ότι η γλώσσα πάντοτε υπερβαίνει τους ειδικούς. Ίσως διότι τρέμει στην ιδέα να προδοθεί από ειδικούς, που κοιτάζουν τη γλώσσα και όχι τις προσδοκίες του γι αυτήν. Ίσως διότι δεν έχει αηλού να στραφεί και να αναζητήσει ευθύνες για τα παιδιά του, εφ' όσον δεν διδάσκονται την αξία α) της ακρίβειας στην χρήση των λέξεων, β) της ανάληψης στην επεξεργασία των νοημάτων, γ) της σαφήνειας στη διατύπωση των ιδεών, δ) της μουσικότητας στην εκφορά του λόγου, ε) της εκφραστικής καλλιέπειας και στ) της απaráμιλλης ζώσας ιστορικότητας του γλωσσικού υλικού, για να αναφέρουμε λίγες, αηλά σημαντικές και πάντως διδακτέες αρετές.

Ακριβώς γιατί βιώνει καθημερινώς ότι η γλώσσα μαρτυρεί έναν άνθρωπο, όπως μαρτυρεί και έναν πολιτισμό· και προτιμά η γλώσσα του να μαρτυρεί τις αξίες του δικού του πολιτισμού, αντί εκείνου για τον οποίο «τα 'σωστά' εηληνικά δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση κοινωνικής και επαγγελματικής ανέλιξης». Σε τελευταία ανάληψη, διότι δεν τον ενδιαφέρουν τα 'σωστά' εντός εισαγωγικών Εηληνικά, αηλά η έμπρακτη αγάπη για τα Εηληνικά· η αγάπη που μάηλον αρκεί για να βγουν και τα εισαγωγικά...

Επιμέλεια: Ελένη Τούντα
Πολιτικός Επιστήμων (MSc.)

ση, αλλά το αντικείμενο της Έρευνας που θα κάνουν. Έτσι, επιδιώκουν να χρηματοδοτηθούν για:

Αεροδιαστημική τεχνολογία
Προσομοιωτές πτήσεων
Μικροεπεξεργαστές και
Νανοτεχνολογίες
Τοξικά στην διατροφή
Βιοτεχνολογίες
Βαριά Βιομηχανία Οχημάτων

Η Είσοδος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η Θέση της Ευρώπης

Όλοι γνωρίζουμε ότι τον Δεκέμβριο του 2004 θα γίνονταν συνομιλίες σε επίπεδο κορυφής στις Βρυξέλλες, για να δοθεί ημερομηνία για την έναρξη των διαπραγματεύσεων με σκοπό την ένταξη της Τουρκίας στην Ευρ. Ένωση. Δεν είχε δοθεί ακόμη αυτή η ημερομηνία, στην γείτονα χώρα, όταν ο ηγέτης της Λιβύης Μοαμάρ Καντάφι εξέφρασε μια ενδιαφέρουσα άποψη:

«Η ένταξη της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι «Δούρειος Ίππος» για την Ευρώπη» είπε σε μια τηλεοπτική του συνέντευξη.

Δεδομένου, ότι στην Ελλάδα τα δύο μεγάλα κόμματα ουσιαστικά είχαν εφηνουχάσει το πολιτικό τους κοινό (κάτι περισσότερο από το 80% του εκλογικού σώματος), θεώρησα και εγώ αρκετά υπερβολικό τον διάσημο Λίβυο ηγέτη. Γιατί η Ελλάδα, να μην επιθυμούσε, λόγω χάριν, την χρηματοδότηση υποδομών που θα ανύψωναν το βιοτικό επίπεδο των εκατομμυρίων φτωχών της Ανατολίας; Ποια αρνητική επίπτωση θα είχε για εμάς, αν αποκτούσαν στέγη και περιθαλιψη αυτοί που ζουν στα βόρεια της Ασίας, που γνωρίζουμε επιπλέον, ότι ένα μεγάλο ποσοστό από αυτούς είναι Ελληνογενείς; Άλλωστε, ποιός και για ποιο λόγο να μη θέλει μια ειρηνική συμβίωση και συνύπαρξη μεταξύ των λαών;

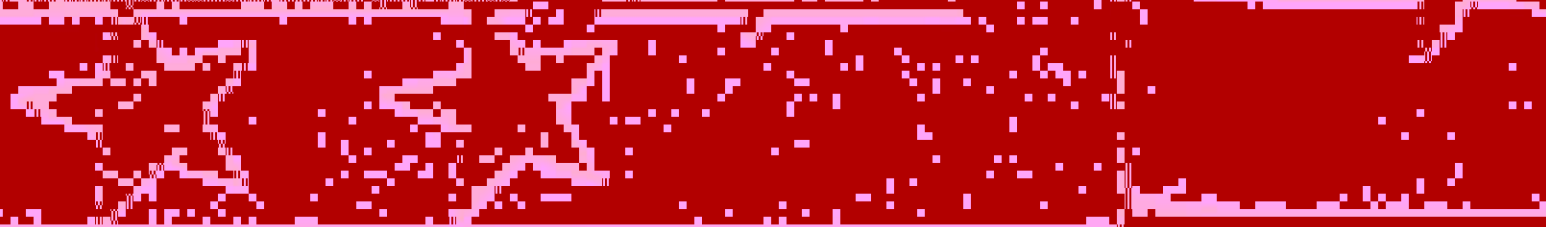
Και όμως το διεθνές πολιτικό «παιγνίδι» είναι πολύ πιο σύνθετο και στο διεθνές πεδίο κάθε χώρα θέλει να επηρεάζει τις λήψεις αποφάσεων για το δικό της όφελος. Ακούγεται λογικό και έτσι είναι. Στην περίπτωση της Τουρκίας όμως, τα δικά της πολιτικά οφέλη μήπως είναι «ζημίες» για εμάς; Γιατί ένα κράτος επιδιώκει πάντα την ισχύ (αυτός είναι άλλωστε και ο σκοπός του και ο λόγος επιβίωσής του), και αναμφισβήτητα η θέση της Ελλάδος στο διεθνές σύστημα, εξαρτάται από την ανταγωνιστική της σχέση (σε όρους πάντα ισχύος) με την γειτονική χώρα.

Θα γίνω πιο συγκεκριμένη, για να κατανοήσει ο αναγνώστης, τι πολιτικό παιχνίδι «παίχτηκε» στις Βρυξέλλες, εις βάρος όχι μόνο του Ελληνικού αλλά και του ανενημέρωτου Ευρωπαϊκού λαού. Η υπόθεση αρχίζει με την χρηματοδότηση της Έρευνας και Ανάπτυξης (Research & Development – R&D) στην Ευρώπη. Πρόκειται για το γνωστό 6ο Πρόγραμμα Πλαίσιο (FP6). Ποιος λοιπόν, θα περίμενε ότι θα δινόταν όχι μόνο η άδεια να συμμετέχει η Τουρκία σε τέτοια προγράμματα αλλά και να χρηματοδοτείται από αυτά ως αναλαμβάνουσα τμήμα της Έρευνας, της Ευρωπαϊκής Έρευνας; Ρίχνοντας μια ματιά στη βάση CORDIS διαπίστωσα ότι τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο, πριν καν δοθεί δηλ. ημερομηνία, οι Τουρκικοί φραγμοί έκα-

Το πρώτο πράγμα εν ολίγοις, που είχαν οι γείτονες να προτείνουν για ανάπτυξη ήταν η πολεμική τους τεχνολογία! Άρα, το «στρατιωτικό» κράτος της Τουρκίας, όχι απλά είναι υπαρκτό αλλά και «διαφεντεύει» τη χώρα. Μήπως θα πρέπει λοιπόν να ξανασκεφτούμε την ένταξη της γειτονικής χώρας στην Ευρώπη; Μήπως θα πρέπει να σκεφτούμε πολύ καλά ότι ένταξη σημαίνει και ελεύθερη διακίνηση ανθρώπων καθώς και εγκατάσταση και συνεπώς με ποιους όρους θα δεχτεί η Ελλάδα μια τέτοια ελευθερία εγκατάστασης Τούρκων για παράδειγμα, στα νησιά του Αιγαίου;

Τα ζητήματα που προκύπτουν από την πιθανή ένταξη της Τουρκίας στην Ευρώπη είναι πολλά. Αυτό που θα πρέπει να καταλάβουμε ως Έλληνες, είναι ότι δεν θα πρέπει από κανέναν άλλο λαό να περιμένουμε «λύση» σε ένα δικό μας πρόβλημα. Έχει ακουστεί η θεωρία, ότι ίσως προβάλλουν άλλες χώρες «βέτο» και έτσι δεν θα χρειαστεί να γίνουμε εμείς για μια ακόμη φορά το «μαύρο πρόβατο» της Ευρώπης. Είμαι αντίθετη με αυτή την άποψη, γιατί οφείλουμε εμείς ως λαός να δίνουμε λύσεις στα δικά μας προβλήματα και όχι να ζητούμε – με τον ένα ή τον άλλο τρόπο- «χέρι βοηθείας» από αλλού.

Πιστεύω, ότι ο ελληνικός λαός θα

Συμβαδίζοντας με τις απαιτήσεις και συνήθειες της εποχής μας, σκεφτήκαμε να αναφέρουμε σε αυτή τη νέα στήλη τις διευθύνσεις ιστοσελίδων (websites) στο Διαδίκτυο (Internet), τις οποίες βρίσκουμε ενδιαφέρουσες ή χρήσιμες, καθώς και τις ιστοσελίδες των μελών του Συνδέσμου μας*. Περιμένουμε και τη δική σας συνεισφορά. Το e-mail του Συνδέσμου είναι: Eee@acropolis.net.

➔ **Κείμενο:** Δρ. Ανναμπέλλα Παλλασά
Σύμβουλος Επιχειρήσεων σε θέματα
Οργάνωσης, Διοίκησης, Ποιότητας

Πύλες & Μηχανές Αναζήτησης...

- http://altavista.com** Θεωρείται από τις ταχύτερες και δυνατότερες μηχανές αναζήτησης. Παρέχει αναφορά ιστοσελίδων, εικόνων, MP3/Audio και videos και πληθώρα σχετικών υπηρεσιών - διευκολύνσεων, μεταξύ των οποίων και η μετάφραση ιστοσελίδων σε διάφορες γλώσσες. (Γλώσσα: Αγγλικά)
- http://alltheweb.com** Ίσως η μεγαλύτερη μηχανή αναζήτησης. Σε αυτή είναι καταχωρημένες περισσότερες από τριακόσια εκατομμύρια ιστοσελίδες οι οποίες είναι καταλογοποιημένες στα ειδικά θεματολογικά ευρετήρια αυτής της μηχανής. Παρέχει επίσης ειδήσεις, εικόνες, videos κ.ά. (Γλώσσα: Αγγλικά)
- http://www.about.com** Εξαιρετικά χρήσιμη μηχανή γενικών αναζητήσεων. Παρέχει χρήσιμες πηγές γενικών πληροφοριών, μέσω της χρήσης λέξεων - κλειδίων. (Γλώσσα: Αγγλικά)
- http://www.ingentaconnect.com** Εξειδικευμένη σε θέματα έρευνας, αυτή η μηχανή αναζήτησης παρέχει ένα ευρετήριο με περισσότερες από μισό εκατομμύριο περιλήψεις επιστημονικών άρθρων και χιλιάδες διάσημες ακαδημαϊκές εκδόσεις. (Γλώσσα: Αγγλικά)
- http://www.ditto.com** Θεωρείται από τις πληρέστερες μηχανές αναζήτησης εικόνων. Περιέχει φωτογραφίες και εικόνες έργων τέχνης. (Γλώσσα: Αγγλικά)

Κρατικών Υπηρεσιών - Φορέων

- http://www.infosoc.gr** Η επίσημη ιστοσελίδα της Κοινωνίας της Πληροφορίας. "Στο κατώφλι του 21ου αιώνα, η Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ) δημιουργεί νέα δεδομένα και νέες ευκαιρίες για ανάπτυξη, ευημερία και ποιότητα ζωής. Η ανάπτυξη της βασίζεται στη ραγδαία εξέλιξη των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας. Οι τεχνολογίες αυτές αποτελούν ουσιαστικό εργαλείο για ανοιχτή και αποτελεσματική διακυβέρνηση καθώς και για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Δημιουργούν νέες μεθόδους εργασίας, νέες δεξιότητες και την ανάγκη για συνεχή μάθηση και προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος. Συμβάλλουν στην καλύτερη ποιότητα ζωής με την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υγείας, μεταφορών και προστασίας του περιβάλλοντος. (Γλώσσα: Ελληνικά)
- http://www.gspa.gr** Είναι η ιστοσελίδα του ΥΠΕΣΔΔΑ. Τα θέματα και οι πληροφορίες που θα βρείτε σε αυτήν αφορούν υπηρεσίες - αγαθά του δημόσιου τομέα: εκπαίδευση, φορολογικά, εργασιακά, δικαιοσύνη, κατοικία κ.ά. (Γλώσσα: Ελληνικά)
- http://www.dpa.gr** Η πολύ ενδιαφέρουσα αυτή ιστοσελίδα είναι ο διαδικτυακός τόπος της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. (Γλώσσα: Ελληνικά, Αγγλικά)
- http://www.inka.gr** Μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του, το Ινστιτούτο ΚΑταναλωτών ενημερώνει, συμβουλεύει και γενικά αναφέρεται σε όσα αφορούν τα δικαιώματα του καταναλωτή. (Γλώσσα: Ελληνικά, Αγγλικά)
- http://www.synigoros.gr** Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει διαδικτυακή παρουσία με την ιστοσελίδα αυτή. Σε αυτή παρουσιάζονται οι υπηρεσίες που παρέχει με στόχο τη μεσοδιάθεση μεταξύ δημόσιας διοίκησης και πολιτών προκειμένου να αντιμετωπιστούν περιπτώσεις κακοδιοίκησης - αντιμετώπισης πολιτών. (Γλώσσα: Ελληνικά, Αγγλικά κ.ά.)
- http://www.ekep.gr** Το Ε.Κ.Ε.Π. είναι φορέας συντονισμού, υποστήριξης, πιστοποίησης και ενδυνάμωσης της δράσης όσων προσφέρουν υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την απασχόληση, καθώς και φορέας εκπαιδευτικής και επαγγελματικής πληροφόρησης. Μεριμνά για τη διαμόρφωση μιας ενιαίας στρατηγικής για τους στόχους και τις κατευθύνσεις του συστήματος Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Ελλάδα. Η εμβέλεια των δράσεων του Ε.Κ.Ε.Π. είναι πανελλαδική και συνδέεται επίσης με τις δομές Συμβουλευτικής & Επαγγελματικού Προσανατολισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών Παιδείας και Εργασίας, έχει οριστεί ως το Εθνικό Κέντρο

Πληροφόρησης για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Euroguidance και χρηματοδοτείται για την ανάπτυξη αντίστοιχων δράσεων. Το Δίκτυο αυτό στοχεύει στην επικοινωνία, την παραγωγή και διάχυση ποιοτικής πληροφόρησης μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών για θέματα εκπαίδευσης, κατάρτισης, απασχόλησης, επαγγελματικού προσανατολισμού και πιστοποίησης προσόντων, με στόχο την ενίσχυση της κινητικότητας, καθώς και στην προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης στα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης και επαγγελματικού προσανατολισμού. Γλώσσα: Ελληνικά, Αγγλικά

Σχετικές με Γνώσεις και τέχνες

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΠΑΜΕ ΜΟΥΣΕΙΑ...

<http://www.bibalex.org>

Η ιστοσελίδα αυτή προσφέρει έναν ηλεκτρονικό οδηγό της νέας βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας η οποία περιέχει περισσότερα από οκτώ εκατομμύρια βιβλία, εξειδικευμένες θεματικές

Ανοικτές Προκηρύξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Ερευνητές

Επιμέλεια: Ελένη Τούντα
Πολιτικός Επιστήμων (MSc.)

Το 6ο Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί ένα εργαλείο προώθησης της Έρευνας και της Τεχνολογικής ανάπτυξης σε όλο τον Ευρωπαϊκό χώρο. Οι δράσεις που περιλαμβάνονται στους διάφορους τομείς των προγραμμάτων, προσελκύουν πολλούς ερευνητές και επιστημονικά ινστιτούτα που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν. Γι' αυτό το λόγο σταχυολογήσαμε κάποια ανοικτά προγράμματα και σας τα παρουσιάζουμε. Οι προτάσεις σας, θα πρέπει να αποσταλούν στις διευθύνσεις που αναφέρονται, αλλά πριν την εκπόνηση μιας πρότασης, για να βοηθηθείτε περισσότερο θα πρέπει να αναζητήσετε και τα έγγραφα των προκηρύξεων για μια πιο λεπτομερή ενημέρωση.

1. Πρόσκληση για ολοκληρωμένες δράσεις και συνοδευτικά μέτρα στα πλαίσια του υποπρογράμματος «Υποδομές Έρευνας»

Οι δράσεις αυτές αναφέρονται στην διακοινοτική ανταλλαγή ερευνητών και επιστημονικών ομάδων, στην υλοποίηση συνοδευτικών μέτρων (σεμιναρίων, ημερίδων, μελετών, κλπ.) και στην διεξαγωγή ολοκληρωμένων δράσεων (σχεδίων).

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων είναι η 03-03-2005. Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρ. φύλλου: OJ No C 268 της 4-11-2004

2. Οι Προκηρύξεις του προγράμματος Marie Curie

Στα πλαίσια του προγράμματος Marie Curie, έχουν προκηρυχθεί οκτώ νέες δράσεις στα πλαίσια των οποίων μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να προτείνουν σχέδια:

* Οι υποτροφίες Marie Curie για το εσωτερικό της Ευρ. Ένωσης (2.3.2.1 δράση στο πρόγραμμα εργασίας). Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων είναι μέχρι τις 16-02-2005.

* Οι διεθνείς υποτροφίες Marie Curie (2.3.2.2 δράση στο πρόγραμμα εργασίας). Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων είναι μέχρι τις 19-01-2005.

* Οι επιχορηγήσεις αριστείας Marie Curie (2.3.3.1 δράση στο πρόγραμμα εργασίας). Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων είναι μέχρι τις 16-02-2005.

* Τα βραβεία αριστείας Marie Curie (2.3.3.2 δράση στο πρόγραμμα εργασίας). Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων είναι μέχρι τις 16-02-2005.

2. Μακροοικονομική ανάλυση και θεωρίες οικονομικής μεγέθυνσης που αναφέρονται στην επιστήμη, στην τεχνολογία και στην καινοτομία.

3. Βιομηχανική οικονομική ανάλυση

4. Μικροοικονομική ανάλυση και έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία.

5. Οικονομική ανάλυση σχετική με την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία

6. Δημόσια και ιδιωτική επένδυση στην έρευνα και ανάπτυξη (R&D) και την καινοτομία, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

7. Διεθνής συνεργασία στην έρευνα, στην Ευρ. Ένωση.

8. Ανάλυση ανθρωπίνων πόρων στην επιστήμη και στην τεχνολογία και κινητικότητα

9. Επιστήμη και Τεχνολογική εκπαίδευση και η τεχνολογική έρευνα στην ανώτατη εκπαίδευση.

10. Δημόσια Έρευνα και η διασύνδεσή της με τη βιομηχανία.

11. Ιστορία της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας.

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων είναι μέχρι τις 26-03-2006.

Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρ. φύλλου: OJ No S-128 της 8-07-2003.

Επίσης, μπορείτε να έρθετε σε επικοινωνία με:

European Commission

Directorate-General Research

Attn: Ian Perry, Directorate K

SDME 11/6

B-1049 Brussels

Tel +32-2-296-2079

Fax +32-2-296-2840

E-mail: ian.perry@cec.eu.int

4. Το JRC προσκαλεί τους ενδιαφερόμενους για εκπόνηση μελετών

Το Κοινό Ερευνητικό Κέντρο της Ευρ. Ένωσης (Joint Research Centre-JRC), έχει προκηρύξει μια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εκπόνηση μελετών σε διάφορους τομείς, όπως:

1. Επιστήμες

4. Πρόσκληση για παροχή τεχνικών και διοικητικών υπηρεσιών της Επιτροπής

Οι τεχνικές, διοικητικές και οργανωτικές αρμοδιότητες των ενδιαφερομένων θα αναληφθούν στο πλαίσιο του προγράμματος Τεχνολογίες της Κοινωνίας των Πληροφοριών (IST - information society technologies). Η αρμόδια Γενική Διεύθυνση είναι η DG Information Society και η ημερομηνία λήξης υποβολής των αιτήσεων είναι η 27η Απριλίου 2006.

Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρ. φύλλου: OJ No S 90-079940 της 10-05-2003.

Διεύθυνση Επικοινωνίας: European Commission, Directorate-General Information Society - Information Society Technologies

Secretariat INF50-A2

BU-31 3/30

B-1049 Brussels

5. Προκήρυξη του Ευρωπαϊκού Κέντρου Περιβάλλοντος

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Περιβάλλοντος (EEA) έχει εκδώσει μια προκήρυξη για την παροχή επιστημονικής και τεχνικής βοήθειας στον τομέα της Πληροφόρησης σχετικά με το περιβάλλον. Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρ. φύλλου: OJ No S 1-000058 της 02-02-2003.

Υπεύθυνος Επικοινωνίας:

European Environment Agency

Kongens Nytorv 6

DK 1050 Copenhagen

Fax: +45 33 36 72 93

6. Προκήρυξη του Ευρ. Κοινοβουλίου για τη δημιουργία Αρχείου Ερευνητών

Στόχος αυτής της προκήρυξης είναι η δημιουργία Αρχείου με τους ερευνητές ή τους φορείς που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν σε δραστηριότητες διαφόρων τομέων, οι οποίοι αναγράφονται λεπτομερώς στα σχετικά έγγραφα OJ No S 83-064316 της 27-04-2002, σ.59.

Για την αποστολή του σχετικού ενημερωτικού υλικού, οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να απευθύνονται μέχρι τις 15-04-2005 στην ακόλουθη διεύθυνση:

European Parliament

Research DG

STOA

Schuman Building, Office SCH 06 B 041

Plateau du Kirchberg

L-2929 Luxembourg

Tel: +352-43-0022060 • Fax: +352-43-0027718

7. Προκήρυξη της Ευρ. Επιτροπής για Αξιολογητές Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Η Επιτροπή έχει προκηρύξει δύο προσκλήσεις για υποβολή αιτήσεων από ερευνητές που ενδιαφέρονται να γίνουν αξιολογητές στις προτάσεις που υποβάλλουν διάφοροι φορείς για επικορήνηση στα πλαίσια του 6ου Προγράμματος Πλαισίου (FP6).

Η μία προκήρυξη αναφέρεται στους ανεξάρτητους ερευνητές και η άλλη στα διάφορα νομικά πρόσωπα που σχετίζονται με τον ερευνητικό τομέα. Ημερομηνία λήξης της υποβολής των αιτήσεων έχει καθοριστεί η 31 Δεκεμβρίου 2006.

8. Προκήρυξη της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει προκηρύξει μια πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων με στόχο την εκπόνηση μελετών σε διάφορους τομείς, που θα καθοριστούν από τις προτεραιότητες που έχει θέσει η εν λόγω Επιτροπή.

Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων είναι η: 11-2-2007.

Το σχετικό φύλλο της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρ. Ένωσης, είναι το OJ No S-37-031902 της 21-2-2004

Η Ε. Τερκεσίδου - Τζωρτζοπούλου παρουσίασε τα βιβλία της «Η δίαιτα που έκανε θεά την Αφροδίτη», Α' Παγκόσμιο Βραβείο στην Ισπανία, «Η Χρυσή διατροφή των αρχαίων Ολυμπιονικών» από τις εκδόσεις ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ.

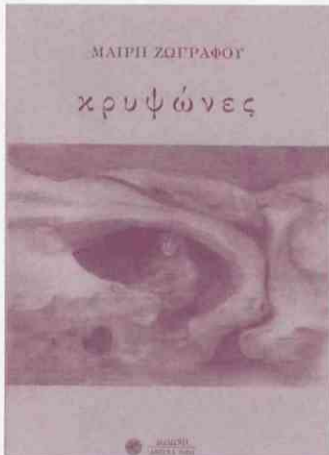
κρυψώνες

ΜΑΙΡΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Σκδ. Δωδώνη, Αθήνα 2003

Εικονογράφηση: Μαρία Βεργοπούλου

Επιμέλεια: Εριφύλη Σαμουηλίδου-Βλάχου
Φιλολόγος

Η Μαίρη Ζωγράφου σπούδασε Νομικά και Βιβλιοθηκονομία και το 1999 δημοσίευσε την πρώτη της ποιητική συλλογή με τίτλο «Μεταξύ Γης και Ουρανού», το 2001 εκδόθηκε μια δεύτερη «Του Έρωτα και της Σιωπής» και το 2003 κυκλοφόρησαν από τις εκδόσεις Δωδώνη τα ποιήματά της «Κρυψώνες».

Κατά καιρούς δημοσίευσε ποιήματα και σε διάφορα περιοδικά, αλλιά παράλληλα μεταφράζει από τα Γερμανικά ιστορικά κυρίως κείμενα. Η τελευταία της ποιητική συλλογή «Κρυψώνες» χωρίζεται σε δύο μέρη: Α. «Της ψυχής αναταράξεις» και Β

«Του νου πετάγματα».

Στο πρώτο μέρος όπως υποδηλώνει και ο τίτλος κυριαρχεί ο θυρισμός, καταγράφονται συναισθήματα θαυμασμού, ευγνωμοσύνης, οράματα αδελφούσνης και ειρήνης. Υπάρχει σ' αυτά και μια μεταφυσική αναζήτηση, μια φιλοσοφική διάθεση ενώ συγκινεί κι εντυπωσιάζει η αγωνιστική και περήφανη στάση της στις δύσκολες στιγμές. Αναζητεί κι επιτυγχάνει την υπέρβαση.

«Τα δέντρα μαύρισαν/το ίδιο κι η ψυχή μου./Καβάλησα άσπρο άλλογο/και κάλησα στο πουθενά».

«Βγήκε πάλι/απ' την κρυψώνα του/ο πόνος./Ορθιο και δυνατό τον ένιωσα/μες στην ψυχή μου/Ορθώθηκα κι εγώ/έτοιμη μαζί του να παλαίψω/Τούτη τη φορά θα τον νικήσω./Χωρίς όπλα χωρίς μαχαίρια/Απλά θα προσπαθήσω να τον αηλιάξω/...../θα τον κάνω τραγουδί».

Τρυφερότητα και μεταφυσική διάθεση μπλέκονται στα δύο ποιήματα που τιτλοφορούνται «Στη μάνα που φεύγει».

Στη δεύτερη ενότητα η Μαίρη Ζωγράφου δίνει με επιγραμματικό τρόπο τα καταστάλαγμα της σκέψης της: κυριαρχεί εδώ ένα ύφος γνωμικό, διανοητικό. Υποχωρεί το θυρικό στοιχείο, αφήνει θέση στη σκέψη, που είναι απλή και μεστή.

*«ΠΟΙΗΣΗ. Είναι ανάσα,
είναι πνοή, είναι προσευχή»*

Γενικά, θα λέγαμε, η Μαίρη Ζωγράφου γράφει λιτά, προσεκτικά, με σύνεση, στοχαστικά, χωρίς να κραυγάζει, να προσποιείται και να φλυαρεί. Καταστάλαγμα των εμπειριών, των αναζητήσεων της είναι οι στίχοι της, των οραμάτων της για αδελφούσνη, ειρήνη, κι εξύψωση του ανθρώπου ως το Θεό. Προσπαθεί και κατορθώνει την υπέρβαση.

Αξιοπρόσεκτο είναι ότι ενώ ο στίχος της είναι μοντέρνος, ελεύθερος, μια αίσθηση ρυθμού και μέτρου σφικτόνει τους στίχους κι αυτό που γεννιέται είναι ποίημα με την παραδοσιακή έννοια.

Ημερολόγιο Ποιότητας

Επιμέλεια: Ανναμπέλλα Παλληδά
Φιλολόγος

«Κάθε σελίδα ένα ορόσημο, ένα ερέθισμα για σκέψεις και πράξεις, μία προσωπική σελίδα ποιότητας στη ζωή μας.»

Το Ημερολόγιο Ποιότητας είναι το πρώτο από μία σειρά βιβλίων που ετοιμάζει η Δρ. Ανναμπέλλα Παλληδά με αντικείμενο - επίκεντρο: θέματα Ποιότητας και Διαχείρισης Ποιότητας. Σε αυτό περιέχονται - επεξηγούνται με απλό, συνοπτικό και κατανοητό τρόπο, από "γνώστες" και μη, ανεξάρτητα κείμενα: Βασικοί Όροι, Ιστορικές Προσωπικότητες, Εργαλεία και Πρακτικές Ποιότητας. Για να είναι αλληλεπιδραστικό, σε κάθε σελίδα του παρέχει (χωρίς ημερολογιακούς περιορισμούς) τη δυνατότητα σημειώσεων από τους αναγνώστες - χρήστες.

Το Ημερολόγιο Ποιότητας δημιουργήθηκε με σκοπό να λειτουργεί ως ένας καθημερινός, "άτυπος" και πρακτικός "επιμορφωτής" - σημείο

αναφοράς, συντροφεύοντας όλους μας (ανεξάρτητα από επαγγελματικές και επιστημονικές ειδικότητες), χρήσιμα και ευχάριστα στις καθημερινές μας εργασίες και υποχρεώσεις, όπως και στον ελεύθερο χρόνο μας.

Διατίθεται από τα βιβλιοπωλεία ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ, ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, BEST BOOK HUNTERS,

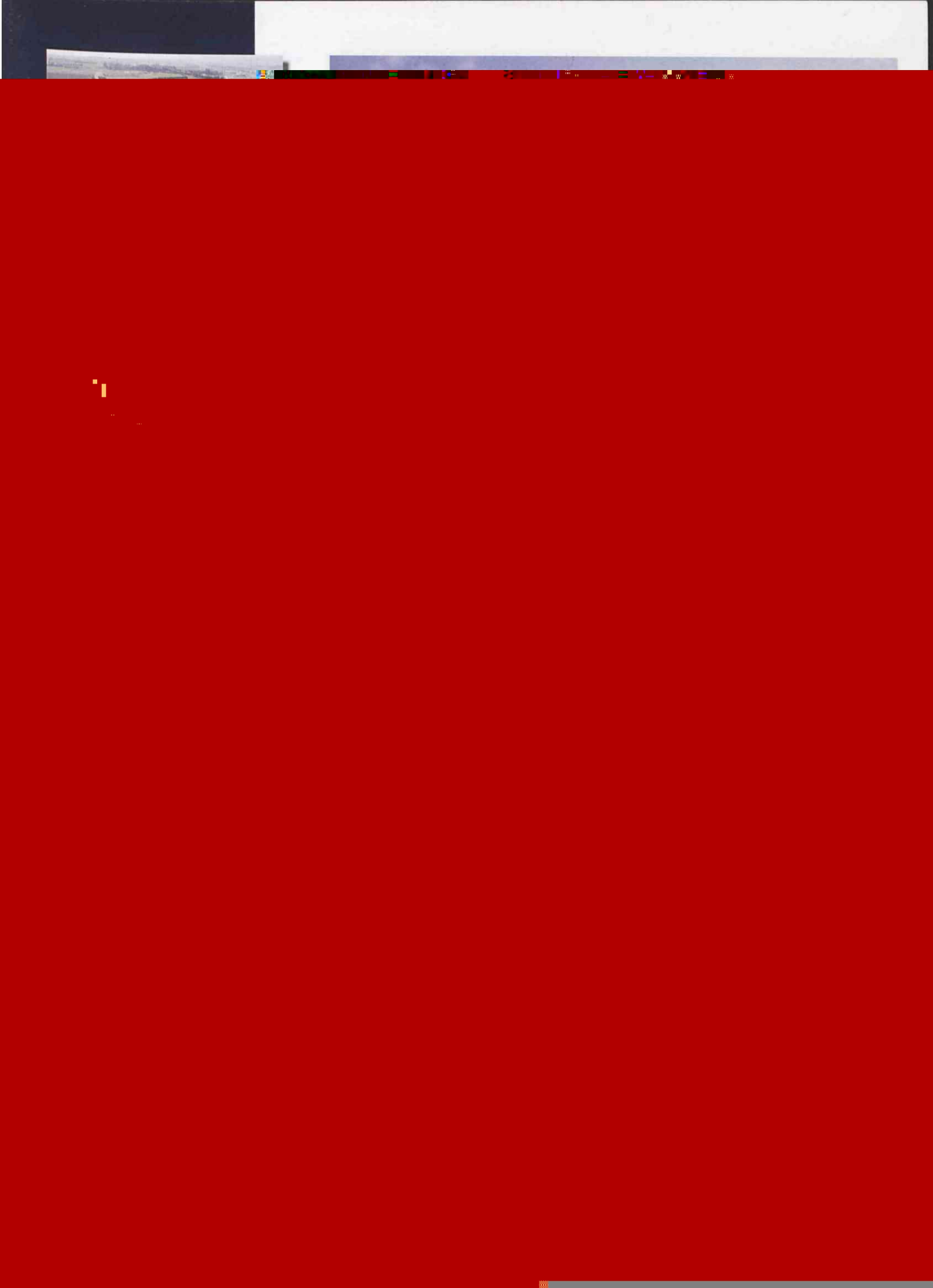
ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ και το Διαδίκτυο: www.asprilexi.com. Διατίθεται και σε ηλεκτρονική μορφή (CD-ROM), με την ονομασία Ηλεκτρονικό Ημερολόγιο Ποιότητας (eCalQ), ως εφαρμογή λογισμικού που εγκαθίσταται προς χρήση από την επιφάνεια εργασίας ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή. Το eCalQ παρέχει και συνδυάζει κυριολεκτικά με δύο "κλικ", το πολύ, τις λειτουργίες:

- Εμφάνιση προεγκατεστημένων κειμένων περί ποιότητας (εναλλασσόμενα ανά εβδομάδα)
- Ημερολόγιου,
- Τηλεφωνικής agenda (με δυνατότητες καταχώρησης, τροποποίησης, αναζήτησης και εξαγωγής σε άλλο λογισμικό - όπως πχ. Excel).
- Σημειώσεων (υποχρεώσεων, συναντήσεων, συσκέψεων κλπ.) με δυνατότητες ("planner") καταχώρησης, τροποποίησης, αναζήτησης και υπενθύμισης.

Για περισσότερες πληροφορίες - επικοινωνία: e-mail: info@asprilexi.net.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΤΕΡΙΚΩΝ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ & ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΔΕΛΤΙΟ 22 ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

26 ΔΕΛΤΙΟ ΣΕΕ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ 80 ΧΡΟΝΙΑ ΣΕΕ

25 ΔΕΛΤΙΟ ΣΕΕ

24ο ΔΕΛΤΙΟ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΔΕΛΤΙΟ Συνδέσμου Ελληνίδων Επιστημόνων

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

19

Δελτίο 13 συνδέσμου ελληνίδων επιστημονών

Δελτίο 4 συνδέσμου ελληνίδων επιστημόνων

Δελτίο 1 συνδέσμου ελληνίδων επιστημόνων

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1977

